

వెల : రూ. 35-00
17 సప్టెంబరు, 2017
శుక్రవారం,
(శక సం. 1939,
కార్తిక - 14)

ತೆಲಂಗಾಣ ಶಾಸನ ಪರಿಷತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪೊಲು

ಅಧಿಕಾರ ನವೆದಿಕ

విషయ సూచిక

(ತರುವಾಯ ಭಾಗಂ ... 3

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్

:

శ్రీ కె. స్వామిగౌడ

డిప్యూటీ చైర్మన్

:

శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్

కార్యదర్శి

:

డా. వి. నరసింహచార్యులు

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్

శ్రీ సి.పెట్. టెండర్ రెడ్డి

శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్నకుమారి

శ్రీ బి. కమలాకర్

చీఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీమతి యస్. నాగమణి

1. ఈ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కడియం శ్రీహరి, 12.04.2017 తేదీనాటి అసాధారణ గెజెట్ నోటిఫికేషన్ నెం. 81లో ప్రచురితమైన 12.04.2017 తేదీనాటి పారశాల విద్యా(ప్రోగ్రామ్) - II శాఖ జి. ఓ. ఎం. ఎన్. నెం .10 లో జారీ అయిన నోటిఫికేశన్ ప్రతిని, తెలంగాణ విద్యా సంస్థల (ప్రవేశాల క్రమబద్ధికరణ మరియు తలనరి రుసుము నిపేధనం)చట్టం, 1983 (1983 లో 5వ చట్టం) లోని సెక్షన్ 15 (2) క్రింద ఆవక్షణమైన విధంగా సభా సమక్షంలో ఉంచడమైనది.
2. ఈ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కడియం శ్రీహరి, 15.06.2017 తేదీనాటి వారపు గెజెట్ 1వ భాగం, సంచిక నెం.23 లో ప్రచురితమైన 27.05.2017 తేదీనాటి పారశాల విద్యా (శిక్షణ) శాఖ జి.ఓ.ఎంఎన్. నెం.13 లోను మరియు 7.9.2017 తేదీనాటి వారపు గెజెట్ 1వ భాగం, సంచిక నెం. 35 లో ప్రచురితమైన 24.08. 2017 తేదీనాటి పారశాల విద్యా (శిక్షణ) శాఖ జి.ఓ.ఎంఎన్. నెం.24 లోను జారీ అయిన నోటిఫికేషన్ల ఒక్కొక్కదాని ప్రతిని, తెలంగాణ విద్యా సంస్థల (ప్రవేశాల క్రమబద్ధికరణ మరియు తలనరి రుసుము నిపేధనం)చట్టం, 1983 (1983 లో 5వ చట్టం) లోని సెక్షన్ 15 (2) క్రింద ఆవక్షణమైన విధంగా సభా సమక్షంలో ఉంచడమైనది.

VIII. సభా కార్యక్రమం:

ప్రకటన

... 37

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(ఎనిమిదవ సమావేశపు - పదహారవ రోజు)

శుక్రవారం, నవంబర్ 17, 2017

(సభ ఉదయం. గం. 10.00 లకు సభ ప్రారంభమైనది.)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ చైర్మన్: అందరికీ నమస్కారం.

I. సభా కార్యక్రమం

ప్రకటన

తెలంగాణ శాసనసభ గౌరవ సభాపతి నుండి ఈ క్రింద తెలిపినటువంటి సందేశాన్ని మనం రిసీవ్ చేసుకోవడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

1. తెలంగాణ శాసన సభ కార్య విధాన మరియు కార్యక్రమ నిర్వహణ నియమావళిలోని 123వ నిబంధన క్రింద, 16 నవంబర్ 2017వ తేదీన తెలంగాణ శాసన సభ ఆమోదించిన విధంగా ఈ క్రింద తెలిపిన బిల్లును ఒకొక్క ప్రతిని పంపించినారు.

తెలంగాణ అధికార భాషల సవరణ బిల్లు 2017. 2017వ సంవత్సరపు ఎల్.ఎ. బిల్ నెంబర్-17.

తెలంగాణ లోకాయుక్త సవరణ బిల్లు 2017. 2017వ సంవత్సరపు ఎల్.ఎ. బిల్ నెంబర్-18.

తెలంగాణ ధార్మిక మరియు హిందూ మత సంఘల మరియు ధర్మాదాయ సవరణల బిల్ 2017. 2017వ సంవత్సరంపు ఎల్.ఎ. బిల్ నెంబర్-19.

ఈ పై బిల్లులను ఈ రోజు మీ ఆవోదానికి తీసుకోబడును. ఇప్పుడు ప్రశ్నాత్మరాలు.

II. ప్రశ్నాత్మరాలు

కోకాపీట భూములపై యాజమాన్యపు హక్కులు

ప్రశ్న నెం.2309(79)

శ్రీ కర్నై ప్రభాకర్, ఎం.ఎల్.సి. :- గౌరవసీయులైన ఉపముఖ్యమంత్రి(రెవెన్యూ) గారు దయచేసి ఈ క్రింద సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) కోకాపీట భూములు హెచ్.ఎం.డి.ఎ.కు చెందినవని నుప్పింకోర్చు నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

(ఇ) సదరు భూముల విస్తృతం వివరాలేమిటి, వాటిని రక్షించి, వినియోగించడానికి లీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవసీయులైన ఉపముఖ్యమంత్రి(రెవెన్యూశాఖ) (శ్రీ మహమ్మద్ మహమ్మద్ అలీ): - (అ) 633 ఎకరాల 22 గుంటుల విస్తృతం గల భూమిని హెచ్.ఎం.డి.ఎ.కు ప్రభుత్వం కేటాయించినది, అందులో 623 ఎకరాల విస్తృతం గల భూమిని రంగారెడ్డి జిల్లా కలెక్టరు హెచ్.ఎం.డి.ఎ.కు అప్పగించారు. పైకోర్చు, నుప్పింకోర్చులో ప్రభుత్వానికి, హెచ్.ఎండిఎకు అనుకూలంగా లీర్పునిచ్చింది.

(ఆ) శ్రీ కెఎస్.బి ఆలీ మరియు 203 మంది ఇతరులు నవాబ్ నుస్రరత్న జంగ్ బహదుర్-1 వారసులవని పేర్కొంటూ సదరు భూములపై హక్కులను క్షేయిం చేసి, సదరు భూములపై హక్కు కోసం గౌరవ పైకోర్చును ఆశ్రయించారు. గౌరవ పైకోర్చు వారి వాదనలను కొట్టివేసింది. 4-10-2017 తేదీన సి.ఎ. నె.ఎ. 15576-15578 మరియు 2017 బ్యాచ్లో శ్రీ.కె.ఎస్.బి. ఆలీ మరియు ఇతరులు దాఖలు చేసిన అప్పులును గౌరవ భారతీయ సుప్రింకోర్చు తుదిగా కొట్టివేసింది.

(ఇ) సదరు భూములను హెచ్.ఎండిఎకు రక్షిస్తున్నది.

శ్రీ కర్నై ప్రభాకర్ (నామిసేట్డ్): - అధ్యక్ష, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత అన్యాకాంతమైన

అనేకమైనటువంటి భూములను రక్షించాలనే ఆలోచనతో, కోర్సులలో వివాదాలు ఉన్నప్పటికీ, ప్రేవేటు వ్యక్తుల చేతుల్లోకి ప్రభుత్వ భూములు వెళ్కూడదనే ఆలోచనతో ఒక మంచి న్యాయవాదిని పెట్టి, తద్వారా ప్రభుత్వ భూమిని తిరిగి దక్కించుకోవడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్న ప్రభుత్వాన్ని మనస్సుర్చిగా అభినందిస్తున్నాను. ఈ భూమి మార్కెట్ ధర ప్రకారం ఎంత విలువ ఉంటుంది, దానిని ఏ పర్పన్ కొరకు హాచ్చిండినికి అప్పగిస్తున్నారో తెలుపవలసిందిగా, అదే విధంగా ఆ భూమిని వేలం వేసి, కమర్రియల్గా ఉపయోగిస్తారూ లేకపోతే సెట్జగా ఉపయోగించే ఆలోచన ఉందా, లేదా ప్రభుత్వానికి కోట్ల రూపాయల ఆదాయాన్ని సంపాదించిపెట్టే విధంగా, గతంలో ఉప్పల్ ప్రాంతంలో చేసినట్లు, లేబోట్ చేసే ఆలోచన ఉందా? తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

جناب محمد نبوی (Ali) Md.Mahmood: صاحب ایز مین بہت جدوجہد کرنے کے بعد حاصل ہوئی ہے۔ علی گلکرم کی روپت کے مطابق محمد نظام الدین نواب صرٹ جنگ بہار نے 1,635 ایکڑ زمین اسکے لئے جنگ بہار کو کوکا بیٹے کام سے بھیجا تھا جس کے نتیجے میں ایک تھانے ایسا تھا جس کے نتیجے میں اس زمین اسکے لئے جنگ بہار صاحب ایز 1875ء میں انتقال ہوا۔ ان کی کوئی لا اور دینی تحریک جس کی وجہ سے نظام حکومت نے صرف ناس دپار نہیں میں اس زمین کو عارضی طور پر قبول میں لے لایا۔ زمانے میں اس کا کیس پلٹ رہا۔ 2004ء میں یہیں ان کے Favour میں جاری تھا۔ 2006ء میں کانگریس حکومت میں پھر ایک مرتبہ یہ کیس ان کے Favour میں گیا، لیکن کانگریس حکومت نے اس زمین و اپس لینے کی کوشش کی۔ اہم بات یہ ہے کہ 2017ء میں خاص طور پر میں HMDA کو اور ہمارے ائمی مسٹر کے ائم صاحب کو بھی مبارک بادو ہیوں کر Order dated 4.10.2017 کو انہوں نے پریمیو کوٹ سے 2017ء کی کمیکوٹ سے 15576 & 15578 of 2000 & batch A No. 15576 & 15578 of 2000 کو اور پھر Position لیا گیا کہ اس زمین میں سے 623 ایکڑ زمین تبدیل کے حوالے کی گئی۔ اس میں 166 ایکڑ فرمخت کی گئی و اپس لی اور پھر جو جگہ کی تعداد 53 ایکڑ زمین انفارمیشن بینک ایونیو کو پیزی پر دی گئی اور ایک سو چار کلکٹمنڈ کے پاس ہے۔ اس پر غربی لوگ بھی بھے ہوئے ہیں، غریب کسان اور غریب لوگوں کے مکاتبات تھے اس کے لیے وہ ایکڑ زمین کو ایس کیا گیا۔ اس زمین کو حکومت اچھے کام میں لانا چاہتی ہے اور خاص طور پر یہ میں اچھے ہمذہ کے کنٹرول میں ہے، موجود حالات میں کوئی لے آؤ تو نہیں کیا گیا۔ اس زمین کی حفاظت کرتے ہوئے میں ایم صاحب نے اس میں 10 ایکڑ زمین اسلامک سنگر کو بھی الٹ کئے ہیں۔ اس پر یہ زمین حفاظت بھی کی جاری ہے۔

మిస్టర్ ఛైర్మన్:- ప్రశ్న నెంబర్ 2211. సభ్యుడి
కోరిక మేరకు వాయిదా వేయడమైనది.

ಮೈದಾನ ಪ್ರಾಂತಾಲ ಐ.ಟಿ.ಡಿ.ಎ.ಲು

ప్రశ్న నె0.2533 (138)

శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక్ ఎం.ఎల్.సి.: -
గౌరవనీయులైన పెద్దుయాల్లు తెగల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి
గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమూహార్థ తెలియజీసారా:

(ల) రాష్ట్రంలో పనిచేస్తున్న వ్యూదాన ప్రాంతాల ఐ.టి.డి.ఎ.ల వివరాలేమిటి;

(ఆ) సదరు ప.టి.డి.ఎ.లు కొద్దిపాటి సిబ్బందితోనే వని చేసును విషయం వాసవమేనా;

(ಇ) ಅಯತ್ನೆ, ದಾನಿಕಿ ಗಲ ಕಾರಣಾಲೇಮಿಟೀ;

(ఈ) ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన పెద్దూల్లు తెగల అభివృద్ధి శాఖ
మంత్రి తరఫున ఆర్థిక శాఖామాత్యులు (శ్రీ ఈటల
రాజేందర్): - (అ) రాష్ట్రంలోని మైదాన ప్రాంతాల కోసం
పూదరాబాదులో ఒక ఐ.టి.డి.ఎ పని చేస్తున్నది.

(ಅ) ಲೇದಂಡ್.

(ఇ-ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్తాన్నం కాదు

శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక్ (నామినేటెడ్):-
 క్ష్యోక్కొ, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత మైదాన
 ఉత్తాల అభివృద్ధి కొరకు జటిడివి ప్రాజెక్టులు వచ్చాయి.
 నేను అడిగిన ప్రశ్నకు మంత్రిగారు ఈ ప్రశ్న ఉత్సవం
 అంటే, అధికారులు సరిగ్గా సమాచారం ఇవ్వడం
 , మంత్రిగారి దగ్గర సమాధానం లేదా అన్నది నాకు
 కొవడం లేదు. అంతకుముందు 21 జిల్లాలకు కలిపి
 ఉటిడివిలు ఉండేవి. ఇప్పుడు 7 ఉన్నాయి.

అయితే, ఈ ఐటిడిఎల్లో ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్లను ఇప్పటివరకు నియమించలేదు. మరి అభివృద్ధి ఎలా జరుగుతుంది? తండ్రాల్లో కల్పించవలసిన అనేక మొలిక సదుపౌయాల్లో ఒకటి విద్య, రెండు ఉపాధి, మూడు రోడ్లు, విద్యుత్ వంటి కనీస అవసరాలు. నేను తమరి ద్వారా మరణిగారిని సూటిగా అడుగుతున్నాను- ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్ల పోస్టులను ఎప్పటివరకు శాంక్ష్య చేస్తారు? అధికారులు లేకపోవడం వలన ఈ ఐటిడిఎలు నిరుపయోగంగా మారిపోయాయి. మైదాన ప్రాంతాలు అభివృద్ధికి నోచుకోకుండా ఉండిపోయాయి.

వ్యవసాయ శాఖ నుండిగాని, అటవీ శాఖ నుండిగాని లేదా విద్యుత్ శాఖ నుండిగాని అనిస్పంట ప్రాజెక్చు ఆఫీసర్లను డిప్యుటీస్ మీద తీసుకోవచ్చు. ఇప్పటివరకు ఆ విషయాన్ని ఎవరూ పట్టించుకోక పోవడం వలన, మైదాన ప్రాంతంలో పటిడిఎలు సరిగా పనిచేయలేకపోతున్నాయి. కాబట్టి ఈ సిబ్బంది కొరతను అధిగమించడానికి ప్రభుత్వం తక్కణా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము. ఇప్పటిదాకా మైదాన ప్రాంత అభివృద్ధి కొరకు నిధులు ఏమైనా కేటాయించారా? అలాగే మైదాన ప్రాంతాల అభివృద్ధి కొరకు ఒక్క పటిడిఎలో ఒక ఎగ్గిక్కాయటివ్ ఆఫీసర్లను నియమించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. కమీషనర్గారు పెట్టిన ప్రపోజెల్లు పైన ఏమీ చర్య తీసుకుంటున్నారు?

అలాగే జి.బి. ఎం.ఎస్. నెంబర్ 336, తేది 10-7-2017 ప్రకారం మైదాన ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోరకు మరియు తండ్రాలను గ్రామ పంచాయాలీలుగా చేయడానికి రూ.203కోట్లను మంజూరు చేయడం జరిగింది. 250 జనాభా కలిగిన తండ్రాలకు రోడ్లు సరిగా లేవని, వారికి మరింత సదుపాయలు లేవని నిధులు మంజూరు చేసి ఎనిమిది నెలలు గడిచాయి. సిబ్బంది లేని కారణంగా, పంచాయాలీ రాజీకు ఈ నిధులు కేటాయిస్తే, వారు ఇంకా టెండర్లే పిలవలేదు. సిటీకి దగ్గరలో ఉన్న మేడ్చుల్లో ఎస్టి హాస్పిట్లను నిర్మించి, వదిలేళారు. అధికారులు లేక, పట్టించుకునేవారు లేకపోతే ఈ పటిడిలు ఏ నిధంగా పనిచేస్తాయి?

కాబట్టి, మంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే, ఖాళీ పోస్టులను ఎప్పటివరకు భర్తీ చేస్తారో తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ తండ్రాలలో 45 శాతం జనాభా ఉంటున్నారు. నీరికి మరింత వసతులు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఏరు స్వాతంత్యం వచ్చినప్పటి నుండి ఏమి కోరుతున్నారు? రోడ్లు ఇవ్వండి, నీళ్ళు ఇవ్వండి, కరంటు ఇవ్వండి అంటూ కనీస కోరికలేకోరుతున్నారు తప్ప, మాకు ఇండఫ్టీలు ఇవ్వండి, మేము టాటా, బిర్లాలు అవుతామని ఎవరూ అనడం లేదు. దాదాపు వెయ్య వరకు ఉన్న ఖాళీలను తక్షణమే భర్తీ చేయాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ (స్థానిక సంస్థలు-భవుం):- అధ్యక్షా, ఈ గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనులుగాని, లంభాడీల అభివృద్ధి కోసం, వారి ఉపాధికోసం, ఉద్యోగ అవకాశాల కోసం, వ్యవసాయం కోసం మనకు కేంద్రప్రభుత్వం నుండి కూడా నిధులు వస్తున్నాయి. ఈ ఇంటిగ్రెటెడ్ ట్రైబల్ డెవలప్మెంట్ ఏజెన్సీ ద్వారా పెద్ద ఎత్తున కార్యక్రమాలు జరిగాయి. గిరిజనుల కావలసిన అన్ని సదుపాయలు కల్పిస్తూ, సచ్చిదీలు ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ దురదృష్టం ఏమిటంటే జిల్లాలు పెరిగిన తరువాత అధికారుల కోరత ఏర్పడింది. గతంలో ఐఎస్‌లు, జాయింట్ కలెక్టర్లను ఈ పటిడిలలో నియమించడం జరిగేది. కానీ, నేడు కోఆపరేటివ్ డిపార్ట్మెంటు వంటి చోట్ల నుండి డెప్యుటేషన్ మీద అధికారులను నియమిస్తుండడం వలన, పటిడిల ఉనికే కోల్పోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది. ఈ పటిడిల మీదనే గిరిజనుల అభివృద్ధి ఏర్పడి ఉంది కాబట్టి, మంత్రిగారు

ప్రత్యేక శ్రద్ధ పెట్టవలసిన అవసరం ఉండని మనవి చేస్తున్నాను. వారికి ఉపాధి కోసం, ఉద్యోగాల కోసం శిక్షణ కార్యక్రమాలు జరగడం లేదు. అన్ని ప్రోగ్రామ్సు నిర్విర్యం అయిపోయాయి.

పటిడిలు ఉండా, లేదా అనే పరిస్థితి ఉంది. నేను ఉన్న ప్రాంతంలో భద్రాచలం మరియు ఏటూరునాగారంలో పటిడిలు ఉన్నాయి. భద్రాచలం చూస్తే కొత్తగూడెం కలెక్టర్ ఇన్చార్ట్ ఉన్నాడు, ఏటూరునాగారంలో కోఆపరేటివ్ అధికారి ఇన్చార్ట్ గా ఉన్నాడు. నేను ఎవెళ్లీగా చెబుతున్నాను. ఒక్క పసంటే ఒక్క పనికూడా కావడం లేదు. జిల్లాల విభజన జరిగిన తరువాత ఒక్క శాంక్షేపిక కూడా కావడం లేదు. ఎవరికి సాయం అందడం లేదు. ఐదు లక్షల రూపాయల పనులు కూడా శాంక్షేపిక కావడం లేదు. ఇందాక రాములు నాయక్గారు చెప్పినట్లు మంత్రిగారు ఈ నియమంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ లీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. కనీసం జాయింట్ కలెక్టర్ స్థాయి అధికారిని నియమించి, గిరిజనుల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం కృషిచేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పూల రవీందర్ (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్షా, ఈ పటిడిలలలో మరీ ముఖ్యంగా ఒక ఇర్రవై రోజుల నుండి కొమురం భీమ ఆసిఫాబాద్ జిల్లాలో గోందులు పారశాలల మీద దాడి చేసి, లంబాడీ టీచర్ల మీద కర్రలతో దాడి చేసి, సూర్యలక్క తాళాలు వేసి, టీచర్ల ను బయటకు వెళ్లగొడుతున్నారు. దయచేసి ఈ నియమంలో తగు చర్యలు లీసుకోవలసిందిగా మంత్రిగారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, ఏటూరు నాగారం, భద్రాచలం మరియు ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ఉన్నటువంటి ఉట్టుర్చుల ఈ వాడు ప్రాంతాలలో పటిడిలు ఉన్నాయి. ఎప్పుడూ కూడా కమిట్మెంట్ ఉన్న ఐఎస్ అధికారులను వారి జీవితాలను అభివృద్ధి చేయడానికి స్పెషల్ ఫోకస్ పెట్టి, స్పెషల్ అటేస్సన్ డ్రా చేసి, తగు నిధులు కేటాయించి, గిరిజనులు కూడా అందరితో సమానంగా జీవించే కార్యక్రమాలకు అంకురార్పణ చేశారు. అని కొనసాగుతున్నాయి. వాస్తవానికి రాములునాయక్ గారు మరియు బలసాని లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పినట్లుగా ఈ

మూడు పటించిన కూడా మూడు, నాలుగు రోజులలో ఐవైన్ ఆఫీసర్లను నియమించడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఈ వారం రోజుల్లో అది అనులు జరుగుతుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

రెండవ విషయం - మొత్తం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం గిరిజనుల జనాభా 31.74 లక్షలు. దాదాపు 32 లక్షలు. అందులో దాదాపు 15 లక్షల జనాభా మైదాన ప్రాంతంలో ఉంది. ఇతర ప్రాంతాలలో ఉండే గిరిజనులకు పటించిను పెట్టి, స్పష్టం ఘోక్కు ఇచ్చి, ఎలాగైతే అభివృద్ధి చేస్తున్నారో అదే విధంగా మైదాన ప్రాంత గిరిజనులను పట్టించుకోవడం లేదని చర్చలో ప్రస్తావనకు వచ్చినప్పుడు, అప్పటి ప్రభుత్వం 28-2-2009నాడు కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తురు, కడప, అనంతపూర్, కర్కులు, మహబూబ్ నగర్, హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, మెదక్, కరీంనగర్, నిజామాబాద్ మరియు నల్గొండ ఈ అన్ని జిల్లాలకు కలిపి హైదరాబాద్లో ఒక పటించిను ఏర్పాటు చేసింది. దీనికి తోడుగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, మన్మహారాధలో ఒక సబ్ డివిజన్, అదే విధంగా హైదరాబాద్లో కూడా ఒక సబ్ డివిజన్ను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ మధ్య కాలంలో, రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత మనకు రావలసిన ప్రాజెక్టు అధికారి పోస్టు ఆంధ్రాకు వెళ్లిపోయింది. అసిస్టెంట్ ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్లగాని, అకోంట్స్ ఆఫీసర్లగాని, సూపర్వైజరు గాని డెప్యులేషన్ మీద ఉన్న మాట వాటపం. రాష్ట్ర విభజన జరిగి, పోస్టులు కూడా బైఫర్కేట్ అయినప్పుడు, ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్ పోస్టు ఏ.పి.కి వెళ్లింది. సహాయ ప్రాజెక్టు అధికారుల పోస్టులు ఆరు ఉంటే, మూడు వాళ్ళకు పోగా, మనకు మూడు వచ్చాయి. అలాగే పరిపాలనా అధికారి పోస్టు ఒక్కటే ఉంటే, ఆ ఒక్కటి ఏ.పి.కి వెళ్లిపోయింది.

10.20] అకోంట్స్ అధికారి పోస్టు ఒకటి ఉంటే, అది అంధ్రాకి పోయింది, మనకి జీరో. కార్యాలయ పర్యవేక్షకులు ముగ్గురుంటే, ఇద్దరు అంధ్రాకి వెళ్లారు, ఒకరు మనకి వచ్చారు. సీనియర్ అసిస్టెంట్ ముగ్గురుంటే, ఇద్దరు అంధ్రాకి ఒకరు మనకి వచ్చారు. మొత్తానికి 15 మంది స్టాఫ్ ఉంటే 10 మంది అంధ్రా రాష్ట్రానికి వెళ్లారు, 5 మంది మనకున్నారు. రాష్ట్రంలో ఎక్కామికల్ సహార్పు స్థిరులు అమలు చేస్తున్న సందర్భంలో, ఈ మూడు సంవత్సరాల

కాలంలో.. 2015-16లో దాదాపు రూ.72కోట్లు, 2016-17లో రూ.281కోట్లు, 2017-18లో ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ మీద రూ.186కోట్లు కేటాయించుకోవడం జరిగింది. పటించి సబ్ డివిజన్లలో ఇంజనీర్లు లేదు కాబట్టి, ఇంత పెద్ద ఎత్తున పనులు చేసే సత్తా ఆ డిపార్ట్మెంటుకి లేదు కాబట్టి, పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్మెంటుకి మండలాల వారీగా ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఉంది, సిబ్బంది ఉన్నారు కాబట్టి ఈరోజు ఆ పనులన్నింటినీ పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్మెంటుకి అప్పజెప్పుడం జరిగింది. టెండర్లు జరిగాయి, ఈ మధ్య కాలంలో పనులు టేక్స్ అయ్యాయి, పనులు ప్రోగ్రస్‌లో ఉన్నాయి. నాకు తెలిసి ఒక ఎనిమిది నెలల కాలంలో ఈ పనులన్నీ గ్రాండ్ అవుతాయని భావిస్తున్నాం. మీరెక్కడా డోట్ పడనపసరం లేదు.

ఎక్కామికల్ సహార్పు స్థిరు క్రింద 2014-15లో రూ.25.82కోట్లు కేటాయించడం వల్ల దాదాపు పదివేల మందికి లభి కలిగింది. 2015-16లో రూ.27.39కోట్లు, 2016-17లో రూ.61.10కోట్లు కేటాయించాం. ఈ సంవత్సరం 2017-18లో దరఖాస్తులు స్వీకరించడం జరిగింది. అని ప్రాసెన్‌లో ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం మరింత ఎక్కువగా ఎక్కామికల్ సహార్పు స్థిరును అమలు చేసే ఆస్కారం ఉంది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమంలో గిరిజనుల పొత్ర చాలా గొప్పది. నూటికి నూరు శాతం తెలంగాణ రావాలి, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మా బతుకులు బాగు పడతాయి, మా తండూలు బాగు పడతాయి, తండూలు గ్రామ పంచాయతీలుగా వారుతాంచు, వూకు జనాభా ప్రాతిపదికన శాతం రిజర్వేషన్ పస్తుందని ఆశించారు కాబట్టి, అదే పద్ధతిలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్ గారు అనునిత్యమూ ఈ పనులను పర్యవేష్టిస్తున్నారు. ఈ రోజు గిరిజన శాసనసభ్యులు, గిరిజన శాసనమంత్రి సభ్యులు, గిరిజన నాయకులతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రగతి భవన్లో మీటింగు ఏర్పాటు చేసి, ఎక్కడెక్కడ గ్యాపులున్నాయి, ఎక్కడెక్కడ బాధలున్నాయి, ఏమేమి పనుస్యలున్నాయో వారి ద్వారా తెలుసుకొని వాటిని పరిష్కరించే ప్రయత్నం చేస్తారు. నిన్న కూడా ఆదిలాబాదు జిల్లాకు సంబంధించిన ఎమ్ముల్యేలు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిశారు. ఆదిలాబాదులో జరుగుతున్న సంఘటనలు ఏవైతే ఉన్నాయో, అది దుర దృష్టకరం, అది మంచిది కాదు. గిరిజనుల మధ్య కూడా

చెచ్చి పెట్టి, గిరిజనుల ఐక్యతను చెడగొట్టే పద్ధతి మంచిది కాదని నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ సమస్య కూడా ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో చర్చకు వచ్చే ఆస్కారం ఉంది. గిరిజనుల ఐక్యత చెడగొట్టే ప్రయత్నం మంచిది కాదన్నది ప్రభుత్వ పరంగా మా భావన.

శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక్సః- అధ్యక్షా, ట్రైబల్ అడ్వ్యూజర్ కమిటీ ఒకటి ఉంటుంది. ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్యీలున్న ఈ కమిటీ ప్రతి మూడు మాసాలు లేదా ఆరు మాసాలకు ఒకసారి సమావేశం అవుతుంటుంది. కానీ దాదాపు ఒక సంవత్సరం అయిపోయింది, ఒక్క సమావేశం కూడా జరగలేదు. ఇటువంటి సమావేశాలు నిర్వహిస్తే, గిరిజనులకు కొంత న్యాయం జరుగుతుంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం స్కూల్ డెవలప్ మెంటు ప్రోగ్రాము క్రింద కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ఇస్తాంది. అయితే, మన అధికారులు ఏమి చేస్తున్నారంటే - ట్రైబల్ పేరు మీద మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ కి చెందిన స్వచ్ఛంద సంస్థలకే ఈ స్కూల్ డెవలప్ మెంటు కార్యక్రమాలను చేపట్టే పనులు ఇస్తున్నారు. అలా గాకుండా స్కూల్ డెవలప్ మెంటు కార్యక్రమాన్ని ట్రైబల్ వెల్ఫెర్ డిపార్ట్మెంటుకి అట్టాచ్ చేస్తే లాభం జరుగుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం స్కూల్ డెవలప్ మెంటు ప్రోగ్రాముకి వేల కోట్ల రూపాయలు ఇస్తున్నా, ట్రైబల్ పేరు మీద ఎక్కడో తీసుకపోతున్నారు.

బీ.బి.ఎంఎస్. నెం. 336 కి సంబంధించి టెండర్లు పిలిచామని మంత్రిగారు చెప్పారు. కానీ ఇంత వరకు టెండర్లు పిలవలేదు. టెండర్లు తక్షణమే పిలవాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారిని రమ్మనండి, తండూలకు తీసుకపోతాను. అక్కడ వారికి మంచి జొన్న రోట్టె, పప్పు పెట్టిస్తాను. ఒకసారి తండూలను విజిట్ చేస్తే, తండూలలో వరోలిక సదుపాయలు ఎలా ఉన్నాయి, గిరిజనులు పడుతున్న ఇబ్బందులేమిటో తెలుస్తుంది. అక్కడ త్రాగునీరు కూడా సరిగా లేదు. రాజేందర్ గారు ఈ శాఖకి ఇన్చార్స్ మంత్రిగా ఉన్నారు కాబట్టి, ట్రైబల్ వెల్ఫెర్ డిపార్ట్మెంటు అధికారులు మరియు ఐటిడీఎ అధికారులతో సెక్రటేరియట్లో ఒక సమావేశం నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను. ఆవిధంగా సమావేశం ఏర్పాటు చేసి కనీసం గిరిజన సమస్యలు చెప్పుకోవడానికినా అవకాశం కల్పించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్సః- అధ్యక్షా, ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆధ్వర్యంలో మీటింగు జరగబోతోంది

కాబట్టి 99.9 శాతం సమస్యలపై అక్కడ చర్చ జరుగుతుందని వేసు ఆశిస్తున్నాం. రావులు నాయక్ గారు గిరిజన సమస్యల పట్ల పూర్తి అవగాహన గల వారు కాబట్టి, ముఖ్యమంత్రి గారికి అతి సన్మిహితులు కాబట్టి సభలోనైతే ఏవిధంగా ప్రస్తావించారో అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారి సమక్షంలో జరిగే సమావేశంలో కూడా తప్పకుండా ప్రస్తావిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ట్రైబల్ అడ్వ్యూజర్ కమిటీ తప్పకుండా వేస్తాం. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం క్యాబువర్లగా పని చేయదు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అణగారిన వర్గాల శ్రేయస్సు మా ఎజెండా కాబట్టి, తప్పకుండా ఏవైనా గ్యాపులుంటే ఫిలప్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. అన్నింటి కంటే ముఖ్యంగా మంత్రిగారు లేరు కాబట్టి, ఆఫీసర్లతో, ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్యీలతో సెక్రటేరియట్లో మీటింగు పెట్టుమని ఏదైతే అడిగారో, ఈరోజు ముఖ్యమంత్రి గారి సమావేశం తర్వాత, ఆవిషయం గురించి ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడి, తప్పకుండా మీటింగు ఏర్పాటు చేసి, స్పెషల్ ఫోకస్ తో ఈ సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. ఈ వారం, పది రోజుల్లో ఇంటర్వెన్ట్ అవుతున్న సందర్భంలో ఇలాంటి సమస్యలు మార్పిప్పికి వచ్చినపుడు మా ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీకి, సంబంధిత అధికారులకు తెలియజేయడం జరిగింది. రావులు నాయక్ గారు కోరినట్లుగానే త్వరలో సెక్రటేరియట్లో ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

సమగ్ర కల్ప విధానం

ప్రశ్న నెం. 2378(139)

శ్రీ ఉల్లోళ్ళ గంగాధర్ గాడ్, ఎంఎస్సి:- గౌరవ నీ యులైన అబ్బారీ, మద్యనిషేధ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) రాష్ట్రంలో సమగ్ర కల్పగీత విధానాన్ని ప్రవేశచెట్టాలని యోచించడమవుతున్నదా;

(ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

(ఇ) ఎప్పటిలోగా సూతన విధానం అవులులోకి పస్తుంది?

గౌరవనీయులైన అబ్బారీ, మద్యనిషేధ మంత్రి (శ్రీ టి. పద్మారూప):-(అ) లేదండీ.

(అ) ఈ ప్రశ్న ఉత్సవం కాదు.

(ఇ) కల్ప గీత లైసెన్సులు 5 సంవత్సరాల కాల పరిమితికిబారీ చేసి, కాలానుగుణంగా పునరుద్ధరించడ-

మంచితున్నది. అయితే, 27.9.2017 తేదీ గల ప్రభుత్వ మెమో నెం20739/అబ్సరీ-II (1)/2017-1 ద్వారా 01.10.2017 నుంచి 30.9.2022 కాల పరిమితి వరకు కల్గు గీత లైసెన్సులు పునరుద్ధరించడానికి సిపిఇకి ప్రభుత్వం అనుమతిని ఇవ్వడమయింది.

శ్రీ ఉత్తోజ్ఞ గంగాధర్ గాడ్ (శాసనసభ నియోజక వర్గం):- అధ్యక్షుడు, సమగ్ర కల్గు విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి అలోచిస్తున్నారా అని అడిగితే, మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ, లేదండీ అన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో లక్షలాది మంది గౌడ్సు, కల్లుగీత కార్బూకులు ఈ కులవృత్తి మీద ఆధారుడి బతుకుతున్నారు. ఈ కులవృత్తుల వారి సమస్యలు పరిష్కరించాలని, మార్పులు తీసుకురావాలని గత పది సంవత్సరాల నుంచి గత ప్రభుత్వాల హాయాములో ఎన్నోధర్మాలు, కార్యక్రమాలు చేసిన సందర్భాలున్నాయి. ప్రత్యేక రాష్ట్ర కోసం జరిగిన తెలంగాణ ఉద్యమంలో గౌడ్సు కానీ, కల్లు గీత కార్బూకులు కానీ పూర్తి స్థాయిలో పాల్గొన్నారు. వరాకు కూడా తెలంగాణ రాష్ట్ర ఫలితాలు అందాలి, బంగారు తెలంగాణ సాధించడంలో మేము కూడా భాగస్వాములం కావాలని ఆశిస్తున్నారు. ఏ ప్రభుత్వంలో లేని విధంగా పదు కోట్ల ఈత మొక్కలను నర్సరీలో పెంచి, వాటిని హరిత హోరం కార్యక్రమంలో నాటిస్తున్నారు. గీత కార్బూకులకు ఇచ్చే ఎక్స్‌గ్రేఫియా ఇంతకు ముందు రూ.2లక్షలుంటే దాన్ని రూ.5లక్షలకు పెంచారు. జీ.బి.నె.0.760 ను రద్దు చేసి ప్రాదరాబాదు, సికింద్రాబాదులలో స్థాపిటీలను ఏర్పాటు చేశారు.

అధ్యక్షుడు, సెప్పెంబర్ మాసంలో ప్రభుత్వం గౌడ్సుతో సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసి ఎక్కుబ్జ్ పాలసీని రూపొందించే కార్యక్రమం ఉండేది. కానీ గత మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఎప్పుడూ కూడా గౌడ్సుని పిలిచి పాలసీ మీద మాట్లాడిన పరిస్థితి లేదు కాబట్టి, గౌడ్సుని పిలిచి మాట్లాడి పాలసీని రూపొందిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షుడు, ఈ సందర్భంగా నేను ఒక నాలుగు అనుబంధ ప్రశ్నలు అడుగుతున్నాను. ఒకటి - కుల వృత్తులలో ఏది తీసుకున్నా వాళ్ళెవరూ పస్సులు, రెంటల్ని కట్టడం లేదు. కానీ ఈరోజు గీత కార్బూకులకు సంబంధించి తాటి చెట్ల మీద పస్సు ఉంది, స్థాపిటీల మీద రెంటు ఉంది. కాబట్టి దాన్ని రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాను. రెండు - ఎక్స్‌గ్రేఫియాకు సంబంధించి జీ.బి. ఇచ్చారు. దానికి

అనుబంధంగా రూల్స్/గైడ్లైన్స్ రూపొందించి జీ.బి. నెం.164 ను జారీ చేశారు. దాంట్లో ఒక నిబంధన పెట్టారు. లైసెన్సులున్న గీత కార్బూకులు, స్థాపిటీలలో సభ్యులుగా ఉన్న వారికి పెస్సన్స్ వస్తుంటే, అటువంటి వాళ్ల చెట్ల మీద నుంచి పడినా ఈ ఎక్స్‌గ్రేఫియా వర్తించదని ఒక నిబంధన పెట్టారు. ఆ నిబంధనను తోలగించాలని కోరుతున్నాను. మూడు - టిఎఫ్టిలకు, టిసిఎస్లకు గతంలో లైసెన్స్ కాలపరిమితి ఐదు సంవత్సరాలు ఉంది. అయితే శాశ్వత లైసెన్సులు ఇవ్వాలని గీత కార్బూకులు కోరుతున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదైతే అవినీతి లేని సమాజం రావాలని కోరుకుంటున్నారో, అది రావాలంటే శాశ్వత లైసెన్సులు ఇచ్చి, ఆటోమేటిక్ గా రెమ్యావల్ చేసి వాటిని పోస్టులో పంపాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. నాలుగు - కుల వృత్తులు రోజురోజుకి నశించిపోతున్నాయి. తాటి/ఈత చెట్లన్నీ కూడా నశించిపోతున్నాయి. గీత కార్బూకుల వృత్తి ప్రమాదంలో పడే పరిస్థితి ఏర్పడింది. 20 సంవత్సరాల క్రింద దాదాపు 10 లక్షల మంది గీత కార్బూకులుంటే, ఈరోజు తెలంగాణాలో కేవలం 2లక్షల మంది మాత్రమే ఉన్నారు. 40లక్షల బిసి జనాభాలో 2 లక్షల మంది మాత్రమే గీత కార్బూకులున్నారు, పూర్తిగా తాటి చెట్లు లేకుండా పోయాయి. చిన్న స్థాపిటీకి, టిఎఫ్టికి 5 ఎకరాలు, పెద్ద స్థాపిటీ, టిఎఫ్టికి 10 ఎకరాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. టిఎఫ్టిలుగా ఉన్న వాటిని టిసిఎస్లుగా మార్పుకోవడానికి ప్రభుత్వం అనుమతులు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. గత ప్రభుత్వ హాయాములో కక్షగట్టి, కేనులు పెట్టి స్థాపిటీలను రద్దు చేసిన సందర్భాలున్నాయి. ఉదాహరణకు - నిజామాబాదులో గతంలో రెండు స్థాపిటీల మీద కేసులు పెట్టి లైసెన్సులు రద్దు చేశారు. ఇప్పుడు ఆ స్థాపిటీలను ఓపెన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో అలాంటి స్థాపిటీలు చాలా ఉన్నాయి, వాటిన్సింటీకి లైసెన్సులు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అన్ని వర్గాలు బాగుపడినప్పుడే బంగారు తెలంగాణ సాధ్యమవుతుందనే సంకల్పంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు. గీత వృత్తిదారుల ఫెడరేషన్ ను పునరుద్ధరించాలని కోరుతున్నాను. దానికి రూ.5వేల కోట్లను కేటాయించి ఈ వృత్తిదారులకు న్యాయం జరిగేలా చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది

అధ్యక్షుడు, ప్రాదరాబాదు సగరంలో అన్ని సామాజిక వర్గాల వారికి పదెకరాలు, ఇరవై ఎకరాల కేటాయించి

భవనాలు కట్టించి ఇస్తున్నారు. ట్రైయినింగ్ సెంటర్స్ పెడుతున్నారు. అదే విధంగా గొడ్డకి కూడా ప్రౌదరాబాదులో 20 ఎకరాల భూమి, రూ.20 కోట్లు కేటాయించి భవనం నిర్మించాలి, ట్రైయినింగ్ సెంటర్ ఏర్పాటు చేయాలి. ఇంతకు ముందు భువనగిరి దగ్గర నందనం గ్రామంలో ట్రైయినింగ్ సెంటర్ ఉండేది. దాన్ని 1989లో టిడిపి హాయాములో మూసేశారు. ఇప్పుడు దాన్ని లిరిగి ఓపెన్ చేయాలి.

400 సంవత్సరాల క్రితం సర్దార్ సర్వాయి పాపస్న గొడ్డ తెలంగాణకు జరుగుతున్న అన్యాయం మీద పోరాటం చేసి రాజు అయ్యాడు. ఈరోజు ట్యూంకంబండ్ మీద ఎంతోమంది విగ్రహాలు పెడుతున్నారు. అదే విధంగా ఆనాడు తెలంగాణాలో మంచి వీరుడు అని పేరు తెచ్చుకున్న సర్దార్ సర్వాయి పాపస్న గొడ్డ గారి విగ్రహాన్ని కూడా ట్యూంకంబండ్ మీద పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, కరీంనగర్, వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాలలో తాటి చెట్లు చాలా ఉన్నాయి. అలాంటి ప్రాంతాలలో నీరా వికయాలు ప్రారంభిస్తే బాగుంటుంది. పెద్దార్ట్ ప్రాంతాలలో టిఫ్ఫటి, టిసివెన్ల లైసెన్సులను రెస్యూవర్ల్ చేయాలి. చాలా రోజుల నుంచి వాటిని ఆపేశారు, వాటిని వెంటనే రెస్యూవర్ల్ చేయాలి. సమగ్ర విధానాన్ని రూపొందిస్తేనే గొడ్డ, గీత కార్బికులకు న్యాయం చేసిన వాళ్లం అప్పతాం. మన ముఖ్యమంత్రి గారు భోళా శంకరుడు, మంత్రిగారు కూడా భోళా శంకరుడే. గత మూడున్నర సంవత్సరాలుగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని వర్గాలకు వరాలిస్తున్నారు. మన మంత్రి గారు కూడా భోళా శంకరుడే కాబట్టి, వరాలు ప్రకటించి గీత కార్బికులు, గొడ్డకి న్యాయం చేయాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. భానుప్రసాదరావు (స్థానిక సంఘాలు - కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, మా మిత్రులు గంగాధర్ గొడ్డ గారు మాట్లాడుతూ, తాటిచెట్లు తగ్గిపోతున్నాయనే విషయాన్ని చెప్పారు. కానీ నాదృష్టిలో అది వేరేగా ఉంది. నా మానుడి తోటలో 300 తాటిచెట్లు ఉన్నాయి. వాటిని ఎక్కి గీసే వాళ్లు లేని పరిస్థితి ఉంది. దానికి కారణం - ఇప్పుడున్న జనరేప్స్ వాళ్లు చెట్లు ఎక్కడానికి ఇబ్బందులు పడుతున్న పరిస్థితులున్నాయి. చాలా మంది చెట్లు మీదే చనిపోతున్న సంఘటనలను చూస్తున్నాం. అయితే కేరళలో తాటి చెట్లు ఎక్కడానికి ఒక మిపస్టను తయారు చేసినట్లుగా సోపల్ మీడియాలో చూశాం. దాని మీద మన

రాష్ట్రప్రభుత్వం తరువస్థాడి చేసి, అటువంటి యంత్రాలను ఇక్కడ ఉన్న కల్లు గీత కార్బికులకు కూడా ఇచ్చే విషయాన్ని పరిశీలిస్తుందా? దయచేసి చెప్పాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణః- అధ్యక్షా, ఎక్కువో శాఖామంత్రి పద్మారూపు గౌడు గారు అనుభవం ఉన్న వ్యక్తి. ఆ జాతి నుంచి వచ్చిన వ్యక్తి. మీరు రాజకీయాలకు అత్తితంగా ఆ స్థానంలో ఉన్న, మీరు కూడా అదే జాతికి చెందిన వారు. వెనకబడిపోతున్న, అణగదోక్కబడుతున్న జాతికి చెందిన ప్రజల సమస్యలను ఇక్కడ ప్రస్తుతించడానికి అవకాశం రావడం చాలా అద్భుతంగా భావిస్తున్నాను.

ఈనాడు అన్ని వృత్తులలో టెక్కులజీ వచ్చింది. కానీ ఎప్పుడో పూర్వం రోజుల నుంచి మాతాత, ముత్తాత దగ్గర నుంచి, మనకి తెలిసిన దగ్గరి నుంచి ఏ వృత్తివైతే సముద్రాన్నారో అదే వృత్తి, అదే పద్ధతే కొనసాగుతోంది. దురదృష్టం ఏమో కానీ ఈ గీత వృత్తిలో మాత్రం ఏ టెక్కులజీ రాలేదు. అప్పుడు మా తాత ఏదైతే ఎక్కుడో, మా ముత్తాత ఏదైతే ఎక్కుడో, మా నాయన ఏది చేశాడో అదే పద్ధతిలో ఇప్పుడున్న వాళ్లు కూడా ఎక్కుతున్న పరిస్థితి ఉంది. తాటిచెట్లు చాలా ఎత్తు ఉంటాయి, ఎక్కడం దిగడం కష్టంతో కూడుకొని ఉంటుంది. అన్ని చెట్లకు ప్రోట్రిట్ రకాలు వచ్చాయి కానీ తాటి చెట్లకు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. టెక్కులజీ ఉపయోగించి చెట్లు ఎక్కడానికి ఏదైనా మిషన్ తయారు చేస్తారా అంటే అదీ లేదు.

కల్లు ఆరోగ్యానికి బెఘ్ఫం వంటిది. రోగాలు నయం కావడానికి ఇది ఉపయోగపడుతుండని అనుకుంటున్నాం, పూర్వం నుంచి వస్తున్నది ఇది. నీరాను తయారు చేసే అంశాన్ని పరిశీలించండి. మహారాష్ట్ర కేరళ రాష్ట్రాలలో ఇది ఉంది. మన ప్రౌదరాబాదులో ఫంక్షన్స్ జరిగితే, కేరళ లేదా ప్రక్క రాష్ట్రాల నుంచి నీరాను తెప్పించి డిస్టర్బుల్ ఇస్తున్న సందర్భాలను మనం చూస్తున్నాం. మరి మన రాష్ట్రాలలో మనం ఎందుకు తయారు చేయడం లేదు? మంత్రిగారు ఆలోచించి, ఈ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లవలసిన అవసరం ఉంది. అంతరించిపోతున్న వృత్తికి ప్రాణం పోసి ముందుకు తీసుకుపోయే కార్బికుమం చేయాలి. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత, తెలంగాణ రాష్ట్రాలలో కుల వృత్తుల వారిని, చేతి వృత్తుల వారిని ఆర్థికంగా పరిపుష్టం చేయడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక చర్యలు చేపడుతున్నారు. వాళ్లను సామాజికంగా

పైకి తీసుకురావడానికి ఆయన ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. గీత వృత్తిలో ఉన్న గీతకార్యకులను వృధిలోకి తీసుకురావాలి. ఎక్కుజ్ మినిష్టర్ గారిని రిక్యూస్యూ చేస్తున్నాను. సార్, కల్ప అంశాన్ని ఎక్కుజ్ అంద్ ప్రాహిబిష్ట్ శాఖలో ఎలా ఉంచుతారు? ఇది ఆరోగ్యానికి మంచిది. ఇది మధ్యపాన నిషేధ శాఖలో ఉండడానికి పీలు లేదు. ఇది ఆరోగ్యానికి మంచిది కాబట్టి, నిత్యావసరపస్తువులు సరఫరా చేసేసినిల్ సమేష్ శాఖలో దీన్ని చేర్చాలి. దీన్ని ఎక్కుజ్ శాఖ నుంచి మార్చాలి.

ఎక్కుజ్ శాఖ లైసెన్సులతో వైన్ పొపులను నడుపుతున్నారు. అదే కల్ప అమ్మిలే మాత్రం కల్తి కల్ప అంటున్నారు. మిగతా వాటిల్లో కల్తి ఉంటే ఎవరూ మాట్లాడరు. ఎక్కుడైనా కొంచెం జరిగితే, అదిగో అక్కడ కల్తి కల్ప అమ్ముతున్నారని అంటారు. వైన్ పొపులు పెట్టుకున్న వాళ్లంతా ఆర్థికంగా బాగా ఉన్న వాళ్లే. కానీ కల్ప దుకాణాలు నడుపుకుంటున్న వాళ్లు మాత్రం పేదవాళ్లు. వైన్ పొపుల అసోసియేషన్ వాళ్లు ఎక్కుజ్ అధికారులకు ఏదో ఒకటి చెప్పి కల్ప పొపులను మూయిస్తున్న పథ్థతి ఉంది. జరిగే పథ్థతే అది. కల్తి కల్ప అమ్ముతున్నారని చెప్పి ఒకసారి దుకాణం మూయిస్తే మళ్లీ దాన్ని తెరిచే వారే ఉండరు. ఈ పరిస్థితి నుంచి బయటకు రావాలంటే, దీన్ని ఎక్కుజ్ శాఖ నుంచి మార్పువలసిన అవసరం ఉంది. గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనులకు వైన్ పొపులను పీసా చట్టం క్రింద ఇస్తున్నారు. మరి మా గొడ్డులో వైన్ పొపులు, బార్ల వ్యాపారం చేస్తున్న వారు ఒక్కరైనా ఉన్నారా? మా గొడ్డు ఎక్కువగా ఉన్న చోట్ల ఈ వైన్ పొపుల కేటాయింపుల్లో రిజర్వేషన్ పాటించండి. మీకొచ్చే నష్టం ఏమీ లేదు కదా! గొడ్డు ఎక్కువ ఉన్న చోట్ల రిజర్వేషన్ పెట్టి, వాళ్లలో చదువుకున్న యువకులుంటే వారికి వైన్ పొపుల కేటాయింపుల్లో అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

10.40 | శ్రీ సబావ్త్ రాములు నాయక్:- అధ్యక్షా, ఉ. తెలుగుదేశం పార్టీ ముఖ్యమంత్రిగా ఎస్టీ రామారావు గారు ఉన్న సమయంలో, సమైభ్య రాష్ట్రంలో కొందరు కల్లుని బంద్ చేయాలని బాగా ఒత్తిడి తీసుకు వచ్చారు. చివ్-లిక్షూర్ క్రింద బ్రాందీని అందుబాటు లోకి తీసుకువచ్చారు. ఆ పరిస్థితుల్లో, ఆ మహానుభావుడు ఎస్టీ రామారావు గారు కల్లుని రక్షించడం ద్వారా గొడ్డ సోదరుల వృత్తిని కాపాడారు. అందువల్లే కల్లు ఇప్పటినరకూ నడుస్తోంది. ఇప్పుడు, గిరిజనుల “గుదుంబా” బంద్ అయ్యింది. ఇప్పుడున్న అధికారులు ‘మీ దగ్గర కల్తి కల్ప

దొరుకుతుందని’ గొడ్డ సోదరులను బాగా ఇఖ్బంది పెడుతున్నారు. ఈ విషయాన్ని తపుల ద్వారా మంత్రివర్యుల దృష్టికి తీసుకువెళ్లున్నాను. మామూళ్లు ఇవ్వని వాళ్లమీద, వారి మాట నినని వాళ్ల మీద ఎక్కుజ్ అధికారులు కేసులు పెట్టడం జరుగుతోంది. కాబట్టి, ఈ విషయమై తగు ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

‘నీరా తాగితే కిడ్నీలో రాళ్లు పోతాయ’ అని గొరవ మంత్రివర్యుల స్టేట్మెంట్ నిన్ననే చూశాను. కె.బి.ఆర్. పార్ము దగ్గర 5000 లీటర్లు, ఇందిరా పార్ము దగ్గర 5000 లీటర్లు “నీరా”ను అమ్మకానికి పెడితే, అక్కడికి వచ్చేవాళ్లు “నీరా”ను తాగుతారు. ఆవిధంగా రోజుకి 10,000 లీటర్లు “నీరా” అమ్ముడుపోతుంది. అటువంటి ప్రయత్నం చేస్తే, గొడ్డలకు ఉపాధి కూడా దొరుకుతుంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్టోలు బంకుల కేటాయింపుల్లో, రాష్ట్రప్రభుత్వం రేప్యూల కేటాయింపుల్లో రిజర్వేషన్లు కల్పించినట్లుగా వైన్ పొపుల కేటాయింపుల్లో కూడా ఎస్సీ, ఎస్టీలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించవలసిందిగా తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నారదాను లక్ష్మీ రావు (స్థానిక సంఘాలు - కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, కల్ప అనేది, తెలంగాణాలో చాలామంది తాగే అవకాశం ఉన్న పాసీనియం. ఆరోగ్యానికి చాలా మంచి పాసీనియం, కల్ప. ఈ కల్ప వృత్తిపై ఆధారపడి 40 లక్షలమంది కల్లుగీత గొడ్డ కార్బూకులు జీవిస్తున్నారు. అంటే, ఇది మన రాష్ట్రంలో ప్రధానమైన ఆర్థిక వనరుగా ఉన్నది. వ్యవసాయదారులు గానీ, శ్రామికులు గానీ రోజంతా కష్టపడి వచ్చి, సాయంత్రం రెండు గ్లౌసుల కల్లు తాగి, కడుపు నిండా తని పడుకునే సాంఘదాయం ఉన్నది. ఎందుకంటే, ఇది ఆరోగ్యానికి కూడా మంచిది.

అయితే, దైత్యులు వారి పాలాల్లో సేద్యం చేసుకోవడానికి తాటి చెట్లను, ఈత చెట్లను చాలాచోట్ల నరికివేస్తున్నారు. అందువల్ల కల్ప ఉత్పత్తి తగ్గిపోయి, ఉపాధి దెబ్బతిని, వృత్తిపరంగా గీత కార్బూకులకు నష్టం వాటిల్లతోంది.

హరితసోరం కార్బూకుమంలో భాగంగా ఈత చెట్లను, తాటి చెట్లను పెద్ద వనాలుగా పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని, గొరవ మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. ఈత చెట్లను, తాటి చెట్లను ప్రభుత్వ భూముల్లో మరియు ఇతరచోట్ల పెద్ద ఎత్తున పెంచి, కల్లు ఉత్పత్తిని ఎక్కువ చేయడం ద్వారా గీత కార్బూకులను ఆదుకునే అవకాశం ఉన్నది. ఇది చేతివృత్తి. మన గొరవ ముఖ్యమంత్రి గారు

కులవృత్తులకు, చేతివృత్తులకు చాలా పోతాహన్ని ఇస్తున్నారు. కాబట్టి, ఈ కుల వృత్తిని కాపాడుకోవడం ద్వారా, గొడుల ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచడం, దానిద్వారా గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను బాగుపరచడం, తద్వారా రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థకు కూడా తోడ్పడేటట్లు చేయడం అవసరం. ఈ హరితహరంలో భాగంగా ఎన్ని ఈత చెట్లను, ఎన్ని తాటి చెట్లను నాటడం జరిగింది? ఇంకా ఎన్ని చెట్లను నాటే అవకాశమున్నదో తెలపాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. రాజేశ్వర రావు (నామినేటెడ్):- అధ్యక్షా, గౌడ్ కులానికి చెందిన వారికి, ఎస్సి, ఎస్టీలకే కల్లులో బాగా సంబంధమున్నది. మంచిగ పనిచేయాలి అని కల్లు తాగుతారు. పటేళ్ళ దగ్గర పనిచేసి నమ్మడు, వ్యవసాయం పనిచేసిన తరువాత, సాయంత్రం కాగానే సేద తీర్పుకోడానికి “ఖిడ్డా ఇంత తాగి పామ్మన్” పటేళ్ళ చెప్పారు. పటేళ్ళకు, గౌడ్లకు, ఎస్సి, ఎస్టీలకు దగ్గర సంబంధం ఉంది కాబట్టి, నాకు ఈ నిషయమై ఎక్కువగా మాటల్లడేందుకు అవకాశమివ్వాలని తమరిని కోరుతున్నాను.

పాత్ర కానెస్ట్టులో ప్రభుత్వ పనిటీరు అభిసందనీయం. కల్లు తాగడం వల్ల ఆరోగ్యంగా ఉంటారు. మా నిజామాబాదు జిల్లాలో పసిరికలు వస్తే, ఆసుపత్రికి పామ్మనరు. “ఖిడ్డా నమ్మ పోయి రోజు పాద్మగాల కల్లు తాగు” అని చెప్పారు. కల్లు తాగితే పసిరికలు పోతాయి, కిడ్నీలో రాళ్ళు కరుగుతాయి. కాబట్టి, రాష్ట్రంలో ఉన్న చెరువు గట్టమీద ఈత చెట్లు నాటేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఛైర్మన్ గారూ, ఒక వ్యక్తి నిజామాబాదు నుండి తిరుపతికి వెళ్ళాడు. అక్కడ తిరుపతిలో పిచ్చి, పిచ్చిగా ప్రవర్తించాడు. ఏందిరా బాబూ? ఇట్లిట్ల చేస్తున్నవని, ఆ వ్యక్తిని వెంటనే డాక్టరు దగ్గరకు పట్టుకు పోయారు. డాక్టరు ఈయన ఏం చేస్తాడని అడిగితే, ఈయన పాద్మన ఒకసారి, సాయంత్రం ఒకసారి ఛాయ్ తాగడు గానీ, కల్లు తాగుతాడని చెప్పారు. ఆ కల్లు ఎక్కడ తయారు చేస్తారని అడిగితే, నిజామాబాదులో తయారు చేస్తారని చెప్పారు. వెంటనే నిజామాబాదుకు ఫోన్ చేస్తే, కారు తీసుకుని రెండు కల్లు సీసాలను పట్టుకుపోయి, తిరుపతిలో అతనికి తాగిస్తే, అప్పుడు ఆ వ్యక్తి యాక్టివ్ అయ్య, తిరుపతి నుండి నిజామాబాదుకు వచ్చాడు.

కాబట్టి, కల్లు సంబంధిత చెట్లను ఎక్కువగా

పెంచాలని, కల్లులో కర్తీ జరగకుండా చూడాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

(సభ్యులు శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు గారు తమ స్థానంలో లేచి నిలబడి, అబ్బెక్కన్ ఉన్నదనీ, మాటల్లడేందుకు అవకాశమివ్వాలని గౌరవ ఛైర్మన్ ను కోరారు)

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (స్థానిక సంస్థలు - ప్రైవేటు బాద్):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు, మా మిశ్రమ రాజేశ్వర రావు గారు మాటల్లడుతూ, కల్లును ఎక్కువగా మా ఎస్సిలు సేవిస్తారు అని చెప్పిన పదం, కొంచెం బాగలేదు. దాన్ని రికార్డుల నుండి తోలిగించాలి. ఎస్సిలపైన ఆ ప్రభావం చాలా పడుతుంది. అది తప్ప. దయచేసి ఆ నిధ్వేష మాటలను రికార్డుల్లోంచి తోలిగించాలని తమరిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ :- రికార్డులను పరిశీలించి, అభ్యంతరకర పదాలను రికార్డుల నుంచి తప్పకుండా తోలిగిస్తాము.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, అందుబాటులోకి వచ్చిన మోడ్రన్ టెక్నాలజీని ఉపయోగించుకుంటూ, ప్రభుత్వం అన్నింటికి మూవింగ్ వ్యాసులను ప్రవేశపెడుతోంది. చాలా సంతోషం.

కర్తీ కల్లును తయారుచేసేందుకు, డైజోఫామ్, గుల్ఫం, కుంకుడుకాయ రసాలను ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈ కర్తీ కల్లుకు సంబంధించిన సమాచారం ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉందా? ఇప్పటివరకు ఎన్ని కేసులను రిజిస్టర్ చేశారు? తాటి, ఈత చెట్లను ఎక్కడం వల్ల నడుము నొప్పులతో పాటు ఇతర అనారోగ్య పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. తాటి, ఈత చెట్లు ఎక్కడానికి ఈజీ మూవింగ్ యంత్ర పరికరాలను సమకూర్చే అలోచన ఏమైనా ప్రభుత్వం దగ్గర ఉందా? వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తున్న ఎక్కుజ్ డిపార్ట్మెంటు తరఫున కల్లగీత కార్బూకులకు అరోగ్య పరంగా ఫ్రీ ట్రీట్మెంట్ ఇచ్చే అలోచన ఏమైనా ఉందా? అని గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కొంపల్లి యాదవ రెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, నేను సప్లైమెంటరీ అడగడం లేదు. ఇది క్వాశ్వన్ అవర్ లీరుగా లేనేలేదు. ప్రెర్ట్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కంటే కూడా ఎక్కువగా, లాంగ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ అయిపోయింది. ఈరోజు కూడా, యాదృచ్ఛికంగా, నా ప్రశ్న చివర్లో వచ్చింది. ఇలా చివర్లో ఉండడంతో, ఇప్పటికే నావి నాలుగు ప్రశ్నలు

చర్చకు రాలేదు. నాప్రశ్న ఇవాళ కూడా రాదేమోనని నేను అనుకుంటున్నాను. నిన్న రెండు, మూడు ప్రశ్నలు వాయిదా పడ్డాయి కాబట్టి, నా ప్రశ్నకు అవకాశము వచ్చింది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మీ ప్రశ్నను ఈరోజు తప్పకుండా తీసుకుంటాం.

శ్రీ టి. పద్మార్థ:- అధ్యక్ష, సోదరుడు, గౌరవ సభ్యులు భానుప్రసాద్ గారు చెట్లు ఎక్కొందుకు ఉపయోగించే యంత్రాల గురించి ప్రస్తావించారు. కేరళ మరియు తమిళనాడు రాష్ట్రాల్లో చెట్లు ఎక్కే యంత్రాలను పరిశీలించడానికి ఒక బృందాన్ని మేము అక్కడికి పంపడం జరిగింది. అని కొబ్బరి చెట్లను ఎక్కొందుకు ఉపయోగిస్తున్నారు. ఆ యంత్రాలు తాటి చెట్లను ఎక్కొందుకు కూడా ఉపయోగపడతాయని రిపోర్టు వస్తే, తప్పకుండా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 8,000 పైగా ఉన్న అన్ని స్టోర్లులకు ఆ మిషన్లను ఉచితంగా పంపిణీ చేసే కార్యక్రమాన్ని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి చేతుల మీదుగా ప్రభుత్వం చేపడుతుందని గౌరవ సభ్యులకు సభద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా, ‘నీరా ప్రాజెక్టు’ గురించి కూడా సభ్యులు భానుప్రసాద్ గారు అడి గారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన వివిధ అంశాలను ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది. అందుకోసం ఒక కమిటీని కూడా నియమించడం జరిగింది. సమగ్ర నివేదికను తెప్పించుకొని తదుపరి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అందరు ముఖ్యమైన గౌడ్ సోదరులను పిలిపించి మాట్లాడడం జరుగుతుంది. వారి విజ్ఞప్తులను ప్రభుత్వం పరిశీలించి, వారికి అనుకూలమైన నిర్దాయం తీసుకునేందుకు తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తోం. ఎక్కుజ్ శాఖ మంత్రిగా ఈ ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి చెప్పి, వారిని కన్వీన్స్ చేసి ఖచ్చితంగా మంచి నిర్దాయం తీసుకునేందుకు కృషిచేస్తాను.

గీత కార్పుకులకు ఇచ్చే లైసెన్స్ ను, గతంలో ప్రతి సంవత్సరం రెన్యువల్ చేయవలసి వచ్చేది. తరువాత రెన్యువల్ టైమ్స్ ని 3 సంవత్సరాలకు పొడిగించడం జరిగింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దానిని 5 సంవత్సరాలకు పెంచింది. ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు ఈ అంశం గురించి మాట్లాడుతూ, పర్సనేంట్ లైసెన్స్ మంజూరు చేయాలని కోరడం జరిగింది. ఆ అంశంలో సాధ్యాసాధ్యాలను పరిశీలించి, రెన్యువల్ విషయమై అవకాశముంటే తప్పనిసరిగా తగు నిర్దాయం

తీసుకుంటాము.

నేను కూడా ఒక స్టోర్ మెంబర్. నాకు కూడా ఒక స్టోర్ టీ ఉంది. ప్రతి 3 సంవత్సరాలకు గానీ, 5 సంవత్సరాలకు గానీ లైసెన్స్ రెన్యువల్ చేసుకునేటప్పుడు, గీత కార్పుకులకు, గౌడ్ సోదరులకు ఎదురయే ఇట్టందులు, బాధల గురించి నాకు కూడా తెలుసు. నేను బాధ్యతగల పదవిలో ఉన్నాను కాబట్టి, చెప్పడానికి విలుకాదు. ఈరోజు టెక్నాలజీ కూడా పెరిగింది. గీత వృత్తిదారుల లైసెన్స్ విషయమై తప్పనిసరిగా పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా టి.ఎఫ్.టి.లను టి.సి.ఎస్.లుగా వార్షికానికి అవకాశముంది. అందుకు తగిన ఉత్తర్వులను ఇవ్వడం జరిగింది. టి.ఎఫ్.టి.లను టి.సి.ఎస్.లుగా మార్పుచేసే ప్రక్రియ మొదలైదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

గీతవృత్తి ఫెడరేషన్ ఏర్పాటుకై విజ్ఞాపన పరిశీలనలో ఉంది. వీలైనంత తొందరలో గీతవృత్తి ఫెడరేషన్ ఏర్పాటుకై ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. గౌరవ సభ్యులు గంగాధర్ గౌడ్ గారు కోరినట్లుగా, గీతవృత్తి వారి విజ్ఞాపనలను ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలిస్తూ, వారికి మేలు చేకుర్చేందుకు నిరంతర ప్రక్రియ చేపట్టడం జరుగుతుంది. ఇది గీతవృత్తిదారుల మేలు కొరకై చేసిందే. ఎప్పటికప్పుడు అన్ని విజ్ఞాపనలను పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

అర్పు ఏరియాల్లో చెట్లుకి రూ.50/-, రూరల్ ఏరియాల్లో చెట్లుకి రూ.25/- రెంటల్ క్రింద తీసుకోవడం జరుగుతోంది. వీలైనంత తొందరలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారితో మాట్లాడి ఆ పన్నును కూడా ఖచ్చితంగా తీసివేసే ప్రయత్నం చేస్తాము. కొన్ని జిల్లాల నుండి మాకు కూడా చాలా విజ్ఞప్తులు అందడం జరిగింది. నిన్న మా శాఖలో అన్ని అంశాలకు సంబంధించి ఒక సవావేశాన్ని నిర్వహించడం జరిగింది. రెంటల్ క్రింద తీసుకునే ఆ రూ.25/-, రూ.50/-ల పన్నును కూడా తీసివేసిన శుభవార్తను వారం, పది రోజుల్లో తెలియజేస్తాము.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక్ గారు కోరినట్లుగా “నీరా”ను ప్రిజ్స్ చేసి అమ్ముందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. మహర్షాప్రాప్తు ఒక కమిటీని పంపడం జరుగుతుందని ఇప్పటికే చెప్పడం జరిగింది. వారు కోరిన మరో విషయమైన ‘వైన్ ఐపుల కేటాయింపుల్లో రిజర్వేషన్’ను తీసుకురావాలనే అంశం

కుదరదు. వైన్ ఐపుల కేటాయింపుల్లో చండర్ వంటికొన్ని ప్రాసెన్లు ఉంటాయి. కాబట్టి, ఎక్సెట్ డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించి రిజర్వేషన్ ఇవ్వడం ఎట్టి పరిస్థితుల్లో కుదరదు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక్ గారు మాటల్లాడుతూ గౌడ్ సోదరులపై తప్పుడు కేసులు పెడుతున్నారని సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఇటువంటి అభియోగం సరికాదు.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నారదాను లక్ష్మీ రావు గారు మాటల్లాడుతూ, ఈత, తాటి చెట్లను నరికి వేస్తున్నారని చెప్పారు. చెట్లు నరకడం చట్టరీత్యా నేరం. అటువంటి వారిపైన కేసులు పెడుతున్నాం. ఇప్పటిదాకా 200లకు పైగా కేసులను పెట్టాం. అవసరమైతే పి.డి. యాక్స్ కూడా పెట్టాలని నేను చెప్పాను. ఎందుకంటే, ఒక చెట్లు పెరగడానికి ఆరేడు సంవత్సరాల సమయం పడుతుంది. మిహన్లను ఉపయోగించి 10, 15 నిమిషాల్లో చెట్లను నరకడం మంచిది కాదు. అటువంటి సంఘటనలు ఏమైనా ఉంటే, గౌరవ సభ్యులు మా డిపార్ట్మెంట్ దృష్టికి తీసుకువస్తే ఖచ్చితంగా వారిపైన కేసులు పెట్టి, చట్టరీత్యా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకు 1 కోటి 69 లక్షల ఈత చెట్లు నాటడం జరిగింది. రాబోవు సంవత్సరంలో 2 కోట్ల ఈత చెట్లను నాటాలని టాగెట్టగా పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఆ చెట్లను కాపాడేందుకు ట్రైక్లను ఉపయోగించాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన ఆదేశాల ప్రకారం, అవసరమైన చోట్ల ట్రైక్లను ఉపయోగించాలని శాఖాపరమైన ఆదేశాలు జారీ చేశాము. అవసరమున్న చోట్ల ట్రైక్లలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

గౌరవ సభ్యులు పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డిగారు మాటల్లాడుతూ, కర్తృ కల్లును తయారుచేసే వారిపై ఇప్పటిదాకా ఎన్ని కేసులు పెట్టారని అడిగారు. కర్తృకల్లు తయారుచేసే వారిపై జనవరి మాసం నుండి అక్కోబరు మాసం వరకు 1,314 కేసులను నవోదు చేశాం. Diazepam ఉపయోగించి కర్తృకల్లు తయారుచేసే వారిపై 13 కేసులను, Alprazolam ఉపయోగించి కర్తృకల్లు తయారుచేసే వారిపై 14 కేసులను, Chloral Hydrate ఉపయోగించి కర్తృకల్లు తయారుచేసే వారిపై 42 కేసులను పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పటిదాకా 108 మందిని అరెస్టు

చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఉల్లోళ్ళ గంగాధర్ గాడ్:- అధ్యక్షా, కరీంనగర్, వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ ప్రాంతాల్లో ఈత, తాటి చెట్లు ఉన్నాయి. కానీ, గౌరవ సభ్యులు భానుప్రసాద్ గారు చెప్పినట్లు, ఐదారు జిల్లాల్లో మాత్రం ఈత, తాటి చెట్లు పూర్తిగా నశించిపోయాయి. ఈత, తాటి చెట్లులేని ప్రాంతాల్లోని చిన్న స్టోటీలకు 5 ఎకరాలు, పెద్ద స్టోటీలకు 10 ఎకరాలు కొని ఇవ్వాలని కోరుతూ, ఆ విషయమై పరిశీలించవలసిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా గీత కార్బూకుడికి గానీ, స్టోటీ మెంబరుకు గానీ 50 సంవత్సరాల వయస్సు నిండితే, అతనికి పెస్సన్ వస్తుంది. కానీ, పెస్సన్ తీసుకునే గీత కార్బూకుడుగానీ, స్టోటీ మెంబరుగానీ ఈత చెట్లు ఎక్కి, ప్రమాదవశాత్తు క్రిందపడి చనిపోతే వారికి ఎక్స్‌గ్రేసియా వర్తించదు అనే నిబంధనను ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు నెం.164లో పెట్టారు. కాబట్టి, ఆ నిబంధనను తోలగించి, పెస్సన్ తీసుకునే గీతవృత్తిదారులకు కూడా ఎక్స్‌గ్రేసియా వర్తించేవిధంగా తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు నెం.164 ప్రతిని తవరి ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులకు పంపుతున్నాను.

శ్రీ టి. పద్మారావు:- అధ్యక్షా, చెట్లుపై నుండి ప్రమాదవశాత్తు పడి చనిపోయిన వారికి గతంలో రూ.2,00,000/-ల ఎక్స్‌గ్రేసియా ఇచ్చేవారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దానిని రూ. 5,00,000-కు పెంచడం జరిగింది. ఖచ్చితంగా అమలు పరుస్తాము. 50 సంవత్సరాలు నిండిన ప్రతి ఒక్క గీత కార్బూకుడికి, స్టోటీ మెంబరుకు ఖచ్చితంగా పెస్సన్నను ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ప్రతి సభలోనూ, ప్రతి సమావేశంలోనూ, మా శాఖ ద్వారా కూడా ప్రతి గీత కార్బూకుడు తప్పనిసరిగా స్టోటీలో మెంబర్సిఫ్ తీసుకోవాలని వారిని కోరడం జరుగుతోంది. స్టోటీ మెంబర్సిఫ్ విషయంలో కొన్ని సమస్యలు నా దృష్టికి కూడా వచ్చాయి. స్టోటీల్లో మెంబర్సిఫ్ తీసుకునే వారు, స్టోటీలో వాటా కావాలని, హక్కులను పొందుపరచాలని ఎక్కుడ అడుగుతారోనని, కొన్ని స్టోటీలు గీత కార్బూకులకు స్టోటీ మెంబర్సిఫ్ ఇవ్వడం లేదని నా దృష్టికి కూడా వచ్చింది. ఒకవేళ ఏదైనా స్టోటీ గీత కార్బూకులకు మెంబర్సిఫ్ ఇవ్వకపోతే, అటువంటి స్టోటీల్లోనేని ఖచ్చితంగా చర్యలు తీసుకోవడం

జరుగుతుందని ఈ సభ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. పెన్నులు తీసుకునే వారికి ఎక్కుగైపియా రావడం లేదని గౌరవ సభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. అటువంటి సంఘటనలు ఎక్కడైనా ఉంటే, తప్పకుండా మా దృష్టికి తీసుకురండి. వారికి కూడా ఎక్కుగైపియా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ ప్రభుత్వంలో ఎవ్వరికీ అన్యాయం జరగనీయం. ఖచ్చితంగా అందరికీ న్యాయం చేసే ప్రయత్నం చేస్తాం.

కనీస వేతనాల సవరణ

ప్రశ్న నెం.2391(91)

శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైపుహోం, కార్యాలయ మరియు ఉపాధికల్నా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సవరాచారం తెలియజేస్తారా;

(అ) రాష్ట్రంలోని పెద్దొల్లు సంస్థలలోని కార్యాలయ మంత్రివారు దయచేసి ఈ క్రింది సవరాచారం తెలియజేస్తారా;

(అ) అయినచో, ఆ వివరములు; మరియు

(ఇ) దానిని ఎప్పటిలోగా అమలు చేస్తారు?

గౌరవ హోం, కార్యాలయ మరియు ఉపాధికల్నా శాఖ మంత్రి (శ్రీ నాయని నర్సింహో రెడ్డి)

(అ) అవునండి.

(అ) 1948, కనీస వేతనాల చట్టం 1వ భాగంలో 65 ఉపాధులు, II వ భాగంలో 8 ఉపాధులు అందుబాటులో ఉన్నాయి. పెద్దొల్లులలోని 1వ భాగంలో 34 ఉపాధులకు కనీస రేటు వేతనాలను సవరించడానికి గల ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

(ఇ) 1948, కనీస వేతనాల చట్టం 5వ విభాగం ప్రకారం, అధికారిక గెజిటలో ప్రభుత్వం ప్రకటనను జారీచేసిన తర్వాత వెంటనే వేతనాల సవరణ అమలులోనికి వస్తుంది.

11.00 | శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర కనీస వేతనాలు పెద్దొల్లు ఎంప్లాయ్ మెంట్ పార్ట్-1లో 65 ఉన్నాయి. పార్ట్-2 ఎనిమిదవ పెద్దొల్లు ఎంప్లాయ్ మెంట్ రెండు కలిపి మొత్తంగా 73 ఉన్నాయి. స్కూల్డ్, అన్ స్కూల్డ్, సెమీ స్కూల్డ్ కార్యాలయ మరియు ఉపాధికల్నా శాఖ మంత్రి విభాగంలోని సాధ్యాలయ మరియు ఉపాధులు అందుబాటులో ఉన్నాయి. పెద్దొల్లులలోని 1వ భాగంలో 34 ఉపాధులకు కనీస రేటు వేతనాలను సవరించడానికి గల ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

వేతనాలు అందజేస్తాము.

కనీస వేతనాలు మార్పుతున్నట్లుగా ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి ప్రభుత్వం నుండి జి.చి. విడుదల చేయాలి. ఈ జి.చి. విడుదల గత ప్రభుత్వం నుండే పెండింగ్ లో ఉంది. ఆ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందని గౌరవ మంత్రివర్యులు తెలియజేయడం జరిగింది. కనీస వేతనాలు సవరించి ఇప్పటికి ఐదు సంవత్సరాలు పూర్తయిందని కార్యాలయ చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాంట్రాక్ట్ అబాలిప్స్ బోర్డు అంతకుముందు లేకుండేది. కానీ, గౌరవ మంత్రివర్యులు వచ్చిన తరువాత కాంట్రాక్ట్ అబాలిప్స్ బోర్డు వచ్చింది. కానీ, కాంట్రాక్ట్ కార్యాలయ కనీస వేతనం రూ.12 వేలు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం జి.చి. నె.0.4 విడుదల చేసింది. దాంతో కొంతవంది మేనేజ్మెంట్ వారు కుమక్కె కోర్పుకు వెళ్లి దానిపై స్పీ తీసుకురావడం జరిగింది. కాబట్టి, దయచేసి ఆ జి.చి.పై ఉన్నటువంటి స్పీను తోలగించేందు ప్రభుత్వం చోరన తీసుకోని కార్యాలయ కనీస వేతనాలు కల్పించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాము.

శ్రీ నాయని నర్సింహో రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కనీస వేతనాల చట్టం 1948, 1వ విభాగంలో 65 ఉపాధులు, విభాగం-2లో 8 ఉపాధులున్నాయి. విభాగం-1లో ఉన్న 65 ఉపాధులకు సంబంధించిన ప్రతి 5 సంవత్సరాలకు విభాగం-2లో ఉన్న ప్రతిపాదనలకు సంబంధించిన ప్రతి 2 సంవత్సరాలకు వేతన సవరణ పరిశీలన జరుగుతుంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత కనీస వేతనాల సలహా మండలిని జి.చి.ఎం.ఎస్. నె.0.10, కార్యాలయ ఉపాధికల్నా శిక్షణా & ఫ్యాక్టరీల శాఖ, తేది.27.11.2014 ద్వారా ఏర్పాటు జరిగింది. మొదటి తెలంగాణ కనీస వేతనాల సలహా మండలి కాల పరిమితి 2 సంవత్సరాలు ముగియడంతో 2వ కనీస వేతనాల సలహా మండలిని జి.చి.ఎం.ఎస్. నె.0.74, కార్యాలయ ఉపాధికల్నా శిక్షణా & ఫ్యాక్టరీల శాఖ, తేది.5.12.2016 ద్వారా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

గౌరవ హైకోర్టు కేసు డబ్బు.పి. నె.0.22059/2012 అనుసరించి కార్యాలయ వేతనాల సవరణ చేయాలంటే, కనీస వేతనాల చట్టం 1948లోని సెక్షన్ 5 లోని, సబ్ సెక్షన్ 2లో తెలుపబడిన ప్రాసీజర్ ప్రకటనగా తప్పనిసరిగా కనీస వేతనాల సలహా మండలిని సంప్రదించాలి. కనీస వేతనాల

వట్టం 1948లో విభాగం-2లో తెలుపబడిన 34 ఉపాధులకు సంబంధించి మొదటి కనీస వేతనాల సలహా మండలి చర్చించి వారి సూచనలు ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. ఉపాధులకు సంబంధించి చర్చించి వారి సూచనలు ప్రభుత్వానికి పంపడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. కనీస వేతనాల చట్టం 1948లో విభాగం-2కు సంబంధించిన కొన్ని విభాగాలకు ఇప్పటికే నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. సంబంధిత భాగస్వామ్య పక్షాలతో చర్చించి తుది నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఈ యొక్క సలహా మండలి సమావేశాలు జరిగిన తరువాత నేను స్వయంగా సలహా మండలిలో ఉన్న మేనేజెంట్ సభ్యుల తోటి, యూనియన్ సభ్యులతోటి రెండుసార్లు సమావేశం ఏర్పాటు చేసి దీనిమిద ఏకాభిప్రాయం తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేశాం. ఆ ప్రయత్నం కంటిన్యూగా ఉంది. వెంటనే మరొకసారి ప్రయత్నం చేసి వేతనాల సవరణ చేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలియజేస్తాము. ఇందులో విడిపు కూడా ఉంది. కాబట్టి, కార్బూకులకు న్యాయం జరిగేట్లు ప్రభుత్వం తప్పకుండా కృషి చేస్తుందని మనని చేస్తున్నాము.

శ్రీ సథావత్ రావులు నాయక్:- అధ్యక్షా, సంబంధిత జి.ఓ. మీద ప్రోకోర్సులో స్టేషన్ ఉంది. కాబట్టి, ఎప్పటివరకు ఆ జి.ఓ. మీద ఉన్నటువంటి స్టేషన్లోని తోలగిస్తారో తెలియజేయాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాము.

శ్రీ నాంయిని నర్సింహారెడ్డి:- జి.ఓ.నె.0.4పై 2012లో ప్రోకోర్సు స్టేషన్లో ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకు 5 సంవత్సరాలు అయింది. కాబట్టి, దీనిని సలహా మండలిలో పెట్టి సవరణ తీసుకువచ్చి దానిని తప్పకుండా ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

జి.ప్రాచ్.ఎం.సి. పరిధిలో 'పీ' బృందాలు

ప్రశ్న నెం.2409(80)

డా. పల్ల్చా రాజేశ్వర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన హోంశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) జి.ప్రాచ్.ఎం.సి. పరిధిలో మహిళల రక్షణ నిమిత్తం పీ-టీమ్లను ఏర్పాటు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

(ఇ) 2016-17 సంవత్సరంలో జి.ప్రాచ్.ఎం.సి. పరిధిలో ఎన్ని ఈవ్-టీజింగ్ కేసులను నవోదు చేయడమయింది;

(ఈ) రాష్ట్రంలో ఇతర ప్రాంతాలలో కూడా పీ-టీములను ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

(అ) అంయితే, ఎప్పటిలోగా వాటిని ఏర్పాటు చేయడమపుతుంది?

గౌరవనీయులైన హోంశాఖ మంత్రి (శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి): (అ) అపునండీ.

(ఆ) మహిళల రక్షణ, భద్రత నిమిత్తం తెలంగాణ ప్రభుత్వం 02-09-2014 తేదీగల మహిళా, శిశు, వికలాంగ & వయోవ్యాధుల (పథకాల) శాఖ, జి.ఓ.ఎస్. నెం.01 ద్వారా కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. రక్షణ, భద్రతా కమిటీ సిఫారసుల ప్రకారం, తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని బహిరంగ ప్రదేశాలలో వేధింపుల నుండి మహిళలను రక్షించడానికి పీ-టీములను ఏర్పాటు చేయడమయింది. వాటిని ప్రౌదరాబాదులో 24 అక్టోబరు 2014వ తేదీన, సైంబరాబాదులో 23 డిసెంబరు 2014వ తేదీన, తెలంగాణలోని ఇతర మునుపటి జిల్లాలన్నింటిలో 2015 ఏప్రిల్ 1వ తేదీన ప్రారంభించడమయింది. తెలంగాణలోని 31 జిల్లాలన్నింటిలో పీ-టీములను ఏర్పాటు చేయడమయింది.

(ఇ) 2016-17 సంవత్సరంలో (సెప్టెంబరు వరకు), జి.ప్రాచ్.ఎం.సి. పరిధిలో 1744 ఈవ్-టీజింగ్ కేసులను నవోదు చేయడమయింది.

(ఈ) తెలంగాణలోని 31 జిల్లాలన్నింటిలో పీ-టీములు పని చేస్తున్నాయి.

(అ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తినందు కాదు.

డా. పల్ల్చా రాజేశ్వర్ రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్షా, భారత దేశంలోనే ఒక ఇస్కోవేటీవ్ గా పీటీమ్స్ ని ఈ రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేసి తద్వారా ఈవ్-టీజింగ్ లాంపిని కంటోల్ చేస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. పీటీమ్స్ ప్రారంభమైన మూడు సంవత్సరాల్లో భయంతో కాకుండా ఈవ్-టీజింగ్ చేసే వారిలో మార్పులు వచ్చి కేసుల సంఖ్య ఏమైనా తగ్గాయా? మన దగ్గర మహిళల భద్రతా విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్చల లాంపిని ఇతర రాష్ట్రాల్లో

ప్రవేశపెట్టిన సందర్భాలు ఏమైనా ఉన్నాయా? అనేక పరిశమల్లో గానీ, ఇన్స్టిట్యూషన్లో గానీ, కమర్సియల్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్లలో గానీ ఎక్కువమంది మహిళలు పని చేస్తున్నారు. వారు పనులు ముగించుకొని ఇండ్స్ కి బయలుదేరాలంటే దాదాపు రాత్రి 9, 10, 11 గంటలు అవుతోంది. వారి గురించి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటో తెలియజేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అప్పుడప్పుడు మేము నిదేశాల్లో పర్యాటించినప్పుడు మాకు కొంతమంది మహిళలు ట్రాన్స్‌లేటర్లుగా వస్తుంటారు. వారు కూడా రాత్రి 10, 11 గంటలకు ఇంటికి వెళ్తుంటారు. ఆ సమయంలో మేము ఎక్కడైనా డ్రాప్ చేస్తామంటే కూడా క్యాబ్లలాగా అక్కడున్నటువంటి మోటార్ ప్లైక్ల మీదనే నిర్భయంగా వెళ్తుంటారు. అలా నిర్భయంగా వెళ్లేటువంటి పరిస్థితులు మన దగ్గర రావాలంటే మన ప్రభుత్వం పీటీమ్స్ ద్వారా తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

అనేక సంస్థల్లో, కర్నూగారాల్లో, పరిశమల్లో పని చేస్తున్నటువంటి మహిళా గ్రూపులతో పీటీమ్స్కి ఏమైనా కనిష్టివిటీ ఉండా? ఒకవేళ లేకపోతే అటువంటి ఏర్పాట్లు ఏమైనా చేస్తున్నారా అనేది కూడా తెలియజేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

సంస్థల్లో మహిళలు పదిమంది కంటే ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు వారికి ఇంటర్వెన్టర్లగా ఒక కమిటీ ఉండాలని అన్నారు. అదేవిధంగా పీభాక్స్ అనే దానిలో కూడా కంప్లెయింట్స్ ఇస్తున్నారు. అటువంటి కంప్లెయింట్స్ మన పీభాక్స్కి వస్తున్నాయా? ఒకవేళ వ్స్టేవాట్టె తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటో తెలియజేయాలని మీద్వారా గౌరవ మరితివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మహిళల భద్రత అనేది అత్యంత ఆవశ్యకత మరియు ప్రధానమైన అంశం. ఈవ్-టీజింగ్, మహిళలపై వేదింపులను నిరోధించాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే పీటీమ్స్ ఏర్పాటు చేశాము. కేనుల తీవ్రతనుబట్టి కొన్సిలింగ్ మరియు కేను నమోదు చేసి చట్టప్రకారం శిక్షించడమా, ఏమిటనేది నిర్ణయించి చర్యలు తీసుకోవడం అవుతోంది. తల్లిదండుల సమక్షంలోనే నిపుణులతో కొన్సిలింగ్ ను చేయస్తున్నాము. మైనరుల విషయంలో వారిలో పరివర్తన తేవడానికి ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వ సంస్థలు మరియు ప్రభుత్వాల సంస్థల సహాయాన్ని కూడా తీసుకుంటాడి.

కొన్సిలింగ్ తరువాత కొంతమంది పశ్చాత్తాప పడి మహిళల పట్ల వారి ప్రవర్తనను వారు ర్యాక్సోడానికి అంగీకరించారు. నీరిలో చాలామంది వివిధ సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా వేధింపులకు వ్యతిరేకంగా ప్రచారం చేయడానికి స్వచ్ఛందంగా ముందుకు వస్తున్నారు. ఉమెన్ ట్రావెల్ మేడ్ సేఫ్ అనేది రాత్రి పూర్తి ప్రయాణం చేసే మహిళలపై దాడి నిరోధం కోసం ప్రవేశపెట్టిన మరో పద్ధతి. దీనికి Hawk Eye అనే యావ్ ను కూడా ప్రవేశపెట్టాము. పీటీమ్స్ ల వల్ల మహిళల్లో భద్రతా భావం పెరిగింది.

ఏటి ప్రభావంతో మహిళలపై నేరాలు 20 శాతం తగ్గాయి. పీటీమ్స్ గురించి తెలుసుకోవడానికి ప్రత్యేకంగా మహారాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్, ఒరిస్సా, చత్తీస్గఢ, రాజస్థాన్ అధికారులు మన దగ్గరకు వచ్చి క్షుణ్ణంగా ఎంక్షేరీ చేసి అక్కడ ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇది మనకు చాలా గర్వకారణం. ఫీర్యాదులు నేరుగానే కాకుండా డయల్ 100 మరియు వివిధ మార్గాల ద్వారా తీసుకొని వాటిపై స్పందించడం జరుగుతోంది. 2017 సెప్టెంబరు నాటికి రాష్ట్రంలో 210 పీటీమ్స్ పని చేస్తున్నాయి. ఈ సంవత్సరం సెప్టెంబర్ వరకు ఈవ్-టీజింగ్ లతో సహా మొత్తం 4,972 కేసులు రిజిస్టర్ చేశాం. 4,260 మందిని అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. 9,743 మంది యువకులకు కొన్సిలింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. భద్రతా రక్షణా పరంగా ముఖ్యంగా మహిళల భద్రతా పరంగా ప్రౌదరాబాద్ పట్టణం దేశంలోనే మొట్ట మొదటగా ఉన్నది. అనేక సర్వీసులు ఈ విషయాన్ని పేర్కొన్నాయి. టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా, ఇతరభాగాల సర్వీసుల లాంటి అమెరికాలో ఉన్నటువంటి సంస్థలు కూడా దీనిని అభినందిస్తున్నాయి.

‘పీటీమ్స్ ల ఏర్పాటు, అనిపించి చేస్తున్న తీరుపై సర్వోత్తమం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ప్రౌదరాబాద్, అడిషనల్ పోలిస్ క్మీపఫర్(క్లెమ్స్), శ్రీమతి స్వాతి లక్ష్మి అమెరికా ప్రభుత్వం నుండి Humphrey Leadership Award పొందింది. ఆమెకు అభినందనలు కూడా తెలియజేస్తున్నాము. ఈవిధంగా పీటీమ్స్లో ఒక్క టీమ్లో ఐదు మంది ఉన్టారు. ఇనీ బిహారంగ ప్రదేశాలైన సినిమా థియేటర్లు, మార్కెట్లు, కళాశాలలు, పారశాలల ప్రాంతాల్లో ఉన్టాయి. ఒకవేళ ఏదైనా ఎమ్బ్రేస్ ఉంటే, 100కి ఫోన్ చేసినా కూడా దగ్గరలో ఉన్నటువంటి పీటీమ్స్ వస్తాయి.

పీటిమ్స్‌లో ఉన్న వ్యక్తి దగ్గర ఒక కెమెరా ఉంటుంది. ఎవరైనా అవ్యాయిలను వేదిస్తుంటే ఫోటో తీసుకొని వేధిస్తున్న వారిని పట్టుకుంటారు. ఎందుకు పట్టుకున్నావని అడిగితే నేను పోలీసును మీరు అవ్యాయిలను వేధిస్తున్నారని, వేధిస్తున్న ఫోటోను చూపిస్తారు.

అలా వేధిస్తున్న వారిని పోలీస్ స్టేషన్‌కు తీసుకువెళ్లి వారి తల్లిదండ్రులను, స్నేహితులను పిలిపించి కౌన్సిలింగ్ చేస్తారు. మొదటిసారి అయితే వార్నింగ్ ఇచ్చి పంచిస్తారు. మళ్ళీ చేస్తే చర్చపల్లి జైలుకు వెళ్లాల్సి వస్తుందని వార్నింగ్ ఇస్తారు. దీనివల్ల చాలావరకు ఈవ్-టీజింగ్‌లు తగ్గాయి. మహిళలు కూడా చాలా భద్రతగా ఫీల్ అవుతూ, చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు.

ప్రభుత్వం ఏర్పడగానే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక కమిటీ వేసి కమిటీ ద్వారా నివేదిక తెప్పించుకొని 'పీటిమ్స్ ల ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

ఎలక్ష్మినిక్ పట్టాదారు పాసు పుస్తకముల జారీ

ప్రశ్న నెం. 2486(140)

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన ఉప-ముఖ్యమంత్రి(రెవెన్యూ) గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) ఆన్‌లైన్ భూమి వివరాలు లేనప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్‌ను ఆపివేసి, ఇ-పట్టాదారు పాసు పుస్తకాలను జారీ చేయవచ్చని ఆదేశించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయితే, దానికి గల కారణాలేమిటి;

(ఇ) కొత్త పోన్ పుస్తకాలను జారీ చేసేంతవరకు పోత పట్టాదారుపోన్ పుస్తకాలను అనుమతించే ప్రతిపాద న ఏర్పడేనా ఉండా;

(ఈ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన ఉప-ముఖ్యమంత్రి(రెవెన్యూ) (శ్రీ మహమ్మద్ మహమ్మద్ అలీ): (అ) లేదండీ. రిజిస్ట్రేషన్‌ను ఆపవలసిందిగా ఎటువంటి ఉత్తరవులను జారీ చేయలేదు. ఈ లేది నాటికి సర్క్యూలేషన్‌లో ఉన్న ప్రస్తుత పట్టాదారు పోన్ పుస్తకాలు, టైటిల్ డీడ్లు అమలులో ఉన్నాయి. అయితే, ఆర్టికల్ చట్టానికి చేసిన కొత్త సవరణ ప్రకారం కొత్త ఇ-పోస్టుపుస్తకం -కం-టైటిల్ డీడ్లు పట్టాదారులకు త్వరలోనే జారీ చేయడమపుతుంది.

(ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తి కాదు.

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తి కాదు.

(ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తి కాదు.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఈ టైటిల్ డీడ్లు జారీని పారదర్శకంగా మరియు వేగవంతం చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఇ-పట్టాదారు పాసు పుస్తకాలను అనేక ఫీచర్లతో, భద్రతలతో తీసుకుపస్తున్న అంశాన్ని తప్పనిసరిగా స్వాగతిస్తున్నాము.

Record of Rights, పహానీన్ కూడా డిజిటలైజ్ చేస్తున్న నేపథ్యంలో ఎక్కువ అంతర్గతంగా వెళ్లకుండా కొన్ని విషయాలు చెప్పాడలచుకున్నాయి. స్టోనికంగా క్రిందిస్థాయిలో క్రయ-విక్రయాల మీద ఎమర్జెన్సీ ఉండి పెళ్లిళకు లోన్స్ తీసుకోవాలంటే కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయి. బ్యాంకులు యాకెప్ష్ష చేయడం లేదు. ఆన్‌లైన్ లో తీసుకురండని బ్యాంకుల్లో చెబుతున్నారు. ముఖ్య కార్యాదర్య గారు ప్రత్యేకంగా బ్యాంకులకు డైరెక్షన్ ఇచ్చినప్పటికీ బ్యాంకులు వారి డైరెక్షన్‌ని పాటించడం లేదు.

మా జిల్లాలోనే సత్తుపల్లి, దమ్మపల్లి, మండలంలో లోన్లలో రూ.4కోట్ల కుంభకోణం జరిగింది. Indian Overseas and Syndicate Banks లలో ఫిర్యాదుల మీద 609 పైల్ని పరిశీలించగా, 565 ఫీక్ ఎంటీన్ ఉన్నట్లుగా తెలింది. దీనికి ఒక గ్యాంగ్ ఫౌర్న్ అయి ఒక్కడానికి రూ.90వేలు, రూ.1.5లక్షలు వరకు మనులు చేశారు. ఆ కుంభకోణంపై తీసుకున్న చర్యలేమిటో తెలియజేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. గతంలో సిసిఎల్ లో ఇ-పోర్ట్లు ఓపెన్ చేసి ఎక్స్‌ప్రైస్ చేసినప్పటికీ అలానే ఉంది. ఇ-పోర్ట్లు ఓపెన్ చేసి మూడు సంవత్సరాలు అవుతోంది.

రాజస్థాన్ లో అమలు చేస్తున్నటువంటి ముఖ్యమిషన్ వారియు రిజిస్ట్రేషన్ రెండూ తపాసిల్డార్క్ కే అప్పగించినటువంటిది ఇక్కడ కూడా అమలు చేసినందుకు ప్రభుత్వం ఏవైనా ఆలోచిస్తుందా అనేది తెలియజేయాలని కోరుతున్నాము. నేను ఎలాంటి డైరెక్షన్ ఇవ్వలేదని ఇప్పుడే గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. కానీ, చాలాచోట్ల గ్రాండ్ లెవర్లో రిజిస్ట్రేషన్ మీద ఎఫ్క్ష పడుతోంది. బ్యాంకులు రిజెక్షన్ చేస్తున్నాయి. డిజిటలైజెషన్ మీద అవగాహన కల్పించడానికి రెవెన్యూ

శాఖ ముందున్న తక్షణ ప్రణాళిక ఏమిటో తెలియజేయాలి. ఎందుకంటే, దానిపై ఇగ్నోరెన్స్ ఎక్కువగా ఉంది. ఎక్కడెక్కడా ఏమి చేయాలో మాకే అర్థం కానటువంటి పరిస్థితి. కాబట్టి, పై విషయాలపై ప్రభుత్వం క్లారిటీ ఇవ్వాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

11.20] శ్రీ మహమ్మద్ మహమూద్ అలీ:- అధ్యక్షా, ఉ. చాలా బ్యాంకుల్లో డూప్లికేట పాస్ బుక్కులు ఉన్నాయి. వాటిని నిర్మాలించడం కోసం కొత్త పాస్ బుక్కులను ఇస్తున్నాయి. ఈ కొత్త పాస్ బుక్కుల సెక్యూరిటీ ఫీచర్స్ పాస్పోర్ట్ సెక్యూరిటీ ఫీచర్స్ కంటే కొదా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అయితే, ఈ కొత్త పాస్ బుక్కులు జారీచేసేలోపు, కయవిక్రయాల కొరకు పాత పాస్ బుక్కులను అనువుతించాలని ఆర్డర్ జారీ చేయడమైనది. తరువాత సుధాకరన్న పాత పాస్ బుక్కులను అనుమతించడం లేదని తెలిపాక, మరొక ఆర్డర్

CCLA Ref.No.CMRO/41/2017, Dt.15.11.2017 లో ఈ క్రింది విధంగా జారీచేయడమైనది : “Therefore, it is directed to take immediate necessary action to issue suitable instructions to the concerned Registering Authorities to admit existing Pattadar Passbook and Title Deed during the registration of the land.”

జనవరి నుండి ఈరోజు వరకు గడచిన ఐదు నెలల్లో 3,01,688 ల్యాండ్ రిజిస్ట్రేషన్ జరిగాయి. 2017 జూన్ నెలలో ఆర్డరెన్స్ తీసుకువచ్చిన తరువాత 1,97,607 అగ్రికల్చర్ ల్యాండ్ రిజిస్ట్రేషన్ జరిగాయి. రిజిస్ట్రేషన్ జరగడం వల్ల ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుంది. Purification of Land, Updation of Land Records చేస్తున్నారు. డిపార్ట్మెంటుకు ఆలర్డ్ ఇన్ఫ్రాక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. తప్పకుండా వంద శాతం రిజిస్ట్రేషన్ చేయడం జరుగుతుంది.

**నిజామాబాదు వైద్య కళాశాలలో
బోధనా సిబ్బంది భర్తా**

ప్రశ్న నెం.2523(141)

డా. ఆర్. భూపతి రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) నిజామాబాద్ వైద్య కళాశాలలో మంజూరైన బోధనా సిబ్బంది పదవుల సంఖ్య, భర్త అయిన వారి సంఖ్య ఎంత;

(ఆ) ఖాళీ పదవులను భర్త చేయడానికి ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

(ఇ) అయితే, ఎప్పటిలోగా ఆ పదవులను భర్త చేయడమవుతుంది?

గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా. సి. లక్ష్మి రెడ్డి): (అ) 07.06.2012 తేదీ గల ఆర్డర్ (ఎసెఎపిసి- II) శాఖ వారి జి.బి.ఎంఎస్. నెం.150 వురియు 08.05.2017 తేదీ గల ఆర్డర్ (పాచ.ఆర్.ఎం-I) శాఖ వారి జి.బి.ఎంఎస్.నెం.78 ప్రకారం మంజూరైన మొత్తం బోధనా సిబ్బంది 223 కాగా, భర్త అయి పని చేస్తున్న సిబ్బంది 97 మంది ఉన్నారు. వారిలో

అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్ -- 33

అసోసియేట్ ప్రాఫెసర్ -- 34

ప్రాఫెసర్లు -- 18

ట్యూటర్ -- 12

మొత్తం : -- 97

(ఆ) అవునండి.

(ఇ) (1) ఈ ప్యానెల్ సంవత్సరం కోసం అసోసియేట్ ప్రాఫెసర్ అనే ఫీడర్ కేడర్ నుండి ప్రమాణం ద్వారా ప్రాఫెసర్లు పదవులను భర్త చేయడం కోసం ప్రతిపాదనలను రూపొందించడమవుతున్నది. ఇందుకోసం తగు సమయం పట్టవచ్చును.

(2) ఈ ప్యానెల్ సంవత్సరం కోసం అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్ అనే ఫీడర్ కేడర్ నుండి అసోసియేట్ ప్రాఫెసర్లు పదవులను భర్త చేయడం కోసం ప్రతిపాదనలను రూపొందించడమవుతున్నది. ఇందుకోసం తగు సమయం పట్టవచ్చును.

(3) టి.ఎస్.పి.ఎస్.సి., ద్వారా 60 శాతాన్ని భర్త చేయడమవుతున్నది. అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్లు ఖాళీలను భర్త చేయడానికి ప్రకటనను ఇవ్వడమయింది.

(4) డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్లోకి ప్రవేశం కోసం ప్రజా ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్లేశ డైరెక్టర్ మరియు తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్ కార్బూలయాల నుండి

40 శాతం భాళీలను కూడా భర్తీ చేయడమనుతున్నది. ఇందుకోసం చాలా సమయం పట్టవచ్చును.

డా. ఆర్ భూషణి రెడ్డి (స్థానిక సంస్థలు - నిజామాబాద్):- అధ్యక్షా, మెడికల్ కాలేజి అంటే, ముఖ్యంగా ముందు ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ చూస్తారు. ఆ తరువాత టీచింగ్ స్టోర్సు చూస్తారు. నిజామాబాద్ మెడికల్ కాలేజిలో 2013 సంవత్సరంలో మొదటి బ్యాచ్ స్టోర్ అయ్యంది. ఆ బ్యాచ్ విద్యార్థులు చదువు ముగించి, బయటకు వెళ్లడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. జనవరిలో నీట్ ఎగ్జిస్ట్ జరపబడుతుంది. కానీ, టీచింగ్ స్టోర్ పూర్తిస్థాయిలో ఉంటే కానీ, ఇండియన్ మెడికల్ కౌన్సిల్ నుండి మనకు పిజి సీట్లు మంజూరు కావు. గౌరవ మంత్రిగారి సమాధానం ప్రకారం 223 పోస్టులకు గానీ 97 పోస్టులను మాత్రమే భర్తీ చేశారు. మిగిలిన పోస్టులు ప్రమోపస్త ద్వారా మరికొన్ని అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్ పోస్టులు టిఎస్పిఎస్సి ద్వారా భర్తీ చేసి, మిగిలిన 40 శాతం పోస్టులను డెప్యుటేషన్స్ ద్వారా భర్తీ చేస్తామని అంటున్నారు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మరియు మంత్రిగారి చౌరపత్రి చాలా మెడికల్ కాలేజీలలో వ్యాపిక సదుపాయాలు బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. పేపెంట్లు కూడా చాలా మంది మెడికల్ టీచింగ్ హాస్పిటలకు పోతున్నారు. అక్కడ వర్క్‌లోడ్ కూడా బాగా ఎక్కువ అయ్యంది. గవర్న్‌మెంట్ సెక్టర్లో పిజి సీట్లు ఉన్నవే చాలా తక్కువ. నిజామాబాద్ మెడికల్ కాలేజీ కాకుండా మన రాష్ట్రంలో మరో నాలుగు మాత్రమే మెడికల్ కాలేజీలున్నాయి. నిజామాబాద్ మెడికల్ కాలేజీలో పిజి సీట్లు మంజూరు కాకపోతే, విద్యార్థులు ఎక్కువగా నష్టపోయే అవకాశముంటుంది కాబట్టి, ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని సీరియస్‌గా తీసుకొని, జనవరిలో జరగబోయే నీట్ పరీక్షకంటే ముందే ఈ పిజి సీట్లను మంజూరు చేయించుకోవాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

డా. సి. లక్ష్మిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గత చాలా కాలంగా జరగని టీచింగ్ స్టోర్ ప్రమోపస్తను, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత నిర్వహించడం జరిగింది.

నిజామాబాద్లో కూడా 29 అసోసియేట్ ప్రాఫెసర్లను, 13 ప్రాఫెసర్ పోస్టులను పదోన్నతులపై నియమించడం జరిగింది. ప్రస్తుతం భాళీగా ఉన్న 23 అసోసియేట్ ప్రాఫెసర్లను, 17 ప్రాఫెసర్ పోస్టులను పదోన్నతులపై నియమించాలి. కానీ, అర్పలైన వారు లేకపోవడంతో పదోన్నతులు ఇవ్వలేదు. కొత్తగా మంజూరైన పోస్టులు మరియు భాళీగా ఉన్న పోస్టులలో నియామకాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. మెడికల్ కాలేజీలకు సంబంధించిన లోపాలను సరిదిద్ది, ఎం.సి.ఐ.కి అవసరమైన వ్యాపార సదుపాయాలను ఏర్పాటు చేయడంతో పోస్టుల భర్తీకి తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. అవసరమున్న చేట డెప్యుటేషన్స్ ద్వారా ఆ పోస్టులను భర్తీ చేసి, ఎం.సి.ఐ.కి సంబంధించి ఎటువంటి సమస్య లేకుండా చూస్తాం.

మిస్టర్ ఛైర్మణ్:- ప్రశ్న నెం.2472కు సమాధాన మిచ్చినట్లుగా భావించవలసి ఉంటుంది. ప్రశ్న నెం.2513.

ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల స్థాయి పెంపు

ప్రశ్న నెం.2472(142)

శ్రీ మహామృద్గ అలీ పట్టీర్, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) రాష్ట్రంలో పనిచేస్తున్న ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల (పిహాచెసిలు) సంఖ్య ఎంత;

(అ) రాష్ట్రంలోని కొన్ని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను వరుసగా 30, 50 మరియు 100 పడకల ఆనుపత్రుల స్థాయికి పెంచడమయిందా;

(ఇ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా. సి. లక్ష్మిరెడ్డి): (అ) 685 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు పనిచేస్తున్నాయి.

(అ) అప్పనండీ.

(ఇ) వివరాలను అనుబంధం రహస్యంలో సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

ANNEXURE

The details of upgradation of the PHCs.

ABSTRACT

Sl. No.	Number of Beds	Number of Hospitals
1	6 beds to 30 beds	12
2	10 beds to 50 beds	1
3	30 beds to 50 beds	1
4	50 beds to 100 beds	2

DETAILS OF UPGRADATION OF PHCS FROM 6 BEDS TO 30 BEDS

Sl. No.	Name of the PHC	G.O.No.in which administrative sanction has been accorded
1	PHC MADDUR, MBNR DIST	G.O.Rt.No.610 HM&FW (D1) Dept, Dated: 14-09-2015
2	PHC, Balanagar, MBNR DIST	G.O.Rt.No.715 HM&FW (D1) Dept, Dated:31-10-2015
3	PHC, Kamalapur, Warangal (Urban)DIST	G.O.Rt.No.349 HM&FW (D1) Dept, Dated:31-12-2014
4	PHC, Yellareddypet, Rajanna Siricilla DIST	G.O.Rt.No.335 HM&FW (D1) Dept, Dated:01-06-2016
5	PHC, Kalher, Sanga Reddy DIST	G.O.Rt.No.662 HM&FW (D1) Dept, Dated: 07-10-2015
6	PHC, Manoor, Medak DIST Change of location to 30 bedded hospital at PHC Karasaguthi, Medak district	G.O.Ms.No.175 HM&FW (D1) Dept, Dated:09-10-2017
7	PHC, Veepanagandla Wanaparthy DIST	G.O.Rt.No.21 HM&FW (D1) Dept, Dated: 23-03-2015
8	PHC,Mirjapur Sanga Reddy DIST	G.O.Rt.No.21 HM&FW (D1) Dept, Dated:23-03-2015
9	PHC,Zaffergadh Jangoan DIST	G.O.Rt.No.21 HM&FW (D1) Dept, Dated:23-03-2015
10	PHC,Thirumalayapalem Khammam DIST	G.O.Rt.No.21 HM&FW (D1) Dept, Dated:23-03-2015
11	PHC, Narsapur (G) Nirmal DIST	G.O.Rt.No.21 HM&FW (D1) Dept, Dated:23-03-2015
12	PHC, Khilaghanpur, Wanaparthy DIST	G.O.Rt.No.17 HM&FW (D1) Dept, Dated:07-01-2016

DETAILS OF UPGRADATION OF GOVT. CIVIL HOSPITAL FROM 10 BEDS TO 50 BEDS

Sl. No	Name of the PHC	G.O.No.in which administrative sanction has been accorded
1	Govt.Civil Hospital, Kosgi, Mahaboobnagar district	G.O.Rt.No.611, HM&FW(B2) Dept, Dated:14-09-2015

DETAILS OF UPGRADATION OF GOVT. CIVIL HOSPITAL FROM 30 BEDS TO 50 BEDS

Sl. No	Name of the PHC	G.O.No.in which administrative sanction has been accorded
1	Govt.Civil Hospital, Kodangal, Mahaboobnagar district	G.O.Rt.No.609, HM&FW(B2) Dept, Dated:14-09-2015

DETAILS OF UPGRADATION OF CHCS FROM 50 BEDS TO 100 BEDS

Sl. No	Name of the PHC	G.O.No.in which administrative sanction has been accorded
1	CHC Achampet, Nagarkurnool district	G.O.Rt.No.632, HM&FW(B2) Dept, Dated:19-09-2015
2	CHC Vemulawada, Rajanna Siricilla district	G.O.Rt.No.745, HM&FW(B2) Dept, Dated:19-11-2015

PROPOSALS SUBMITTED TO THE GOVERNMENT FOR UPGRADATION OF PHCs AND THE SAME ARE UNDER EXAMINATION OF THE GOVERNMENT

Sl. No	Name of the PHC and District
1	30 bedded-Valigonda, Nalgonda district
2	30 bedded-Uppunuthala, Mahabubnagar district
3	100 bedded – PHC Bejjanki, Karimnagar district
4	30 bedded- PHC Dharmapuri, Karimnagar district
5	30 bedded – PHC Balanagar Khila Ghanpur, Mahabubnagar district (G.O.issued to PHC Balanagar).
6	30 bedded – PHC Thurkapally, Nalgonda district
7.	30 bedded – PHC Pitlam, Nizamabad district
8.	100 bedded – PHC Kollapur, Mahaboobnagar district
9.	30 bedded – PHC Mominpet, Vikarabad district
10.	100 bedded – PHC Luxittipet, Mancherial district
11.	30 bedded – PHC Pebbair, Mahaboobnagar district
12.	50 bedded – PHC Devarakadra, Mahaboobnagar district
13.	50 bedded – PHC Kohir, Sangareddy district
14.	30 bedded hospital – PHC Wyra, Khammam district
15.	30 bedded hospital – PHC Bejjur, Komarambheem, Asifabad district

కోళ్ల పరిశ్రమలో “పెరుగుదల బోషధాలు” వాడకం

ప్రశ్న నెం.2513(143)

శ్రీ కొంపల్లి యాదవ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన పశుసంవర్ధక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

(అ) కోళ్ల పరిశ్రమ రైతులు కోడిపిల్లలు త్వరగా పెద్ద పరిమాణంలో పెరగాలని వాటికి నిషేధించిన పెంపక బోషధాలను ఇస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(అ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

(ఇ) ఈ విషయంలో అందుకున్న ఫీర్యాదులేమిటి;

(ఈ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన పశుసంవర్ధక శాఖ మంత్రి (శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ): (అ) లేదండీ.

(అ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కొంపల్లి యాదవ రెడ్డి : - అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం ఇచ్చిన విధానం చూస్తే, సప్లిమెంటరీలు వెయ్యాలా, వద్ద అనే సందిగ్ధంలో ఉంచే పరిస్థితి. ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఫీర్యాదులు అందాయా? అనంటే, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు అన్నారు. ప్రభుత్వానికి అందిన ఫీర్యాదులు నా దగ్గర ఉన్నాయి. ఇటువంటి ఆస్పర్ ఇవ్వడం.., అసలు ఈ డిపార్ట్మెంట్‌ని ఎవరు చూస్తున్నారు అనే కన్స్యూజన్ కూడా ఉంది. ఈ ప్రశ్న Animal Husbandry లో వస్తుందా, లేదా... నాకు ఐడియా లేదు గానీ, ఏది ఏమైనా మన ప్రభుత్వం ఈ కోళ్ల పరిశ్రమకు చాలా రాయితీలు ఇచ్చి, అభివృద్ధి చేయడానికి చాలా పాటుపడుతుంది. కానీ, కొన్ని అవకతవకలు దానిలో జరుగుతున్నాయనే ఫీర్యాదులు ఉన్నాయి. దాన్ని సరిదిద్దువలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. కాబట్టి, ఆ నాలుగు ప్రశ్నలు మరోసారి లిరిగి అధికారులతో చర్చించి, ఆ సమాధానం నిజమో, కాదో తెలుసుకోవలసిన బాధ్యత గౌరవ మంత్రిగారిపైన ఉందని చెబుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ : - అధ్యక్షా, మాకున్నటువంటి సమాచారం ప్రకారం, ప్రవోపస్త విషయంలో పెద్ద ఎత్తున ముందుకు వెళుతున్న మాట వాస్తవం. మిత్రుడు, యాదవరెడ్డి గారు చెప్పిన్నట్లు, ఈ ప్రశ్న మా డిపార్ట్మెంటుకు, హార్ట్ డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించినటువంటిది. తప్పకుండా, మా డిపార్ట్మెంటుకు వచ్చిన ఫీర్యాదుల ప్రకారం, ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. కానీ, ఏది ఏమైనా, తప్పకుండా, వీలైనంత తొందరలో మా హార్ట్ మినిస్టరు గారూ, మేమూ ఇద్దరమూ కూర్చొని సంబంధిత అధికారులతో, యాదవ రెడ్డి గారు చెప్పిన ఫీర్యాదులతోపాటు, మిగిలిన ఫీర్యాదులను కూడా ఒకసారి వెరిఫై చేసుకుంటాము. కోళ్ల సంఖ్య పెంపుదల కొరకు గౌరవ సభ్యులు అందజేసిన సూచనల గురించి తప్పకుండా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని తెలియజేస్తున్నాము. దాని కొరకు ఒకస్పెషల్ టాస్క్‌ఫోర్మ్‌ను కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ ఛైర్‌మెన్ : - క్వాశ్పాన్ అవర్ ముగిసినట్లుగా సభ్యులు భావించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఇప్పుడు వాయిదా తీర్మానం.

III. సభా కార్యక్రమం

1. వాయిదా తీర్మానం

గౌరవ సభ్యులు ఎన్. రామచంద్ర రావు గారు... తెలుగు, హిందీ మరియు ఉర్దూ భాష పండితుల పదొన్నతుల అంశపై నేటి సభా కార్యక్రమాన్ని వాయిదా వేసి వెంటనే చర్చించాలని ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదనను తిరస్కరించడమయింది.

2. ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

a) శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు (పట్టబ్రదుల నియోజకవర్గం - మహాబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్): - అధ్యక్షా, 1998 సంవత్సరం డిఎస్‌ఎలో క్వాలిఫై అయిన అభ్యర్థులు ఈరోజు ఉద్యోగాల కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. కొత్త జిల్లాలు ఏర్పడిన తరువాత ఉద్యోగాలను ప్రకటించడం జరుగుతుందని చెప్పారు. కాబట్టి దాని విషయంలో ప్రభుత్వం వెంటనే స్వందించి వాళ్లకు న్యాయం చేయ వలసిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

శ్రీ మహమృద్ మహమూద్ అలీః:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రామచంద్ర రావు గారు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను అందజేయడం జరిగింది.)

b) శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డిః:- అధ్యక్షా, ఇది కార్యక్రమాన్ని శాఖామాత్యులకు సంబంధించిన అంశం. ఈరోజు రాష్ట్రంలో చాలా ఐటిపలు పని చేస్తున్నాయి. చాలా మంది నిరుపీదలకు సంబంధించి ఉపాధి కల్పించడానికి ఎన్నో ట్రేడ్స్ ఉన్నాయి. కాబట్టి అటువంటి విద్యార్థులకు ఐటిపలలో మధ్యహ్న భోజన పథకం ఏర్పాటు చేయమని కోరుతున్నారు కాబట్టి, ప్రత్యేక ప్రస్తావన ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయిని నర్సింహ్ రెడ్డిః:- అధ్యక్షా, అటువంటి ప్రతిపాదన ఏమీ లేదు. గౌరవ సభ్యులు పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి గారు అడిగినట్లు, ఐటిపలలో మధ్యహ్న భోజన పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టే ప్రతిపాదన ప్రస్తుతానికి ఏమీ లేదు. ఒకవేళవారు ఏమైనా రిప్రజంట చేసినట్లుయితే, నేను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మరియు సివిల్ సప్పె మినిస్టర్ గారితో మాట్లాడి, ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం చేస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను అందజేయడం జరిగింది.)

c) శ్రీ ఎం.ఎన్. ప్రభాకర్ రావుః:- అధ్యక్షా, ఈరోజు ప్రభుత్వం నగరంలో చాలా వైట్ రేఫర్ కార్పులను తొలగించడం జరుగుతోంది. ఎందుకంటే, ప్రభుత్వం పెట్టిన నిబంధన ప్రకారం ఒక నెల రోజుల్లో రేఫర్ లీసుకోకపోతే వాళ్ళ కార్పులను తొలగించడం జరుగుతోంది. కారణం ఏమిటంటే, ఒక్కసారి ప్రవాదం జరిగి అసుపత్రులలో ఉండడమో, లేకపోతే ఊరికి వెళ్ళడమో వంటి కారణాల వల్ల వారు రేఫర్ లీసుకోవడం జరగదు. ~~ఐతిహాసిక దుర్గాల నుండి ఏమిటంటే ఏమిటంటే వెళ్ల కార్పులను తొలగించడం జరుగుతున్నది.~~

వెబ్సైట్ ద్వారా కొత్త కార్పుకి అపై చేసుకోవమని అధికారులు చెబుతున్నారు. కానీ, వెబ్సైట్ పని చేయడం లేదు. ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అందువల్ల, దయచేసి వైట్ రేఫర్ కార్పు తొలగించే ముందు వాస్తవాలు చెప్పుకోవడానికి మరియు ఉన్న కారణాలను ఉపయోగించుకోవడానికి వారికి అవకాశం ఇవ్వవలసిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావుః:- గౌరవ సభ్యులు ఎం.ఎన్. ప్రభాకర్ రావు గారు చెప్పిన అంశాన్ని సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి లీసుకెళ్ళడం జరుగుతుంది.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను అందజేయడం జరిగింది.)

d) శ్రీ పూల రవీందర్ రెడ్డిః:- అధ్యక్షా, పాతూరి స్థాయిలో వృత్తి విద్యా కోర్సులు ఏర్పాటు చేసి, 1986 డిఎస్సి ద్వారా ఒకేపాఠ టీచర్లను అపాయింట్ చేయడం జరిగింది. వీళ్ళు సుమారు 30 సంవత్సరాల సర్వీసును పూర్తి చేశారు. ప్రభుత్వం ఈ మధ్యకాలంలో వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయడం జరిగింది. కానీ, డిఎస్సి ద్వారా అపాయింట్ చేసినప్పటికీ, సర్వీసు కొంట్ మాత్రం వారిని రెగ్యులరైజ్ చేసిన తేదీ నుండి లీసుకోవడం జరిగింది. ఏ ఆర్థిక లాభం వర్తించకపోయినా, పెస్సన్ వర్తించేటట్లుగా, పెస్సన్ బెనిఫిట్ కొరకు సర్వీసును అపాయింట్ మొందు తేదీ నుండి వర్తింప జేయాలని తవం ద్వారా గౌరవ వుంతిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయిని నర్సింహ్ రెడ్డిః:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పూల రవీందర్ గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి లీసుకెళ్ళడం జరుగుతుంది.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను అందజేయడం జరిగింది.)

e) డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డిః:- అధ్యక్షా, భారత దేశంలోనే అత్యంత కాలుష్యం ఉన్న ప్రాంతంగా సనత్ నగర్ ఏరియాని ప్రకటించారు. తెలంగాణ స్టేట్ పాల్యూప్స్ కంట్రోల్ బోర్డు వారు ఎంయర్ క్వాలిటీ ఇండెక్స్ లీసుకుంటారు. మిగతా రాష్ట్రాలలో అన్నింటికంటే కూడా సనత్ నగర్ ప్రాంతంలో ఈ మధ్యకాలంలో చాలా ఎక్కువగా నమోదు అయింది. అది అతి పురాతనమైన పరిశ్రమల ప్రాంతం. కాబట్టి పరిశ్రమలు మరియు వాహనాల కాలుష్యం వల్ల, అక్కడ ఉండవలసిన దానికంటే ఎక్కువ అంటే 217 నెంబర్లు చూపిస్తోంది.

మాధ్యాంతీలో కాలుష్య సూచిక 214 ఉంటే, ఇక్కడ సనత్ నగర్లో 217గా నమోదు అయింది. మన రాష్ట్రంలో కూడా మిగతా ప్రాంతాలలోని హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివరిటీ, జూపార్క్, పాశ్వెలారం, బోల్లారం ప్రాంతాలలో పరిస్థితి బాగానే ఉన్నప్పటికీ, సనత్ నగర్ ప్రాంతంలోనే విపరీతంగా పరిశ్రమలు పెరగడం వల్ల కాలుష్యం పెరిగి, ఆ ప్రాంతంలో జీవిస్తున్న ప్రజలకు ఉపయోగించుకోవడానికి వారికి అవకాశం ఇవ్వవలసిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఎక్కువగా వస్తున్నాయి. కాబట్టి మునిసిపల్ అడ్మినిష్ట్రేషన్ వారు దీనిమీద చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయిని నర్సింహ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. పొల్యూపన్ కంట్రోల్ బోర్డు వారిని సంప్రదించి, పర్మిక్యులర్ గా సనత్ నగర్ ఏరియాలో వస్తున్న ఇబ్బందులను దూరం చేసేందుకు, సంబంధిత మంత్రికి చెప్పి ఈ విషయంలో పరిషోరం కలిగిస్తాం.

(ప్రత్యేక ప్రస్తావనను అందజేయడం జరిగింది.)

3. పిటిషన్లు

a) **శ్రీ బలసాని లక్ష్మీ నారాయణా:-** అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పంచాయితీ రాజ్ పంపు వర్కర్లు మండలానికి ఒకరున్నారు. గత 20 సంవత్సరాల నుండి నీరు కాంట్రాక్టు లేబర్ గా పనిచేస్తున్నారు. చేతి పంపుల రిపీర్లు చేస్తున్నారు. 15 సంవత్సరాలు అర్.డబ్బ్లూ.ఎస్. క్రింద పనిచేశారు. గత 5 సంవత్సరాల నుండి వీళ్ళను మండలానికి అలాట్ చేయడంతో, మండల పరిషత్తు నుండి నీరికి జీతాలు ఇస్తున్నారు. కానీ, 13వ ఫైనాన్స్ కమీషన్ కాల పరిమితి అయిపోయిన తరువాత, 14వ ఫైనాన్స్ కమీషన్ నుండి కేంద్ర ప్రభుత్వం నేరుగా గ్రామ పంచాయితీలకు నిధులు ఇవ్వడం వలన, మండల పరిషత్తు నుండి జీతాలు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. అందువల్ల ఒక సంవత్సరకాలం నుండి పంపు వర్కర్లకు జీతాలు అందడం లేదు. కాబట్టి, ఈ విషయమైన ప్రభుత్వం ఆలోచించి వాళ్ళందరికి జీతాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తూ, వాళ్ళ సర్వీసులు రెగ్యులరైజ్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ, ఈ పిటిషన్ ను తమరి ద్వారా పిటిషన్ కమిటీకి పంపవలసిందిగా విజ్ఞాప్తి చేస్తూ, వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయాల్సిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవ చైర్మన్ గారికి అందజేయడం జరిగింది.)

c) **డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి:-** అధ్యక్షా, ఏవ్ ఎం లు గత 14 సంవత్సరాలుగా పనిచేయడం జరుగుతోంది. వాళ్ళందరూ కూడా డిప్రీక్ సెలక్షన్ కమిటీ ద్వారా సెలక్షన్ అయ్యారు. 14 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్నప్పటికీ, వాళ్ళ జీతం మాత్రం ఈరోజుకి రూ.10,000/- మాత్రమే ఉన్నది. వాళ్ళతో పాటు ఉన్న 26 మందిని ఇప్పటికే రెగ్యులరైజ్ చేయడం జరిగింది. వాళ్ళతో ఉన్న ఇతరులైన మేల్ ఏవ్ ఎంలు, ల్యాబ్ టెక్నిపిల్యన్స్, ఫార్మసిస్ట్లకు వందశాతం జీతాలిస్తున్నారు. వాళ్ళు నాకు ఒక పిటిషన్ కమిటీకి పంపవలసిందిగా విజ్ఞాప్తి చేస్తూ, వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయాల్సిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవ చైర్మన్ గారికి అందజేయడం జరిగింది.)

మిస్టర్ చైర్మన్:- “టీ” విరామం కొరకు సభను 15 నిమిషాలపాటు వాయిదా వేయడన్నెనది.

(“టీ” విరామం కొరకు సభ ఉదయం 11.38 గంటలకు వాయిదా పడింది.)

12.00 | (టీ విరామం అనంతరం సభ మధ్యాహ్నం 12.00 గంటలకు పునః ప్రారంభమైనది. గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్షాస్థానం పహించారు.)

4. ప్రకటన

మిస్టర్ చైర్మన్:- ప్రపంచ మహాసభల నిర్వహణాపై ఆర్థికశాఖా మంత్రి శ్రీ తశటల రాజేందర్ గారిని ప్రకటన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ తశటల రాజేందర్:-

ప్రపంచతెలుగు మహాసభల నిర్వహణాపై ప్రకటన

తెలంగాణలో పరిధిల్లిన తెలుగు భాషా వైభవాన్ని చాటి చెప్పాలనే ఆశయంతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రపంచ

తెలుగు మహాసభలను ప్రతిష్ఠాత్మకంగా నిర్వహిస్తోంది. అజంత భాషగా, సంగీతాత్మకమైన భాషగా, సుసంపన్న సాహిత్య వారసత్వం కలిగిన భాషగా తెలుగు భాష కీర్తి పొందింది. నికోల్స్ నోంటే అనే పాశ్చాత్య పండితుడు తెలుగును ఇటాలియన్ ఆఫ్ ద ఈస్ట్ గా కొనియాడారు. తమిళ జాతీయ కవి సుబ్రహ్మణ్య భారతి తెలుగు భాషను “సుందర తెలుంగు” అని కీర్తించినాడు. మన తెలంగాణ ప్రాచీన కాలం నుంచి విభిన్న ప్రక్రియల్లో తెలుగు సారస్వత సంపదను వెలయించిన సాహితీ సుక్షేత్రం.

చరిత్రకు అందినంతవరకు తెలంగాణలో 2000 సంవత్సరాల పూర్వం నుండే తెలుగు భాషా పదాల ప్రయోగం ఉన్నట్లు చారిత్రక అధారాలు నిరూపిస్తున్నాయి. క్రీ.శ. ఒకటవ శతాబ్ధానికి చెందిన హాలుని “గాఢ సప్తశతి” లో మన తెలుగుకు సంబంధించిన హలిక పదప్రయోగాలు కనిపిస్తున్నాయి. కరీనంగర్ జిల్లా కురిక్కాల వద్ద బొమ్మలగుట్టపై ఉన్న జినవల్లభుని శాసనం కంద పద్యాలలో ఉండడం విశేషం. దీనిని బట్టి క్రీ.శ. 947 నాటికే తెలంగాణలో చందోబధ్ సాహిత్యం ఉన్నదని చరిత్ర చాటి చెప్పున్నది. ఎలుగెత్తి పాడుకునే ద్విపద వంటి దేశీయమైన చందన్నులకు తెలంగాణానే జన్మభూమి. ఉరుతర గద్య పద్యోక్తుల కన్న సరసమై పరగిన జానుతెనుగులో కావ్య స్పష్టి చేస్తునని ప్రతిష్ట చేసి, అచ్చ తెలుగు పలుకుబడికి పట్టం కట్టిన పాలుకూరికి సోమన మన జనగామ జిల్లా పాలక్కర్తి నివాసి.

తెలుగులో అనేక సాహిత్య ప్రక్రియలకు తెలంగాణానే ఆదిగా నిలిచింది. తెలుగులో తోలి స్వతంత్ర రచన “బనవ పురాణం”, తోలి శతకం “వృషాధిష శతకం”, తోలి ఉదాహరణ కావ్యం బసవోదాహరణం పాలుకూరికి సోమన వెలువరించిన అనర్థ కావ్యరత్నాలు. తోలిగా సోమన చేసిన విభిన్న సాహిత్య ప్రయోగాలే తరవాత కాలానికి ప్రామాణికాలుగా నిలిచాయి. దీనినిబట్టి తెలుగు భాషా సాహిత్య ప్రస్తావానికి తెలంగాణానే వార్దాదర్శకంగా నిలిచిందన్నది నిర్వివాదాంశం.

తేట తెలుగు నుడికారపు సాంపును వెలయిస్తూ గోన బుద్ధారెడ్డి వెలువరించిన “రంగనాథ రామాయణం” తెలుగులో తోలి “ద్విపద కావ్యం”. మెదక్ జిల్లా పటాన్ చెరువు నివాసి అయిన పొన్నిగంటి తెలగన రచించిన “యయాతి చరిత్రం”. తోలి అచ్చ తెలుగు కావ్యం. సకల నీతి సమ్మతం అనే తోలి నీతిశాస్త్ర గ్రంథాన్ని రచించిన మడికి

సింగన పెద్దపల్లి జిల్లా రామగిరి నివాసి. తోలి కథా సంకలన కావ్యం “సింహసన ద్వాత్రింశిక”ను రచించిన కొరవి గోపరాజు నిజావరాబాద్ జిల్లా భీముగల్ నివాసి. చాటుపద్మాలతో ప్రసిద్ధుడైన వేములవాడ భీముకవిది వేములవాడ. “వాణి నా రాణి” అని ప్రకటించిన “జైమినీ భారత” కర్తృపిల్లలమరి పిన్చీరభద్రుడు నల్గొండ జిల్లావాసి. రాచక్కండనేలిన సర్వజ్ఞ సింగభూపాలుడు రాజు మాత్రమే కాదు కవిరాజు కూడా.

తెలుగువారి పుణ్యపేటిగా భావించే బమ్మెర పోతన రచించిన శ్రీమద్భాగవతం మధురభక్తికి, మంజుల పదవిన్యాసానికి, మనోహరమైన ఆలంకారిక కైలికి ఆలవాలమై అజరామరకీర్తని పొందింది. ఆ మహానీయుడు జీవించిన బమ్మెర తెలంగాణ ప్రజల సుసంపన్న సాహిత్య వారసత్వానికి గొప్ప ప్రతిక. ద్వార్థి, త్ర్యార్థి, చతురథి కావ్యాలు, చిత్ర, బంధ అవధాన పద్య విద్యకు తెలంగాణ ఆలవాలంగా నిలిచింది. శిష్ట సాహిత్యంతో పాటు జూనపద జీవధారలకు తెలంగాణ పెట్టినిల్ల. నిరకరాస్యులైన జ్ఞానిక జనుల నోటి సుంచి ఆశువుగా వెలువడి, అలవోకగా అందమైన తెలుగు పరిమళాలు వెదజల్లే జూనపదగీతాలు తెలంగాణ కాపాడుకుంటున్న సజీవిధులు. ఆయా శ్రమ సందర్భాల్లో పాడుకునే నాటు పాటలు, రాటు పాటలు, మోట పాటలు, కల్లాలు దగ్గర పాడుకునే పాటలు, దంపుడు పాటలు, ఇసుర్రాయి పాటలలో పల్లెజనుల హృదయసౌందర్యం ప్రతిష్ఠిస్తుంది. వివిధ పండుగలు సందర్భంగా సామూహికంగా ఆడిపాడే బతుకమ్మ పాటలు, కాముని పుస్తకమ పాటలు, అసోయి ధూల అని పాడే పీరీల పాటలు ప్రజల సంఘజీవన సంస్కృతిని చాటుతున్నాయి. ఒక తరం నుంచి మరొక తరానికి సజీవమైన తెలుగు పదసంపదను, నుడికారపు సోగసును వారసత్వంగా అందిస్తున్నాయి. చిరుతల రామాయణం, హరికథ, యక్కగానాలు, ఒగ్గ కథలు, బుడిగ జంగాల శారద కథలు, బాలసంతుల పాటలు ఇంకా ఎన్నో విశిష్ట శిల్పకణ కళారూపాలలో నిండుగా పండిన తెలంగాణ తెలుగు భాష దర్శనమిస్తుంది.

సమైఖ్య రాష్ట్రంలో తెలంగాణ సాహిత్య ప్రశస్తి మనసుకథారింది. పాణ్డిక దృష్టితో రాసిన సాహిత్య చరిత్రగా చలామణి అయింది. మన సాహితీమూర్తుల కృతులు మట్టిలో మాణిక్యాలుగా మిగిలిపోయాయి. వేములవాడ భీముకవి, బమ్మెర పోతన వంటి కవీశ్వరుల జనష్టాలల

గురించిన వాదన చెలరేగిన విపరీతాలు చోటు చేసుకున్నాయి. ఆ సందర్భంలోనే మహోన్నత చారితక పరిశోధకుడు, తెలుగు సాహిత్యశిఖరంగా వెలుగొందిన కవి, పండితుడు సురవరం ప్రతాపరెడ్జిగారు తెలంగాణా సాహిత్య ప్రతిపత్తిని ప్రపంచానికి చాటాలనే సంకల్పంతో శ్రమకోర్చి, తెలంగాణా నాలుగు చెరగుల తిరిగి, 354 మంది కవుల రచనలతో “గోలకొండ కవుల సంచిక” ను వెలువరించారు. అది మన తెలంగాణా స్వాభిమాన ప్రతీక, సాహిత్య జయపతాక.

జలపాత సద్యశ్శమైన ధారతో, అద్భుతమైన ప్రాధికుమతో “అగ్నిధార”, “రుద్రమీణ” వంటి పద్యకావ్యాలను సృజించిన మహాకవి దాశరథి “నా తెలంగాణా తల్లి కంజాతవల్లి” అని మాతృభూమిని అపూర్వంగా అభివర్షించాడు.

భూగర్భమున గమలు, పొంగిపారే నదులు నా తల్లి తెలంగాణా! వెలిలేని సందనోద్దానమ్మురా! అంటూ భిమ్మం జిల్లాకు చెందిన రావెళ్ల వెంకట రామారావు తెలంగాణా తల్లి యశస్వును అద్భుతంగా గానం చేశారు.

ప్రజకవి కాళోజి తన కవితలలో తెలంగాణా ప్రజల జీవద్భుత గోపుతనాన్ని ప్రకటిస్తూనే, తెలంగాణా ప్రజల తెలుగును వెక్కిరించినవారికి దీటైన సమాధానం ఇచ్చారు.

ఈ నేపథ్యంలోనే తెలంగాణా ప్రజలు తమమై అన్ని రంగాలలో అమలపుతున్న విషయ నుంచి బయటపడెందుకు ఉద్యమించి తెలంగాణాను సాధించుకున్నారు. ప్రజల ఆకాంక్షలు సాకారం చేస్తూ ఏర్పడిన స్వరాష్టుంలో తెలంగాణాలో వెలుగొందిన తెలుగు భాషా వైద్యమైన్ని విశ్వవ్యాప్తం చేసేందుకు ప్రభుత్వం దృఢ సంకల్పంతో ఉంది. నేటి తరానికి మాతృభాష విశేషమైన తెలియజేయాలని, మన సాహిత్యవారసత్వాన్ని అందించాలని కృతవిశ్వయంతో కృషి చేస్తోంది. తెలంగాణా సాహిత్యంపై నిరంతర అధ్యయనం, పరిశోధన, విశేషణ, ప్రచురణ, ప్రచారం జరగవలసిన అవసరాన్ని గుర్తించిన ప్రభుత్వం ఇందుకోసం తెలంగాణా సాహిత్య అకాడమీని ఏర్పాటు చేసింది. అకాడమీ అధ్యక్షులుగా ప్రసిద్ధ తెలంగాణా కవి సందిని సిధారెడ్డిని నియమించి, సారథ్ బాధ్యతలు అప్పగించడం జరిగింది.

తెలంగాణా రాష్ట్రంలో చదువుకునే ప్రతి విద్యార్థి ప్రాథమిక స్కాయి నుంచి ఇంటర్వెడ్జియట్ వరకు విధిగా తెలుగు భాషము అభ్యసించాలని ఇటీవలనే ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషిలో భాగంగా ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలను ప్రతిపోత్సవంగా నిర్వహించాలని నిర్ణయించింది.

తెలంగాణా సాహిత్య అకాడమీ ఆధ్వర్యంలో డిసెంబర్ 15 నుండి 19 వరకు ఐదు రోజుల పాటు హైదరాబాద్ నగరంలో ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు జరగబోతున్నాయి. లార్బహదూర్ స్టేడియం ప్రధాన వేదికగా రవీంద్రభారతి, ఇందిరా ప్రియదర్శిని ఆడిటోరియం, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఆడిటోరియం ఇతర వేదికలుగా ప్రపంచ తెలుగు వంహాసభలు అత్యంత వైభవంగా జరగబోతున్నాయి. సభల సందర్భంగా తెలంగాణ సాహితీ క్లైటాన్ని సుసంపన్నం చేసిన మహాకవుల పేరున తోరణాలు, ద్వారాలు, హోర్టింగ్లు నగరం నిండా ఏర్పాటు చేయబోతున్నాం.

ఈ సభలలో పాల్గొనడం కోసం రాష్ట్రంలోని తెలుగు భాషాభిమానులతో పాటు, ఇతర రాష్ట్రాలలో, దేశాలలో స్థిరపడిన తెలుగు భాషాప్రేమికులందరికి సాదరంగా ప్రభుత్వం ఆహ్వానం పలుకుతున్నది. ఈ సభల సందర్భంగా నిర్వహించే సదస్యులు తెలంగాణ నుంచి వెలువడిన తెలుగు సాహిత్య ప్రక్రియలన్నీంటిపైన కూలంకుపంగా చర్చిస్తాయి. గత వైభవాన్ని ఘనంగా తలచుకుంటూనే వర్తమానాన్ని విశేషిస్తాయి. భవిష్యత్తు కర్తృవ్యాలను విర్మేశిస్తాయి. కొత్త పరిశోధనలకు నాంది పలుకుతాయి. ఈ సభలలో ఏర్పాటు చేసే కళా ప్రదర్శనలు తెలంగాణ సాంస్కృతిక వైభవాన్ని దర్శింపజేస్తాయి. భిందంతరాలనుంచి వచ్చిన సాహిత్య రసహృదయు లందరూ ఒక చోటకు వేరడంతో వారి మధ్య పరస్పర సాహిత్య సంబంధాలు, సుహృదావనలు నెలకొంటాయి. ఈ సభలు కొత్త తరానికి తెలంగాణ తెలుగు సాహిత్య వారసత్వాన్ని పరిచయం చేయడంతో పాటు వారిలో నూతన ఉత్సేజాన్ని, ప్రేరణను కలిగిస్తాయి.

సభల నిర్వహణ కోసం ఇప్పటికే ప్రభుత్వం 50 కోట్ల రూపాయల నిధులు మంజూరు చేసింది. ఇప్పటికే సన్నాహక సమావేశాల కోసం ప్రతి జిల్లాకు ఐదు లక్షల రూపాయలు కేటాయించింది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న పారశాలల, కళాశాలల, విశ్వవిద్యాలయాల నిద్యార్థులకు తెలంగాణ సాహిత్య విశేషాలపై వ్యాస రచన, వ్యక్తుల్తం, పద్య పరసం, కవితా రచన తదితర అంశాలలో పోటీల నిర్వహణ ప్రారంభమైనది. ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సన్నాహ సమావేశాలు ముంబై, ఫిలిప్పిన్స్, బెంగళూరు నగరాలలో జరిగాయి. రానున్న రోజుల్లో తెలుగు రాష్ట్రమైన ఆంధ్రప్రదేశ్తో పాటు తెలుగువారు నివాసం ఉంటున్న ఇతర రాష్ట్రాల్లో, దేశాల్లో సన్నాహక సమావేశాలు ఏర్పాటు

కాబోతున్నాయి. సభల ప్రారంభం, ముగింపు వేడుకలలో పాల్గొనడానికి జాతీయ స్థాంఱు ప్రవఱుఖులు విచ్చేయబోతున్నారు.

ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి, దేశాల నుంచి వచ్చేవారందరికీ నివాసం, భోజనం, స్థానిక రవాణా సదుపాయాలను ప్రభుత్వమే ఏర్పాటు చేస్తున్నది. అతిథి మర్యాదల్లో తెలంగాణ ప్రత్యేకతను చాటేవిధంగా చక్కని ఏర్పాటును ప్రభుత్వం చేస్తుంది.

సభలలో పాల్గొనేందుకు ఉత్సాహం చూపించేవారు రవీంద్రభారతి ప్రాంగణంలో ఏర్పాటు చేసిన ప్రపంచ తెలుగు వహసభల ప్రత్యేక కార్యాలయంలో సంప్రదించవచ్చు. లేదా ప్రత్యేకవెబ్బోట్ ద్వారా తమ పేర్లను నమోదు చేసుకోవచ్చు.

గౌరవశాసనసభ్యులకు నేను ప్రత్యేకంగా ఒక విషయం మనవి చేయదలచుకున్నాను. మీ ప్రాంతం నుంచి వచ్చిన సాహిత్యం మీద మీరు దృష్టిసారించండి. అంతేకాకుండా, మీ ప్రాంత సాహిత్యానికి ఉన్న ప్రత్యేకతలను, అజ్ఞాతంగా ఉన్న విశేష రచనలను తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ అధ్యక్షులు శ్రీ నందిని సిధారెడ్డిగారి దృష్టికి తీసుకురండి. ఇందుకోసం మీరు రవీంద్రభారతిలో ఉన్న వారి కార్యాలయం తలుపులను ఏ నిమిషమైనా తట్టవచ్చు. వారు సహ్యాదర్యంతో మిమ్మల్ని ఆహ్వానించడమేకాక మీ ప్రాంత సాహిత్య విశేషాల్ని వెలుగులోకి తీసుకు రావడానికి శక్తివంచన లేకుండా క్షమించేస్తారు.

శాసనసభ్యులల్లో పాటు అధికారులు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగవుంతా ప్రపంచ తెలుగు వహసభల నిర్వహణను ప్రతిష్టోత్సవంగా భావించాలని కోరుతున్నాను. సాహిత్యవేత్తలు, సాహిత్యాఖిమానులు, భాషా ప్రేమికులు గుండెల నిండుగా జరుపుకునే ఈ తెలుగు పండుగలో అందరూ ఉత్సాహంతో పాల్గొని ప్రపంచ తెలుగు మహసభలను విజయవంతం చేయాలని పిలుపునిస్తున్నాను.

IV. GOVERNMENT BILLS

1. L.A. BILL NO.17 OF 2017

MR. CHAIRMAN:- Now, Government Bills. I request the Minister for Roads & Buildings on behalf of Hon'ble Chief Minister to move the motion.

SRI TUMMALA NAGESWARA RAO,
MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS
(DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER):- Chairman Sir, I beg to move that:

"The Telangana Official Languages (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.17 of 2017) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)" be considered.

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. I request the Minister to explain the salient features of the Bill.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, గతంలో పది జిల్లాలు ఉన్న తెలంగాణలో ఖమ్మం జిల్లా మినహా తొమ్మిది జిల్లాలకు రెండవ అధికార భాషగా ఉర్రూని, మొదటి అధికార భాషగా తెలుగును ప్రకటించడం జరిగింది. తెలంగాణలోని 31 జిల్లాల్లో ఉర్రూని రెండవ అధికార భాషగా ప్రకటించడానికి చట్ట సవరణా చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులను ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును స్వాగతిస్తున్నాం. దినని ఆమోదించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రరావు:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును స్వాగతిస్తూ ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

جاتاب سید امین حسن جافری (Janab Syed Aminul Hasan Jafri): صاحب آں ملک کی تحریر کرتے
ہیں اور جنپتی نظر صاحب کا شمارہ اور اکر تھے۔

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత 31 జిల్లాల్లో ఉర్రూ భాషను చదివేపారి జనాభా పెరిగింది. ఉర్రూ భాషను రెండవ భాషగా గుర్తిస్తూ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినందుకు మంత్రిగారిని అభినందిస్తూ, బిల్లును అమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN:- The question is:

"The Telangana Official Languages (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.17 of 2017) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clauses 2, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN:- The question is:

“That Clauses 2, Clause 1, Enacting Formula & Long Title” do stand part of L.A. Bill No.17 of 2017.

(PAUSE)

The motion was carried and the Clauses 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title was added to the Bill.

SRI TUMMALA NAGESWARA RAO, MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS (DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER):- Chairman Sir, I beg to move that:

“The Telangana Official Languages (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.17 of 2017)” be passed.

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. The question is:

“That the Telangana Official Languages (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.17 of 2017)” be passed.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

2. L.A. BILL NO.18 OF 2017:

MR. CHAIRMAN:- I request the Minister for Roads & Buildings on behalf of Hon'ble Chief Minister to move the motion.

SRI TUMMALA NAGESWARA RAO, MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS (DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER): Chairman Sir, I beg to move that:

“The Telangana Lok Ayukta (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.18 of 2017) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)” be considered.

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. I request the Minister to explain the salient features of the Bill.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులో చిన్న సవరణ చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం తెలంగాణాలో సిట్టింగ్ జడ్జీలు, జస్టిస్ లు అందుబాటులో లేకపోవడం మూలాన రిటైర్ అయిన వారు కూడా లోకాయుక్తగా కాని, ఉపలోకాయుక్తగా కాని నామినేట్ చేసుకునే అధికారం, అదే విధంగా లోకపాల్ చట్టంలోని మాదిరిగానే దీని యొక్క నియామకానికి కూడా హైలెవర్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసుకోవడం, ఇంతకు ముందు చట్టంలో ఒక పారి నియమించిన వ్యక్తిని రెండవ సారి నియమించడానికి అవకాశం లేదు. ఆ విధంగా అవసరమైతే నియమించుకునే విధంగా పొందుపరచడం జరిగింది.

గతంలో అధికారుల అవినీతి కార్యకలాపాల మీదనే చర్యలు తీసుకునేవారు. కానీ ఈ సవరణ ద్వారా అధికారులు/పబ్లిక్ సర్వెంట్ల మీద, వారి యొక్క విధులు, బాధ్యతల నిర్వహణలో లోపాల మీద కూడా చర్యలు తీసుకోవడం అనే అధికారం ఈ బిల్లు ద్వారా వస్తోంది.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, లోకపాల్, లోకాయుక్త 2013, సెంట్రల్ యాక్ట్ 2014 ప్రకారం వారు చెప్పిన అంశాలతో ఏకీభవిస్తూనే సంవత్సరం లోపు నియామకం అయ్యేటట్లు మ్యాన్డెలరీ చేసి అంశం కూడా పెట్టారు. రెండవది వారు అన్నట్లు అవినీతిపరుల పైననే కాకుండా Good governance మరియు better administration ను ఉన్నేశించి వారి యొక్క బాధ్యతలు సక్రమంగా నిర్వహించని అధికారులను కూడా ఈ చట్ట పరిధిలోకి తీసుకువచ్చి ఒక వుంచి నిర్ణయాన్ని తీసుకున్నారు. నేను దీనిని స్వాగతిస్తూనే తప్పనిసరిగా effective implementation mechanism Rules formation లో జరిగినప్పుడు ఎప్పుడూ కూడా ఏదైనా సరైన రీతిలో జరగాలని ఆశిస్తూ ఇది సెంట్రల్ యాక్ట్ 2013 యహాపీట టైమ్స్‌లోనే వచ్చింది. దీనిని స్వాగతిస్తూ అమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రామ చంద్రరావు:- అధ్యక్షా, లోకాయుక్త అనేది ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో ముఖ్యమైన ఇన్సిట్యూపన్.

పారదర్శకత కోసము మంచి పరిపాలన కోసము ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు గానీ, ప్రభుత్వ అధికారులు గానీ వీరందరూ కూడా ఏదైనా అవినీతికి పాల్గొచ్చితే వారి మీద ఫిర్యాదు ఇచ్చేటటువంటి వ్యవస్థ ఇది. వీటి మీద కొన్ని సవరణలు తీసుకొచ్చారు. దానిని నేను స్వాగతిస్తున్నాను. కానీ లోకాయుక్తులో ఉన్నటువంటి అంశాలు ఏవైతే ఉన్నాయో అవి పవర్సుల్ కావు. కర్రాటుకలో search, seizure and registration of cases పవర్సు ఉన్నాయి. కాబట్టే ఒక teethless బాడీగా లోకాయుక్త ఉంటే లాభం లేదు. దీనికి ఇంకా అధికారాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. రాబోయే రోజుల్లో దీనిని ఇంకా విచారించి సవరణలు చేయాలని కోరుతున్నాను. దీనిని ఆవోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

12.20 | SRI SYED AMINUL HASAN JAFRI మ. | (LOCAL BODIES-HYDERABAD):

جناب سید امین الحسن جفری (Janab Syed Aminul Hasan Jafri): آئندہ اپنے دشبو پہلی ریاست تھی جس میں سب سے پہلا 1983ء کا تیام میں آیا، اس کے تحت اس ادارے کی کارکردگی پر مال برپا کیا گیا۔ اس میں اپنے ایوان میں نجیل کرنے والوں پر بکری برسوں سے اس کی روپیتی میں تباہی نہیں موجود ہے۔ اسی وجہ پر ایوان کی آئندہ اس طریقہ کے لپسے (lapse) نہیں ہو چکیے۔ شکریا

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ప్రత్యేకంగా లోకాయుక్త మరియు ఉపలోకాయుక్త ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో, 1983వ సంవత్సరంలో చేసిన చట్టానికి కొన్ని సవరణలు ప్రతిపాదిస్తూ మంత్రిగారు బిల్లు ప్రవేశపెట్టారు. ఆ బిల్లును మేము ఏకగ్రివంగా ఆమోదిస్తున్నాము.

MR. CHAIRMAN:& The question is:

“The Telangana Lok Ayukta (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.18 of 2017) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)” be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN:- The question is:

“That Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula & Long Title” do stand part of L.A. Bill No.18 of 2017.

(PAUSE)

The motion was carried and the Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title was added to the Bill.

SRI TUMMALA NAGESWARA RAO, MINISTER FOR ROADS & BUILDINGS (DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER):- Chairman Sir, I beg to move that:

“The Telangana Lok Ayukta (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.18 of 2017)” be passed.

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. The question is:

“That the Telangana Lok Ayukta (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.18 of 2017)” be passed.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

3. L.A. BILL NO.19 OF 2017:

MR. CHAIRMAN:- I request the Minister for Housing, Law and Endowments to move the motion.

SRI A. INDRAKARAN REDDY, MINISTER FOR HOUSING, LAW AND ENDOWMENTS:- Chairman Sir, I beg to move that:

“The Telangana Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.19 of 2017) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)” be considered.

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. I request the Minister to explain the salient features of the Bill.

శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అర్పక, ఆలయ ఉద్యోగుల జీతభూత్యాల నిమిత్తము ఒక నిధి ఏర్పాటుకు వీలు కల్పిస్తూ, సెక్షన్ 65-Aని 2007వ సంవత్సరంలో,

చట్టనవరణ ద్వారా పొందుపరచడమైనది. ఈ నిధిని **assessable temples** నుండి నిర్దేశించిన శాతం లేవి ద్వారా ఏర్పాటుచేయడానికి ఉద్దేశించడమైనది. 2007వ సంవత్సరం నుండి ఈ సెక్షన్ అమలు చేయలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత **assessable temples**లో పనిచేస్తున్న అర్థకులు, ఇతర సిబ్బందికి పి.ఆర్.సి.తో సవాన వేతనాలు అమలుచేయడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

అందుకు సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి నిర్ణయం మేరకు G.O. 577 జారీచేయడమైనది. దీనికి కావలసిన **Grant-in-Aid**ని 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరం బడ్జెట్లో రూ.50కోట్లు కేటాయించడమైనది. ప్రతి సంవత్సరం కావలసిన **Grant-in-Aid**కు చట్టబద్ధత కల్పించే ఉద్దేశ్యంతో ప్రసుత సెక్షన్ 65 -Aకు సవరణ ప్రతిపాదించబడినది. సెక్షన్ 70 క్రింద కామన్ గుడ్ ఫండ్ ఏర్పాటుచేయబడినది. ఈ నిధికి అసెసబుల్ ఆలయాల నుండి ఏటా వాటి ఆదాయంపైన 5శాతం లేవి వసూలు చేయడం జరుగుతుంది. అయితే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత మిగులు ఆదాయం ఎక్కువగా ఉన్న ఆలయాల సంఖ్య తక్కువగా ఉండడవం వలన ఈ కామన్ గుడ్ ఫండ్ నిధికి వచ్చే ఆదాయం తగ్గింది.

మరో వైపు ప్రభుత్వ నిర్ణయం ప్రకారం ధూప, దీప నైవేద్యం గ్రాంట్ ను రూ.2,500నుండి రూ.6000కు పెంచడం జరిగింది. అదే విధంగా సిజిఎఫ్ నిధినుండి దేవాలయాల పునర్నిర్మాణం కొరకు పెద్ద ఎత్తున ప్రజాప్రతినిధులు మరియు ఇతర ధార్మిక సంస్థల నుండి ప్రతిపాదనలు, అభ్యర్థనలు వచ్చాయి. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఇప్పటికే 478 ఆలయాలకు సువారు రూ.125కోట్లు మంజూరు చేయడమైనది. అలాగే బదుగు, బలహీన వర్గాల కాలనీలలో నిర్మించే ఆలయాలకు ఇచ్చే గ్రాంటు గతంలో రూ.3లక్షలు ఉండగా, దానిని రూ.10లక్షల రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. సిజిఎఫ్ మీద ఉన్న అదనపు అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని మొట్టమొదటిసారిగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి కొంత **Grant-in-Aid**ను ఇప్పించడం జరుగుతుంది. దీనికి చట్టబద్ధత కల్పించడం కొరకు సెక్షన్ 70కి సవరణ ద్వారా సెక్షన్ 4 ద్వారా ప్రతిపాదించడమైనది. కామన్ గుడ్ ఫండ్

ముఖ్యంగా ధూప, దీప నైవేద్య పథకం, దేవాలయాల అభీవ్యధి, నిర్మాణాల కొరకు ఉద్దేశించబడినది. ఈ ఉద్దేశ్యాలకు సప్తపత ఇచ్చేందుకు సవరణాలను ప్రతిపాదించడమైనది. అర్థకుల వేతనాల పెంపు, కొత్తగా 3000 దేవాలయాలకు ధూప, దీప నైవేద్య పథకము వర్తింపజేయడము, కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద దేవాలయాల పునరుద్ధరణ, నిర్మాణానికి ఇస్తున్న నిధులు.. వీటన్నింటికి అన్ని వర్గాల నుండి వర్గాల వ్యక్తం అవుతున్నది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ప్రతిపాదించిన సవరణాలను ఏకగ్రించంగా ఆమోదించాలని గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాము.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక సదుద్దేశ్యంతో, 65-A పరిచ్ఛేదానికి అమెండ్ మెంటు ద్వారా వీలు కల్పిస్తూ చేసిన ఈ బిల్లుని స్వాగతిస్తూ, సమిష్టిశేయా నిధి అంటే **Common Good Fund**లో భాగంగా తీసుకువస్తున్న ఈ సవరణాను ఆహ్వానిస్తూ, దీనికి రూ.50కోట్లకు పైగా అదనంగా అవుతుందని చెప్పారు. వీటితోపాటు మనీదుల్లో చేసే ఇమాంలు, మౌజంలకు పెంచడాన్ని మేము అభినందిస్తూ, చర్చల్లో ఉండే పాప్సర్స్ విషయం కూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే అన్ని వర్గాల ప్రజలకు మేలు చేస్తున్నప్పుడు, వీరిని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంటే బాగుంటుందని మా అభిప్రాయం.

ఇటీవల ఆరు దశాబ్దాల తెలంగాణ కోరిక నెరవేరిన సందర్భంలో అనేక దేవాలయాలలో మొక్కలు తీర్చుకునే కార్యక్రమం జరిగింది. దానికి కామన్ గుడ్ ఫండ్ నుంచి ఖర్చు పెట్టారా, మరో విధంగా చేశారా చెప్పాలి. ఎందుకంటే కామన్ మ్యాన్ కూడా ఇది తెలుసుకోవాలను కుంటున్నాడు. సంకల్పం అనేది మంచిది. మేము తప్పు పట్టడం లేదు. ఆరు దశాబ్దాల కోరిక నెరవేరిన నేపథ్యంలో ఇది **faith** కి సంబంధించినది. ప్రజల తరపున ఒక నమ్రకంతో చేసిన కార్యక్రమం కాబట్టి దీన్ని ఎక్కడనుంచి చేశారు. ఏది ఏవైనా ఇమాంలకు రూ.1500ఇస్తున్నారు. దాన్ని స్వాగతిస్తూ, మరికొంత పెంచే విషయాన్ని ఆలోచించమని, పాప్సర్ గురించి కూడా ఆలోచించమని కోరుతూ, ఈ బిల్లుని స్వాగతిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రరావు:- అధ్యక్షా, చాలా కాలంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో అర్పకులుగా పని చేస్తున్నటువంటి వాళ్లు తను జీతాలు పెంచవని కోరుతున్నారు. దానికి స్వందించి, ప్రభుత్వం వారి జీతాలు పెంచడము, ధూప, దీప, నైవేద్యానికి కేటాయించిన డబ్బులు కూడా పెంచి, ఇటువంటి కార్యక్రమాల ద్వారా రాష్ట్రంలో ధార్మిక సంస్థల యొక్క ఉనికిని కాపాడే అవకాశం ఉంటుంది. ఇది చాలా మంచి నిర్ణయం. ముఖ్యంగా అర్పకుల జీతాలను మరికొంచెం పెంచితే బాగుంటుంది. ప్రస్తుత బడ్జెట్లో Grant-in-Aid క్రింద రూ.50కోట్లు కేటాయించారు. రాబోయే బడ్జెట్లో దీనిని మరించి పెంచితే బాగుంటుందని నా సూచన. ఈ బిల్లుకు నా ఆమోదం తెలుపుతున్నాను.

جانب سید امین حسن جافری (Janab Syed Aminul Hasan Jafri): صاحب اہم ملکی پوری طرفی سے تائید کرتے ہیں۔ میں یہ، تمین چیزوں کے بارے میں پوچھنا چاہتا ہوں کہ Section-6 A,B,C میں کہتے Institutions میں کہتے ہیں اسی میں کتنا مالا نہ آ رہا ہے؟ اور Undivided Temple Contribute میں Common Group کر رہے ہیں اسی میں کتنا مالا نہ آ رہا ہے؟ اور State میں کیا یہ رہا تھا اور اب کیا یہ رہا ہے؟ عالمی اوقاف کی طرف سے یہاں پر Grant-in-aid وقف برداشت کو دیا جاتا ہے۔ وقف برداشت کو گنجی Grant-in-aid میں اضافہ کرنا Budgetary Commitments کا 165 crores چاہئے۔ لیکن پہلی نے پوری طرفی سے اس ملک کو support کیا ہے جب کہ مساجد کی تعمیر کے لئے Grant-in-aid وقف برداشت دیا جا رہا تھا۔ بنومن پوڈھی صاحب یہاں کے مستقل مقامی شہری ہیں جنہوں نے High Court Writ میں دعویٰ وارد کیا ہے جس کی وجہ سے کی مساجد غیر موصی اور کی منہم ہو گئی ہیں میں یہ چاہتا ہوں کہ گورنمنٹ وقف برداشت و من کو جو رقم دے رہی ہے کیا چیزیں اور وہ میں آئیں جاتے کہ گاؤں کو اپنی دے رہی ہے؟

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ (స్థానిక సంస్థలు - ఆదిలాబాద్):- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఏ నాడూ, ఏ ప్రభుత్వం చేయని విధంగా ఈ బిల్లును తీసుకురావడం చాలా సంతోషకరం. జీతభ్యాలను పెంచాలని అర్పకులు ఎప్పటినుండో కోరుతున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి సారథ్యంలో, గౌరవ దేవాదాయ శాఖ మంత్రివర్యులు శ్రీ ఇంద్రకర్ణ రెడ్డి గారి నేతృత్వంలో ఈ బిల్లును తీసుకువచ్చినందుకు యావత్ ప్రజాసీకం హర్షస్తున్నది తెలంగాణ ధార్మిక మరియు హిందూ మత సంస్థల మరియు ధర్మాదాయ చట్టం 1987 సవరణ బిల్లుకు ఆమోదం తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ బోడుకుంటి వెంకటేశ్వరరావు (శాసనసభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, దేవాదాయ శాఖమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును అన్ని పక్షాల వాళ్లు కూడా అభినందించడం జరిగింది. ఈ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. రాజేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పూజారులు మరియు ఇమాంల విషయంలో తీసుకున్న ఈ నిర్ణయాన్ని ప్రజలంతా హర్షిస్తున్నారు. వారికి న్యాయం జరిగింది. అదే రీతిగా క్రైస్తవ సాధర్మ చాలా మంది గ్రామాల్లో ఉన్నారు. వారి విషయం కూడా ఆలోచించి, వచ్చే బడ్జెట్లో వారికి న్యాయం చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. ఎస్టీల గురించి కూడా ఆలోచించాలని తవారి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ఇంద్రకర్ణ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసన మండలి సభ్యులు శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డిగారు, రామచంద్రరావుగారు, జాఫ్రీగారు, పురాణం సతీష్ కుమార్గారు, బోడుకుంటి వెంకటేశ్వరర్లుగారు, మరియు ఐ. రాజేశ్వర్ రావుగారు ఈ బిల్లును స్వాగతిస్తూ మాట్లాడారు. ముఖ్యంగా కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద గతంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రూ.50కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఉద్యోగస్తులతో సమానంగా అర్పకులు, ఇతర దేవాలయ సిబ్బందికి వేతనాలు ఇవ్వాలని చెప్పిన సందర్భంగా మరొక రూ.115కోట్ల వరకు అవసరం ఉంటుంది. దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకోవడం జరిగింది.

కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద దేవాలయాల పునరుద్ధరణ కొరకు మరియు ధూప, దీప, నైవేద్యం కొరకు గతంలో 1805 దేవాలయాలకు రూ.2500 ఇస్తుండగా, దానిని రూ.6000కు పెంచడం జరిగింది. దానిలో రూ.4000 అర్పకులకు, రూ2000 ధూప, దీప, నైవేద్యం కొరకు. మరల అదనంగా 3000 దేవాలయాలను ఎంపిక చేసి,

గైడ్లైన్స్ రూపొందించడం జరిగింది. ఎటువంటి ఆదాయం లేని దేవాలయాలను గుర్తించి, వాటికి సహాయం అందించే కార్యక్రమాన్ని రెండు, మూడు నెలల్లో పైనలైజ్ చేసి, ప్రక్రియను ప్రారంభించడం జరుగుతుంది.

అదే విధంగా ధార్మిక పరిషత్తును ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు మనకు కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద చాలా తక్కువ నిధులు వచ్చేవి. ఆనాడు ఏ దేవాలయానికి నిధులు ఇవ్వాలన్నా, బడ్జెట్ ఉండేది కాదు. ఈ పరిస్థితి చూసి, మన ముఖ్యమంత్రిగారు రూ. 50 కోట్లు Grant-in-Aid ఇవ్వడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు పాశ్చార్ణకి జీతభత్యాల గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్దయం తీసుకోవలసి ఉంటుంది కాబట్టి, సభ్యుల సూచనలను వారి దృష్టికి తీసుకు వెళతాను. సభ్యులందరూ ఈ బిల్లును స్వాగతించినందుకు నేను కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను.

అలాగే గిరిజన దేవాలయాల విషయం గురించి సభ్యులు ప్రస్తావించారు. ట్రైబల్ సబ్ పార్ట్ నుండి మాకు నిధులు ఇచ్చినట్లయితే, మాకు జగదంబ మాతగాని, సేవాలాల్ మహారాజ్ వంటి దేవాలయాలను అభివృద్ధి చేయడానికి, అర్పకులకు జీతభత్యాలు చెల్లించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలాగే విశ్వబ్రాహ్మణుల దేవాలయానికి కూడా ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది.

MR. CHAIRMAN:- The question is:

“The Telangana Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.19 of 2017) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)” be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN:- The question is:

“That Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula & Long Title” do stand part of L.A. Bill No.18 of 2017.

(PAUSE)

The motion was carried and the Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title was added to the Bill.

SRI A. INDRAKARAN REDDY, MINISTER FOR HOUSING LAW AND ENDOWMENTS:- Chairman Sir, I beg to move that:

“The Telangana Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.19 of 2017)” be passed.

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. The question is:

“That the Telangana Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2017 (L.A. Bill No.19 of 2017)” be passed.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

V. LAYING OF REPORT OF THE COMMITTEE ON PUBLIC ACCOUNTS

Item III – Now, I request Sri T. Bhanu Prasad Rao, Member, Committee on Public Accounts, to lay the Report of the Public Accounts Committee before the House.

SRI T. BHANU PRASAD RAO:- Chairman Sir, I beg to lay:

“The First Report of the Committee on Public Accounts (2015-17) on the Report of the Comptroller and Auditor General of India (G&SSA) for the year 2014-15 pertaining to Health, Medical and Family Welfare Department.”

మిస్టర్ షైర్స్:- నిన్న జరిగినటువంటి లఘు చర్చ మీద మంత్రిగారు సహాదానం ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

VI. లఘుచర్చ

“రాష్ట్రంలో ఆశ్రమ పారశాలలు మరియు కళాశాలల ఏర్పాటు” కొనసాగింపు

శ్రీ జి. జగదీష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత సైవాసిక పారశాలల పైన జరిగిన అభివృద్ధిపైన చర్చకు, సమాధానం చెప్పడానికి నాకు అనువుతించినందుకు వయిందుగా తమకు నా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. ఈ చర్చలో గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ మహామృద్గ అలీ పట్టిర్, పురాణం సతీష్ కుమార్గారు, బలసాని లక్ష్మీనారాయణగారు, ఫారూక్ హస్సేన్గారు, ఎన్. రామచంద్రరావుగారు వంటి పెద్దలందరూ పాల్గొని ముఖ్యమైన సూచనలు, సలహాలు చేసినందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మనం ఒక సంస్కరించి మాటలాడుకుంటున్నప్పుడు అది సాధించిన విజయాలు, ఫలితాల గురించి ముందుగా ప్రస్తావించుకుంటే బాగుంటుందని చెప్పి, నేను ఇక్కడ కొన్ని విషయాల గురించి ప్రస్తావించరలచుకున్నాను.

12.40 | గడచిన మూడేళ్లలో తెలంగాణ సోషల్ వెల్ఫేర్ మ. రెసిడెన్షనీయల్ స్కూల్స్ కావచ్చు, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ రెసిడెన్షనీయల్ స్కూల్స్ కావచ్చు, బిసి వెల్ఫేర్ రెసిడెన్షనీయల్ స్కూల్స్ కావచ్చు, మైనారిటీ వెల్ఫేర్ స్కూల్స్ కావచ్చు, ఈ పారశాలల్లో చదివిన విద్యార్థులు సాధించిన విజయాలు చాలా అద్భుతంగా ఉన్నాయి. మన భారత దేశంలో తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఒక గొప్ప పేరు తెచ్చే పద్ధతిలో, దేశంలో ఉన్న గొప్ప ఇనీస్టిట్యూషన్స్ అయిన ఐటిలో 60 మంది విద్యార్థులు ప్రవేశాలు పొందడం జరిగింది. ఎన్బిఎస్లో 170 మంది, ఐఐఎస్లో నలుగురు, అలాగే 47 మంది వివిధ మెడికల్ కాలేజీలలో అడ్మిషన్స్ పొందడం జరిగింది. ఎవరో కొద్ది మందికి, డబ్బులున్న వారికి అందుబాటులో ఉంటాయని అనుకునే జాతీయ స్థాయి, అంతర్జాతీయ స్థాయి ఇనీస్టిట్యూషన్స్ అయిన అజిం ప్రైమిస్ యూనివర్సిటీ, టాటా ఇనీస్టిట్యూట్, నల్గొర్, ఛార్టెడ్ అకోంటెన్సీ, సింట్రల్ యూనివర్సిటీ లాంపిసంస్థలలో 154 మంది విద్యార్థినీ విద్యార్థులు అడ్మిషన్స్ పొందారని గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకొన్నాను.

మన పిల్లలు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో కూడా మన సంస్థలకు పేరు తెచ్చే పద్ధతిలో .. కామారెడ్డి, భద్రాచలంలో

పుట్టిన పూర్వ, ఆనంద్లు ఎవరెస్సు శిఖరం అధిరోహించి, ఒక గొప్ప విజయం సాధించి ఆ శిఖరంపై తెలంగాణ జెండాను ఎగురవేసిన విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకొన్నాను. అదే విధంగా దర్జనాల సుమ్మ అనాథ పాప, మన పారశాలలో చదువుకున్న ఆ అమ్మాయి అమెరికాకు వెళ్లి అక్కడ పైకి డైవింగ్ చేసి గొప్ప రికార్డు సృష్టించి, ప్రపంచం వెయిత్తుంలో మన తెలంగాణ రెసిడెన్షనీయల్ స్కూల్స్ కి పేరు తెచ్చిన విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకొన్నాను. ఈ పిల్లలను ఇంకా ప్రోత్సహించాలని, మిగతా వారికి స్కూల్రిగా నిలవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు వారికి రూ. 25 లక్షల చోప్పున పారితోషికం, ఉండడానికి ఇళ్లు, ఐదెకరాల చోప్పున భూమి ఇవ్వడానికి అంగీకరించి, ఇప్పటికే వారికి డబ్బులు అందించి, మిగతా వాటిని కూడా పూర్తి చేస్తున్నామని గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకొన్నాను. ప్రముఖ విద్యాసంస్థలలో అడ్మిషన్స్ పొందిన మన పిల్లలను అభినందించి, వాళ్లు మిగతా వారికి స్కూల్రిగా ఉండేలా ఎంబిబియన్లో ప్రవేశం పొందిన విద్యార్థినీ విద్యార్థులకు రూ. 50 వేలు, ఐటిటిలో ప్రవేశం పొందిన విద్యార్థులకు రూ. 50 వేలు ప్లస్ ల్యాప్‌టాప్, ఎన్బిఎలో అడ్మిషన్స్ పొందిన వారికి రూ. 40 వేలు ప్లస్ ల్యాప్‌టాప్, సింట్రల్ యూనివర్సిటీలో అడ్మిషన్స్ పొందిన వారికి రూ. 35 వేలు, ప్రముఖ యూనివర్సిటీలో ప్రవేశం పొందిన వారికి ల్యాప్‌టాపులు, బిడియన్లో ప్రవేశం పొందిన వారికి రూ. 40 వేల చోప్పున అదనంగా ప్రోత్సహించాలని, వీళందరినీ ప్రోత్సహిస్తున్న విషయాన్ని గౌరవ సభ దృష్టికి తీసుకొన్నాను.

10వ తరగతి ఫలితాలు కావచ్చు, ఇంటర్వైట్ ఐటిలో ఉన్న గొప్ప ఇనీస్టిట్యూషన్స్ అయిన విద్యార్థులు ఫలితాలు కావచ్చు, ఏ సంవత్సరం కూడా 90 శాతానికి తగ్గకుండా ఉత్తీర్ణత సాధిస్తూ, కార్పోరేటు కళాశాలలకు ధీటుగా, ఇంకొక వాటాలో చెప్పాలంటే, కార్పోరేటు కళాశాలల కంటే పైచేయిలో మన విద్యార్థినీ, విద్యార్థులు అద్భుతమైన ఫలితాలు సాధిస్తున్నారనే విషయాన్ని గౌరవ సభ దృష్టికి తీసుకొన్నాను. మనం ప్రారంభించిన మొదటి సంవత్సరంలోనే మన రెసిడెన్షనీయల్ మహిళా డిగ్రీ కళాశాలల విద్యార్థులు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని యూనివర్సిటీల పరిధిలో ఒకటి, రెండు, మూడు ర్యాంకులు సాధించారని చెప్పడానికి నేను చాలా గర్వపడుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలోని యూనివర్సిటీల పరిధిలో ఏవైతే ర్యాంకులు ప్రకటించారో, ప్రకటించిన ప్రతి చేటా మన

లఘు చర్చ - “రాష్ట్రంలో ఆశ్రమ పారశాలలు మరియు కళాశాలల ఏర్పాటు”.

విద్యార్థినులే మొదటి మూడు ర్యాంకులు పొందారని గౌరవ సభ్యులు దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

వాస్తవానికి ఈరోజు ఈ పారశాలల విద్య ఈ విధంగా ప్రారభించబడడానికి కానీ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని ఎప్పటికప్పుడు మనుషులను ప్రోత్సహించడానికి కానీ ప్రధానమైన కారణం ఏమంటే - గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కేవలం ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన రోజు తీసుకున్న నిర్ణయమే కాదు, ఉద్యమ కాలంలోనే తెలంగాణ రాష్ట్రం వస్తే ఆ వర్గాల ప్రజలకు ఎటువంటి ప్రయోజనాలు కలుగుతాయి, తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని బంగారు తెలంగాణాగా చేసుకోవడానికి ఏమేమి కార్యక్రమాలు తీసుకోవాలి, ఏయే పేరాన్నిటర్పుతో తెలంగాణ ప్రజలను అభివృద్ధి పథంలో తీసుకుపోతే దాన్ని బంగారు తెలంగాణాగా భావించవలసి వస్తుందో దానిపై గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆనాడు ఒక స్పష్టమైన విజన్ కలిగి ఉన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడక ముందు 2012లోనే, ఏర్పడబోయే తెలంగాణ రాష్ట్రంలో విద్య ఎలా ఉండాలనే విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక స్పష్టమైన ప్రకటన చేశారు. కెజి టు పిజికి ఆనాడే 2012లోనే అంకురార్యాణ చేశారు, ప్రకటన చేయడం జరిగింది. ఎందుకంటే ఒక దేశం, ఒక జాతి అభివృద్ధి చెందింది అని చెప్పడానికి తీసుకునే కొలబద్దులలో విద్య మొదటిది. విద్యతో అన్ని కూడా సాధ్యమవుతాయి. డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ మరియు జ్యోతిభా పూలే ఆదర్శంతో, ఆ మహానుభావులు ఏదైతే చెప్పారో, విద్య లేనిది ఏదీ లేదని, విద్యతో అన్ని సాధ్యమనే మాట చెప్పారో దాన్ని అమలు చేయడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కృషి చేస్తున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఉద్యమ సహచరులుగా మేము ఎన్నోసార్లు ఆయన చెబుతుంటే వినే వాళ్లం. ఒక తరానికి కనుక మీరు సరైన విద్యను అందిస్తే అది అన్నింటికి మార్గాలు వేస్తుంది. కళాశాలల నుంచి సర్టిఫికెట్స్ తీసుకొని బయటకెళ్లి చౌరస్తాలో నిలబడకుండా, ఇంటికెళ్లి తల్లిదండ్రులకు భారం కాకుండా, ప్రపంచంలో ఎక్కడికైనా వెళతాం, ఏ దేశం వాళ్లతోనైనా ఛాలెంజ్ చేస్తాం, పోటీకి నిలబడతాం, ఎక్కడైనా ఏదైనా సాధిస్తాం అనే ఒక ఆత్మవిశాసాన్ని ఇచ్చి, మన విద్యార్థులను బయటకి పంపిస్తే అప్పుడు అదోక గొప్ప సమాజం అవుతుందని, తెలంగాణ సమాజం ఆ రకంగా కావాలని నేను కలలు కంటున్నాను అని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆనాడే

ఉద్యమ సమయంలో చేసిన ఆలోచన వల్ల, ఈరోజు గొప్ప ఫలితాలు ఇస్తున్న పద్ధతిలో వున సంస్థలు పని చేస్తున్నాయనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గౌరవ సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒకరోజు గజ్యేల్లలో విద్యార్థులకు సంబంధించిన కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నపుడు ఒక సంఘటన జరిగింది. ఇద్దరు విద్యార్థినులు ముఖ్యమంత్రిగారిని కలవడానికి దయాన్ మీదకు రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తే అక్కడ సెక్కురిటీ వాళ్ల ఆపితే, ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా చూసి... ఆ పిల్లలు ఏదో చెప్పాలని అనుకుంటున్నారు, వాళ్లను పైకి పంపండన్నారు. అప్పుడు ఆ ఇద్దరు పిల్లలు వచ్చి అడిగిన ప్రశ్న ముఖ్యమంత్రిగారిని బాగా కదిలించింది. సార్, మేము రెసిడెన్షియల్ పారశాల విద్యార్థినులం. మేము అనాథలం, మాకు ఈ సంవత్సరం చదువు అయిపోయింది, బయటకు వెళితే ఎక్కడికి పోవాలో మాకు అర్థం కావడం లేదు. మాకు డిగ్రీ చదువుకోవడానికి అవకాశాలు లేవు, మమ్మల్ని మా హస్టల్ నుంచి పంపిస్తారట, మేము ఎక్కడకి వెళ్లాలి అని అడిగారు. ఆ ప్రశ్నతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చలించిపోయి, కనీసం ఒక పది నిముపోలు ఏమీ మాటల్లాడ లేకపోయారు. ఆ సభలో ఉపస్థించడానికి కూడా ఇభ్యంది పడ్డారు. సమావేశం తర్వాత అక్కడి నుండి కారులో తిరిగి వస్తున్నపుడు - ఆ పిల్లలు మనల్ని అడిగిన ప్రశ్న మీద ఈ సమాజం, ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆలోచించ వలసిన అవసరం ఉంది, ఈ దేశంలో, ఈ రాష్ట్రంలో అనాథతెవ్వరీకీ ఇంకా అలంబన లేదనే విషయాన్ని అది తెలియజేస్తుందన్నారు. చదువుకోవాలనే వారి తపన మనం అర్థం చేసుకోవాలని, వెంటనే రాగానే తెల్లారి సంబంధిత అధికారులను పిలిచి, దీనికి మనం ఏమి చేయవలసి ఉంటుందనని చర్చ చేసిన సందర్భంలో ఒక విషయం కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి వచ్చింది. ఇంటర్వ్యూప్పులో చదువుకున్న విద్యార్థినులకు, ప్రత్యేకంగా దళిత వర్గానికి సంబంధించిన విద్యార్థినులకు డిగ్రీ చదువుకోవాలనే తపన ఉన్నప్పటికీ, పట్టణాలలో వాళ్లకి రూములు ఇవ్వరు, ఇళ్లు ఇవ్వని పరిస్థితి ఇంకా ఉండనే విషయాన్ని అధికారులు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. వెంటనే ముఖ్యమంత్రి

గారు 30 రెవెన్యూ డివిజన్స్‌లో 30 మహిళా రెసిడెన్షనీయల్ డిగ్రీ కళాశాలలను ప్రారంభించండని ఇచ్చిన ఆదేశాల మేరకు వాటిని ప్రారంభించడం జరిగింది. ప్రత్యేకించి మొదటి సంవత్సరమే వాళ్ల సత్తా చాటి రాష్ట్రంలో అన్ని యూనివర్సిటీలలో కూడా మొదటి మూడు ర్యాంకులు సాధించి, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏ ఉద్ఘేష్యంతోనైతే నీటిని ప్రారంభించారో, ముఖ్యమంత్రి గారి కలను నెరవేరుస్తూ ద్వారా గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత, డాక్టర్ బాబా సాహెబ్ అంబేదకర్ గారి 125వ జయంతిని పురస్కరించుకొని, కెజి టు పిజి లో భాగంగా వెంటనే రెసిడెన్షనీయల్ పారశాలలను ప్రారంభించాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదేశించారు. ఆ మేరకు ఎస్సి గురుకుల పారశాలలు 104, ఎస్సి గురుకుల పారశాలలు 53, మైనారిటీ గురుకుల పారశాలలు 194, బిసి గురుకుల పారశాలలు 142.. మొత్తం కలిపి 493 గురుకుల పారశాలలను ఏర్పాటు చేశాం. అదే విధంగా (ఫర్ మెన్ అండ్ ఇమెన్) ఎస్సి రెసిడెన్షనీయల్ డిగ్రీ కళాశాలలు 30, ఎస్సి రెసిడెన్షనీయల్ డిగ్రీ కళాశాలలు 22, బిసి రెసిడెన్షనీయల్ డిగ్రీ కళాశాల 1... మొత్తం 53 రెసిడెన్షనీయల్ డిగ్రీ కళాశాలలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. త్వరలోనే వైనారిటీ రెసిడెన్షనీయల్ డిగ్రీ కళాశాల కూడా ప్రారంభించాలని, బిసి లకు ఇంకా పెంచాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పటికే ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరం నుంచి ఇంకా కొన్ని అదనంగా ప్రారంభిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. అన్ని రెసిడెన్షనీయల్ పారశాలలు, కళాశాలల్లో ఇబిసి లకు రెండు శాతం రిజర్వేషన్ కల్పిస్తూ ఇప్పటికే ఉత్తర్వులు ఇవ్వడం జరిగిందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత అన్ని విషయాలలో విద్యార్థులకు వసతులు పెంచుతూ, మనం తీసుకున్న చర్యల ఫలితంగా, ప్రైవేటు/కార్పోరేటు కళాశాలల్లో చేరాలని అనుకున్న వాళ్లు కూడా మన ఇస్టిట్యూషన్స్‌లో అడ్మిషన్్ కావాలని అడుగుతున్నారు. గతంలో కార్పోరేటు/ప్రైవేటు కళాశాలల్లో సీటు లేదని చెప్పినా కూడా మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలతో పైరపీలు చేయించుకొని, వాళ్లు అడిగిన లక్షల ఫీజు చెల్లించేనా సరే చేరే వారు. కానీ ఈరోజు ఆ పరిస్థితి మారి, ప్రైవేటు పారశాలల్లో ఉన్న వాళ్లు మాకు కూడా ప్రభుత్వ రెసిడెన్షనీయల్ పారశాలల్లో

అడ్మిషన్్ ఇప్పించండని అడిగే స్థితి వచ్చిందని, మనం తీసుకున్న చర్యల వల్ల ఆవిధంగా అభివృద్ధి జరిగిందని గౌరవ సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. గతంలో ప్రారంభించినవి కావచ్చు, ఈ మూడు సంవత్సరాలలో ప్రారంభించినవి కావచ్చు, మొత్తం 801 ఎస్సి, ఎస్సి, బిసి, మైనారిటీ పారశాలల్లో ఇప్పటికే 3.38 లక్షల మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. అన్ని పారశాలలు, కళాశాలలు 2022 నాటికి శూర్టి అవుతాయి, ఆరోజు వరకు 5.38 లక్షల మంది విద్యార్థులకు ప్రవేశం ఉంటుందని గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. ఇంకా 39 జనరల్ రెసిడెన్షనీయల్ పారశాలలు కావచ్చు, 322 ఆశమ పారశాలలు కావచ్చు, 391 కెజిబివి పారశాలలు కావచ్చు, 192 మోడల్ స్కూల్స్ కావచ్చు, అన్నిటిలో కలిపి ప్రస్తుతం 6.60 లక్షల మంది విద్యార్థినీ విద్యార్థులకు ప్రవేశాలు ఉంటాయని గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. 2022 నాటికి దీని ఖరు్చ రూ.8,770 కోట్లకు చేరుకుంటుంది. పక్కా భవనాల నిర్మాణం, ఇతర వసతులకు దాదాపు రూ.9000 కోట్లు అవుతుంది, మొత్తం రూ.17000 కోట్లు ఈ విద్యకి ఖరు్చ పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ప్రణాళిక చేస్తుందని గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

అదే విధంగా భోజనానికి సంబంధించి ఒక స్పెషల్ మెనూ ఇవ్వడం, మెన్/డైట్ ఛార్జ్లలను కూడా పెంచడం జరిగింది. మిగతా హాస్పిట్లుతోబాటు మన రెసిడెన్షనీయల్ హాస్పిట్స్, కాలేజీలలో కూడా మెన్ ఛార్జ్లలను మూడో తరగతి నుంచి ఏడో తరగతి వరకు నెలకు రూ.950కి, ఎనిమిది నుంచి పదో తరగతి విద్యార్థులకు రూ.1100 కు, ఇంటర్వీడిమేట్ నుంచి పిజి వరకు చదివే పిల్లలకు రూ.1500కు పెంచడం జరిగింది. పెంచడమే గాకుండా ఇది సరిగ్గా ఉపయోగపడే పద్ధతిలో మన రెసిడెన్షనీయల్ హాస్పిట్లలో స్పెషషన్ మెనూ ఇచ్చాం. నెలకు నాలుగుసార్లు చికెన్, రెండుసార్లు మటన్, వారానికి ఐదు రోజులు తప్పకుండా కోడిగుడ్డు మెనూలో ఉండే విధంగా నిర్ణయించాం. పెరిగే వయసులో వాళ్లకి ఏయే ఆహారం ఇస్తే ఉపయోగపడుతుందో ఆలోచించి, వాళ్ల మాసనిక ఎదుగుదలకి నెఱ్య ఉపయోగపడుతుందని నిపుణులు

సూచించిన పద్ధతిలో తప్పకుండా ప్రతిరోజూ ఆహారంలో నెయ్యిఉండేలా, స్పృష్టీగా మనమే ఇక్కడి నుంచి అమలు చేసేలా చూసుకుంటూ, ఆ పారశాలలో పిల్లల ఆరోగ్యానికి సంబంధించి ఎటువంటి సమస్యలు లేకుండా మనం జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

గతంలో కాస్క్యూలిస్ట్స్కి సంబంధించి విద్యార్థులకు మూడు నెలలకు ఒకసారి కొంత డబ్బు ఇచ్చేవాళ్లు. బయటకి వెళ్లి వాటిని కొనుక్కేవడానికి కొన్ని ఇబ్బందులు ఉండేవి, ఆ డబ్బులతో కొన్నవి నగం రోజులకు కూడా వచ్చేవి కాదు. ఇప్పుడు అంతేగాకుండా ఆడుపిల్లలు, మగపిల్లలకు సంబంధించిన కాస్క్యూలిస్ట్స్కపై ఇక్కడి నుంచి దృష్టి కేంద్రీకరించి, మన అధికారులు ప్రతినెలా కావలసినవి కొని పిల్లలకు పంపించడం వల్ల అని బాగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. అలాంటి జాగ్రత్తలు కూడా తీసుకుంటున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

విద్యార్థుల్లో ఉండే స్పృష్టినాత్మకతను వెలికి తీయడానికి సవ్యుర్ సవురాయ్ పేరిట కొన్ని ప్రోగ్రాములు నిర్మిస్తున్నాం. కేవలం చదువే గాకుండా ఇతరరంగాలలో, అంటే కళలు, నాట్యం, ఆటపాటలు, గుర్తం స్వార్థి, స్టోక్ ఎక్సెంజ్ వ్యవహోరాలలో పాల్గొనే మెళకువలు మొదలైన వాటిల్లో ప్రోత్సహిస్తూ, వేసవి సెలవుల్లో ఉర్కకి వెళ్లి ఇబ్బంది పడకుండా అస్తకి ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ ఇక్కడి ఉండేలా వసతులు ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. మన పిల్లలు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఎవరితోనైనా పోటీ పడే పద్ధతిలో తయారుచేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఏదైతే సూచించారో దానికి అనుగుణంగా అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. ఒక్కొక్క విద్యార్థి మీద మనం సగటున సంవత్సరానికి రూ.1.25 లక్షలు ఖర్చు చేస్తూ, ఇంత గొప్ప విద్యను అందిస్తూ మన రాష్ట్రం అందరికీ ఆదర్శవంతంగా ఉండేలా చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. ఈ మధ్య కాలంలో కేంద్ర మంత్రులు నిర్విగారు, మేనకా గాంధీ గారు మన రాష్ట్రానికి వచ్చినపుడు, వారు మన బిసి, ఎస్సీ, ఎప్పి రెసిడెన్షియల్ పారశాలలను సందర్శించి పిల్లలతో ఇంటర్వెన్ట్ అయ్యారు. అప్పుడు మన పిల్లలు మాట్లాడిన పద్ధతి, వాళ్లు అడిగిన ప్రశ్నలకు మన పిల్లలు సమాధానం చెప్పిన పద్ధతిని చూసి సంతృప్తి చెందారు. తెలంగాణా రాష్ట్రంలో పేద విద్యార్థులకు, ప్రత్యేకించి దళిత, గిరిజన, మైనారిటీ

విద్యార్థినీ విద్యార్థుల చదువు కొరకు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్చలపై వారు చాలా సంతోషం వ్యక్తం చేయడమే గాకుండా, తెలంగాణ రాష్ట్రానికి వెళ్లి అక్కడ సోపల్ వెల్ఫేర్ రెసిడెన్షియల్ సూచ్యుక్కి ప్రభుత్వం ఏర్కంగా ప్రాధాన్యతను ఇస్తోందో, ఎలాంటి విజయాలు సాధిస్తోందో చూసి రండని ఇతర రాష్ట్రాల వాళ్లకి సూచిస్తున్నారనే విషయాన్ని గౌరవ సభ దృష్టికి తీసుకోస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు మన పభ్జీర్ అలీ గారు రెండు, మూడు సందేహాలు వ్యక్తం చేశారు. ఐదోక్కస్తు లోపు ఉండే పిల్లలను ఏమి చేస్తారని అడిగారు. వాస్తవానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి కెజి నుంచే ఈ రెసిడెన్షియల్ పారశాలలను పెట్టాలనే ఆలోచన ఉండేది. అయితే విద్యకు సంబంధించిన నిపుణులతో సంప్రదించినపుడు, వాళ్లు ఇచ్చిన సలహా, ప్రపంచాంశుంగా పాటిస్తున్నది ఏమంటే – పిల్లలు 4,9 సంవత్సరాల వరకు ఎట్టి పరిస్థితుల్లో తల్లిదండ్రుల దగ్గరే ఉండాలి, వాళ్ల పనులు వాళ్లు చేసుకోలేరు, ఒకవేళ ఎప్పుడైనా జబ్బు చేస్తే బయటకు చెప్పుకోలేరు, అదే తల్లి దగ్గర ఉంటే తల్లి దగ్గరకు తీసుకొని ఉపశమనం కల్పిస్తుంది, ఆ సమస్య మనకి ఉంటుందని చెప్పారు. కాబట్టి 9 సంవత్సరాల వరకు ఎట్టి పరిస్థితుల్లో మనం ఆ పిల్లలను తీసుకోవద్దని, కన తరగతి నుంచే రెసిడెన్షియల్ పారశాల విద్యను అమలు చేయాలని చెప్పడం జరిగింది.

1.00 | గ్రామాలలో ఉండే సోపల్ వెల్ఫేర్ హాస్పిట్లు గానీ, మ. పారశాలలు గానీ కావచ్చు, భాళీగా ఉండి, ఎక్కడైతే విద్యార్థులు తక్కువగా ఉండడంతో మూసివేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయో, అటువంటి పారశాలలను కేజి టు పిజి కార్బూకమంలో భాగంగా మార్కుడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తూ ఉంది. కాబట్టి, పదవ తరగతి లోపు ఉండే పిల్లలు ఇక్కడి అడ్జెస్ కాగలరని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

గజ్యేల్కు సంబంధించిన విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. గజ్యేల్ లో చిన్న సమస్య ఏర్పడిన వరాట వాస్తవానే. గౌరవ సభ్యులకు ఈ సందర్భంగా ఒక విషయాన్ని తెలియజేయాలి. ఎంత తొందరగా వీలైతే అంత తొందరగా పిల్లలకు విద్యను అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, పారశాలలను త్వరగా ప్రారంభించేందుకు అన్ని ప్రయత్నాలు చేశాం. చాలాచోటు

మూనిసేసిన ఇంజనీరింగ్ కళాశాలల వంటి పెద్ద పెద్ద బిల్లింగులు దొరికాయి, కానీ, కొన్నిచోట్ల పెద్ద బిల్లింగులు దొరకని కారణంగా, చిన్న ప్రైవేటు ఇళ్లలో అడ్జెస్ట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

అదేక్రమంలో, గజ్యేల్లో కూడా ఒక చిన్న ఇంటిని అధ్యేతు తీసుకోవడం, అ ఇంటి ఓసరు సహకరించకపోవడం వల్ల, లాటిన్ మొత్తం నిండిపోయి, దానిని వెంటనే క్లీన్ చేయకపోవడం వల్ల అక్కడ సమస్య వచ్చింది. ఆ విషయం పై అధికారుల దృష్టికి వచ్చింది. వెంటనే దానిని సరిచేశాం. ఇప్పుడు అక్కడ ఆ సమస్య పరిష్కారమైందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

గౌరవ సభ్యులు రామచంద్ర రాఘవారు మాట్లాడుతూ, ఈచీసీలకు సంబంధించి వారికి తెలియజేసిన అంశాన్ని వారు సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఈచీసీలకు కూడా అన్ని పారశాలలు, కళాశాలల్లో రెండు శాతం రిజర్వేషన్సు కల్పించడానకి అవకాశం ఇచ్చామని తెలియజేయడం జరిగింది.

అన్ని పారశాలలకు, కళాశాలలకు భవనాల నిర్మాణం చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. అవసరమైన భూములను చూడాల్సిందిగా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యులను నేను కోరేదేమంటే, మీరు మీ జిల్లాలకు వెళ్లినప్పుడు తప్పకుండా పారశాలలను సందర్శించండి. చిన్న చిన్న సమస్యలేమైనా ఉంటే అక్కడున్న స్థానిక అధికారుల దృష్టికి గానీ, ప్రభుత్వం దృష్టికి గానీ తీసుకువచ్చి, ఆ సమస్యల పరిష్కారానికి సహకరించాలని కోరుకుంటూ, గొప్ప అద్భుతమైన ఫలితాలను ఇస్తున్న, వైవాసిక పారశాలలను అభివృద్ధి చేసుకోవడంలో మనమందరమూ కలిసి ముందుకు సాగుదావని తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిషన్ క్లేర్కుస్:— క్లేర్కుస్కేపన్స్..

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ పెంచేందుకు కేజి టు పిజి కార్యక్రమాన్ని ఈ ప్రభుత్వం వారి మ్యానిఫెస్టోలో పెట్టడం జరిగింది. వైవాసిక గురుకుంల పారశాలలలను కూడా కేజి టు పిజి కార్యక్రమంలో భాగంగానే భావించాలని కూడా వారు

చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యాన్ని కించపరిచే సంస్కరం మాకు లేదు. రెనిడెస్టియల్ కళాశాలలు, పారశాలలు, వారు చెప్పిన అఫీన్సెంట్సు, మన తెలంగాణ బిడ్డలు ఐజీటి, మెడికల్, ఎన్సటిలలో చేరినందుకు ప్రభుత్వానికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాము. ఎవరెస్టు శిఖరాన్ని మన తెలంగాణ బిడ్డలు అధిరోహించారు. అందుకు వారికి కూడా అభినందనలు తెలియజేస్తూ, ఈ కార్యక్రమాన్ని మేము స్వాగతిస్తున్నాం. ప్రభుత్వప్పారిట్సు, కన్విక్షన్సు, విజన్సు మేము ప్రశ్నించకుండా, కొన్ని మాలిక వసతులకు సంబంధించిన నాలుగైదు అంశాలు ప్రస్తావిస్తాము.

గౌరవ మంత్రి గారు మాట్లాడుతూ, కొన్ని పారశాలలు అధ్యేత భవనాల్లో ఉంటున్నాయని చెప్పారు. వైద్య సదుపాయలు కల్పించడంలో, వాటిని మానిటరింగ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి? ఇంత బడ్జెట్సు కేటాయించి, 500 పైచిలుకు గురుకుల పారశాలలు పెట్టి, ఇన్ని వర్గాలకు మీరు మేలు చేయాలని చేస్తున్న బడ్జెట్లరి అలోకేపన్ ఉన్సప్పుడు మూడు, నాలుగు టెక్నికల అంశాలున్నాయి. యిపీఎ ప్రభుత్వం విద్య హక్కు చట్టం తీసుకువచ్చింది. దాన్ని ఎక్కడా కూడా ఫోకస్ ఇవ్వకుండా, ప్రైవేటు స్కూళ్లలో కూడా mandatory Reservation clause ఉంది. Private Educational Institutions కు అనేక facilities ఇస్తుంది. ఆహార భద్రత చట్టం క్రింద, మధ్యహౌం భోజనం మూడు రోజులు వరుసగా ఇవ్వకపోతే, నిద్యార్థికి రూ.31/- చొప్పున ఇవ్వాలి. మెనూని మెయింటెయిన్ చేయకపోతే చర్యలు తీసుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంటుంది.

రెండు సంఘటనలు మీ ముందు ఉంచుతున్నాము. ఖమ్మం జిల్లాలోని వెలుగుమట్లలో కస్తూరిబా గురుకుల బాలికల పారశాల ఒక అధ్యేత భవనంలో ఉంటుంది. అక్కడ స్టోకు ఉన్నటువంటి అటుకుల భోజనం తెని, 45మంది పైన బాలికలు అస్వస్తతకు గురై, వారిలో ముగ్గురు బాలికలు తీవ్ర అస్వస్తతకు లోనయి భగవంతుడి దయవల్ల ఆ ప్రమాదం నుంచి బయటవడ్డారు. వెంటనే నేను అక్కడికి వెళ్తే, ఆ పిల్లలు మాకు చెప్పిన విషయాలు, ‘అంకుల మాకు స్టోనాలు చేయడానికి బకెట్లు లేవు, మాకు ప్లేట్లు లేవు, వాకు ఈ భోజనం పెడుతున్నారు, వెననా మెయింటెయిన్ చేయడం లేదు’ అని చెప్పారు. ఆ సవయంలో మీడియా సోదరులున్నారు.

అధికారులున్నారు. ఆ పార్శవాలను నిర్మించే వాళ్ళు కూడా ఉన్నారు. వారు కూడా ఈ విషయాలను ఒప్పుకున్నారు. మేము డిస్ట్రిక్ట్ మెంటుకు రాశాము గానీ, వూకు డిస్ట్రిక్ట్ వెంటు నుండి రాలేదు అని అధికారులంటున్నారు. చివరికి, ఉడుతాభక్తిగా, చిన్న సాయం, ఒక రూ.10,000/-లు నా దగ్గరుంటే, ఆ డబ్బులను ఖర్చుపెట్టి, సాయంత్రానికి ఆపిల్లలకు కావలసిన కనీస అవసరాలను తీర్చేందుకు ప్రయత్నించాను.

దమ్మపేట మండలంలో, గండుగుల పల్లి గ్రామం దగ్గర ఎస్సి బాలికల గురుకుల పార్శవాల. మంత్రిగారికి కూడా ఈ గ్రామం గురించి తెలుసు. మేమంతా ఒకసారి వెళ్లాం. ఒక ఎస్సి విద్యార్థిని, పేరు నాగేంద్ర, 20 రోజులపాటు జ్వరంతో బాధపడింది. తల్లిదండ్రులు వచ్చినా చూడడానికి అవకాశం లేక, టీట్మెంట్ సకాలంలో అందక ఇచ్చంది జరిగింది. నేను దీనిని క్రిటిసిజమ్ కొరకు చెప్పడం లేదు.

విద్యా దానం చాలా గోప్యది. ప్రభుత్వం యొక్క కాన్సెప్టును, విజన్సు కూడా నేను ప్రశ్నించడం లేదు. పండిట్ జవహర్లల్ నెహ్రూ దగ్గరి నుంచి crucial role determining core development education, post independence నుంచి కూడా అనేక పంచవర్ష ప్రణాళికల్లో పెట్టుకున్నాం. SC, ST, Minoritiesకు గానీ, U.P.A. Government Right to Education తెచ్చినపుటి నుండి గానీ, అనేక అంశాల్లో మీకు స్కూల్ డెవలప్మెంట్ ప్రోగ్రామ్లో ఫోకస్ కోసం 2014లో యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం రూ.30,000/కోట్లను దేశవ్యాప్తంగా మంజూరు చేసింది. CAG report clearly points out the shortage of facilities in faculty in 41 out of 47 Residential Schools in Telangana. Infrastructure facilities, hygienic conditions లేవని రిపోర్టులు చెప్పున్నాయి.

గజ్యోల్లో ఒక సంఘటన జరిగిందని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. అది వాస్తవం. ASER- Annual Status of Education Report- an education performance in Telangana Schools. 4000 పార్శవాలలను స్టోగ్రాండ్స్ క్రింద ఉపయోగించుకుంటామని వారన్నారు. విద్యార్థుల సంఖ్య తక్కువ ఉన్న పార్శవాలలను మూయం. వాటిని ఆట స్థలాల క్రింద ఉపయోగిస్తాం అని అంటున్నారు. పక్కా బిల్లింగులు కడుతున్నామన్నారు. ఒక కాన్సెప్టు

తీసుకున్నప్పుడు, ఈ రిపోర్టులను పరిగణించే తీసుకోండి. కాగ్ అబ్బర్ వెస్ట్ ను పరిగణించే తీసుకోండి. వాటిలో పేర్కొన్న లూప్స్ హోల్స్ ము, ఎత్తిచూపిన అంశాలను పరిగణించే తీసుకుని, తదనుగుణాంగా తదుపరి చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

2016 సంవత్సరానికి సంబంధించిన మధ్యాహ్న భోజన పథకానికి ఇంకా చెల్లించాల్సిన అరియర్స్ ఎంత ఉన్నాయి? మెనూ మాత్రం బాగా చెప్పారు. అక్కడ మూడు నాలుగు రోజులు కూడా చికెన్ ఉండదు, మటన్ ఉండదు. అస్సి ప్రైవేట్ కార్బుకుమం చేస్తున్నారు. ఇటువంటివన్నింటినీ మానిటర్ చేసేందుకు మీ దగ్గర టాన్స్ ఫోర్స్ ఏముంది? పోల్ మానిటరింగ్ కొరకు ఏమి చేస్తున్నారు? నెలలో ఎన్నిసార్లు విద్యార్థులకు పోల్ చెక్ క్షులు చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది భాళీలను ఎప్పటిలోగా భర్తి చేస్తారు? పిల్లల ఆరోగ్య పరీక్షల కొరకు దగ్గరలో ఉండే డాక్టర్లో ట్రైల్వె అయ్యే అవకాశాన్ని పరిశీలిస్తారా?

جذب کیا جائے این جنگ پر (Janab Syed Aminul Hasan Jafri) ماب: سید امین الحسن جفڑی
SC/STs Junior and Degree Colleges, Residential Schools
تبلیغات کیا جائے این جنگ پر (provisional Degree Colleges, Junior Colleges)

శ్రీ పురాణం సతీష్ కువూర్:- అధ్యక్షా, రెసిడెన్షన్లు సూచ్ఛలో కేటాయించిన ప్రకారం పిల్లలు అడ్డిషన్స్ కొరకు రాని పరస్పితుల్లో, మిగిలిన భాళీలను ఇతర వర్గానికి చెందిన పిల్లలకు కేటాయించవంటే, అక్కడున్న ప్రధానోపాధ్యాయులు ప్రభుత్వం నుండి క్లారిఫికేషన్ వస్తే గానీ ఇతర వర్గాల పిల్లలకి అడ్డిషన్స్ ఇవ్వలేవని చెప్పున్నారు. ఆ క్లారిఫికేషన్ రావడంలో ఆలస్యమవుతోంది. కాబట్టి, రిజర్వేషన్ ప్రకారం భర్తి కాని సీట్లలో ఇతర వర్గాల పిల్లలను భర్తి చేసేందుకు తగిన అధికారులను ఆ రెసిడెన్షన్లు సూచ్ఛ ప్రిన్సిపాల్స్ కు ఇస్తే బాగుంటుందని తనురి ద్వారా గౌరవ నుంతిగారికి విన్నవిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. జగదీష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు సుధాకర్ రెడ్డి గారు, రామచంద్ర రావు గారు ప్రధానంగా విద్యార్థుల వైద్యానికి సంబంధించి తీసుకుంటున్న చర్యల గురించి అడిగారు. మనకు ప్రతీ రెసిడెన్షన్లు పార్శవాలలో స్టోఫ్ నర్స్ లేదా పోల్ సూపర్ వైజర్ 24 గంటలూ అక్కడే

ఉంటున్నారు. అదేవిధంగా దగ్గర ఉండే పి.పె.ఎస్.ఎస్. నుండి ప్రతీ వారం ఒక ఎం.బి.బి.ఎస్. డాక్టరు వచ్చి వైద్య పరీక్షలు చేసి వెళ్తున్నారు. దానికి సంబంధించి, ఒక కమాండ్ కంట్రోల్ ను కూడా ఏర్పాటు చేసి, సెలవులకు ఇళ్కు వెళ్చిన పిల్లలకు ఏమైనా ఇఖ్వందులు జరిగినప్పుడు, వాళ్కు కూడా వైద్య సహాయాన్ని అందించడానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకుంటున్నాం.

గౌరవ సభ్యులు సుధాకర్ రెడ్డి గారు, ఒక స్కూల్‌లో సంఘటన జరిగినప్పుడు వారు వెళ్చి అక్కడి పిల్లలకు సహాయం చేశామని చెప్పారు. గౌరవ సభ్యులందరుమూ కూడా బాధ్యతాయుతమైన వాళ్కామే. ఆ బాధ్యతలు నిర్వహించినందుకు, వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఏకలవ్య మోడల్ గురుకుల పారశాలకు చెందిన ‘వాగేంద్ర’ అనే పేరుగల 5వ తరగతి నిద్యార్థిని గురించి ప్రస్తావించారు. ఈ అవ్యాయిలు తల్లిదండ్రులు వచ్చి 14వ తారీఖు నాడు ఆ అమ్మాయిని తీసుకుని వెళ్తడం జరిగింది. 14వ తారీఖునే ఎం.జి.ఎం.లో జాయిన్ చేశారు. ఆ తరువాత 16వ తారీఖునాడు ఆ పాప దురదృష్టవశాత్తు చనిపోవడం జరిగింది. డాక్టర్ రిపోర్టు కోసం ఎదురుచూస్తున్నాం. డాక్టర్ రిపోర్టు రాగానే, ఏదైనా పారపాటు జరిగినట్లు తెలిస్తే, దానిమీద చర్యలు తీసుకునేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా, గౌరవ సభ్యులు జాఫ్రీ గారు అడిగినట్లు, మైనారిటీ నిద్యార్థినీ, నిద్యార్థులకు గురుకుల పారశాలలతో పాటుగా, గురుకుల కళాశాలలను ఏర్పాటు చేసి ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. తప్పకుండా వాటిని కూడా ఏర్పాటు చేస్తాం.

గౌరవ సభ్యులు సతీవ్ గారు అడిగిన విషయంలో, వాస్తవానికి ప్రస్తుతం ఏ రెసిడెన్షన్ యూర్ పారశాలలోనూ కూడా భాళీలు ఉండే అవకాశం లేదు. గతంలో కొంత అడ్డిషన్సు జరగని పరిస్థితి ఉన్నప్పటికీ, ప్రస్తుతం 10 వేల అడ్డిషన్సు మాత్రమే ఉన్నచోట్లకు 60 వేలు, 70 వేల అప్పికేషన్లో వస్తున్నాయి. అంత పోటీ వచ్చింది. కొన్ని మైనారిటీ పారశాలలను మొదటిసారి ప్రారంభించిన సంవత్సరంలో ఆ సమయ కొంతమేరకు వచ్చింది. ప్రస్తుతం ఆ భాళీలు కూడా భర్త అవుతున్నాయి. వచ్చే సంవత్సరానికి బహుశా అక్కడ కూడా సీట్లు దొరకని పరిస్థితి వస్తుంది. ఎస్సి, ఎష్టి, బిస్టి, మైనారిటీ, అన్ని రెసిడెన్షన్ యూర్ పారశాలల్లో సీట్లు భాళీ

ఉండే అవకాశ లేదు. ఆయా వర్గాలకు సంబంధించిన వారితో అనుకున్న కోటా ప్రకారమే ఆ సీట్లు నింపబడతాయని కూడా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

VII. సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రాలు

MR. CHAIRMAN: Item-II – All the papers are deemed to have been laid on the table of the House:

1. A copy of the Notification issued in G.O.Ms.No.10, School Education (Prog.II) Department, dated 12.4.2017 published in Extraordinary Gazette Notification No.8, dated 12.4.2017, as required under Section 15(2) of the Telangana Educational Institutions (Regulation of Admissions and Prohibition of Capitation Fee) Act, 1983 (Act No.5 of 1983).
2. A copy in each of the Notification issued in G.O.Ms.No.13, School Education (Trg.) Department, dated 27.5.2017 published in Weekly Gazette Part-I, Issue No.23, dated 15.6.2017 and G.O.Ms.No.24, School Education (Trg.) Department, dated 24.8.2017, published in Weekly Gazette Part-I, Issue No.35, dated 7.9.2017, as required under Section 15(2) of the Telangana Educational Institutions (Regulation of Admissions and Prohibition of Capitation Fee) Act, 1983 (Act No.5 of 1983).

VIII. సభా కార్యక్రమం

ANNOUNCEMENT

I am to announce to the House that the answers pertaining to 21 Starred Questions and 4 Un-starred Questions, which were not included in the business are placed on the Table of the House and they shall form part of the proceedings of the House. I am also to announce to the House that the Ministers concerned are directed to furnish the replies directly to the Members. Regarding remaining Starred, Un-starred and Short Notice Questions which were admitted be communicated to the Departments for which answers have not been furnished. (Annexure-A enclosed)

for which answers have not been furnished.
(Annexure-A enclosed)

**STATISTICS FOR THE
EIGHTH SESSION OF THE
TELANGANA LEGISLATIVE COUNCIL
HELD FROM 27.10.2017 TO 17.11.2017**

1.	No. of days for which the Council sat.	:: 16
2.	No. of Hours for which the Council worked.	:: 50 Hrs.23 Mts.
3.	No. of Starred Questions answered / Deemed answered	:: 123
4.	No. of answers to Starred Questions placed on the Table of the House on 17.11.2017	:: 21
5.	No. of answers to Un-starred Questions placed on the Table of the House on 17.11.2017	:: 04
6.	No. of Statements made by the Ministers	:: 02
7.	No. of Speeches made by the Members	:: 93
7.	No. of Bills passed	11
8.	No. of Short Discussions Answered	:: 09

**PARTY POSITION IN THE COUNCIL AS
ON 17.11.2017**

1.	Telangana Rashtra Samithi	:: 23
2.	Indian National Congress	:: 07
3.	All India Majlis Ittehad-Ul-Muslimeen	:: 01
4.	Bharatiya Janata Party	:: 01
5.	Progressive Recognized Teachers Union	:: 01
6.	Independents	:: 01
6.	Nominated	:: 06
	TOTAL	40

Now, with the consent of the House, I adjourn the House *sine die*.

(The House then adjourned *sine die* at 1.17 P.M.)

ANNEXURE - A
Telangana Legislative Council
List of Starred Questions for which
answers have been placed on 17/11/2017

12	2299	Sri Puranam Satish Kumar	TRS	Roads & Buildings	Transport, Roads and Buildings	High Level Bridge across Pranhitha in Asifabad District	17/11/2017
13	2145	Dr. R. Bhupathi Reddy	TRS	Roads & Buildings	Transport, Roads and Buildings	Central Lighting System from Dicgally to Nizamabad R&B Road	17/11/2017
14	2180	Sri N. Ramachandra Rao	BJP	Roads & Buildings	Transport, Roads and Buildings	Construction of New Secretariat Buildings	17/11/2017
15	2143	Dr. R. Bhupathi Reddy Sri Vullolla Gangadhar Goud	TRS	Medical & Health	Health, Medical & Family Welfare	Curtailment of seats in Nizamabad Medical College	17/11/2017
16	2514	Sri Vullolla Gangadhar Goud Sri Bodakunti Venkateswarlu Sri Balasani Laxminarayana	TRS	Medical & Health	Health, Medical & Family Welfare	Medical Aid to HIV Patients	17/11/2017
17	2169	Smt. Akub Lalitha	INC	Medical & Health	Health, Medical & Family Welfare	Deaths in Government Maternity Hospitals	17/11/2017
18	2236	Sri Paturi Sudhakar Reddy	TRS	Medical & Health	Health, Medical & Family Welfare	Life Style Diseases in the State	17/11/2017
19	2431	Sri V. Bhupal Reddy	TRS	Medical & Health	Health, Medical & Family Welfare	Regularisation of Services of ARMs	17/11/2017
20	2505	Sri Vullolla Gangadhar Goud Sri Bodakunti Venkateswarlu Sri Balasani Laxminarayana	TRS	Information Technology	Municipal Administration and Urban Development	Express Highway in Twin Cities	17/11/2017
21	2161	Sri Ponguleti Sudhakar Reddy Sri T. Santosh Kumar Sri Mohammed Ali Shabbir Sri N. Ramachandra Rao	INC	Information Technology	Industries and Commerce	Illegal Sand mining and transportation in Rajanna-Sircilla District	17/11/2017

*2299-Q.- Sri Puranam Satish Kumar:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

- (a) whether it is fact that a High Level Inter-State Bridge across River Pranhitha at Gudem in Asifabad District is being constructed;
- (b) if so, the details thereof; and
- (c) the time by which the works will be completed?

2299-A.- Sri P. Mahender Reddy, (Minister for Transport):- (a) Yes Sir.

(b) “Construction of High Level Bridge across Pranahitha River at Km 27/0 of Babasagar - Gudem Road in Adilabad District (Newly formed Asifabad District)” was sanctioned for an amount of Rs.5600 Lakhs and work is entrusted to an agency and the work is in progress.

(c) The work wil be completed by 30th April, 2018.

*2145-Q.- Dr. R. Bhoopathi Reddy:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is proposed to install Central Lighting System from Dichpally to Nizamabad R&B Road;

(b) if so, the details thereof; and

(c) the time by which the works will be completed?

2145-A.- Sri Tummala Nageshwara Rao (Minister for Roads & Buildings):- (a) Yes Sir.

(b) “There is a provision of Rs.4.30 crores towards providing “Central Lighting System with LED on Dichpally - Nizamabad Road”, as part of “Widening to Dichpally- Nizamabad Road from Km 3/7 to Km 14/4 in Nizamabad District”, for an amount of Rs.27.50 crores under Corenet Non-Plan.

(c) The works of installation of Central Lighting System will be taken up after completion of the road work and will be completed by December 2018.

*2189-Q.- Sri N. Ramachandra Rao:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct new Secretariat Buildings;

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) the details thereof?

2189-A.- Sri P. Mahender Reddy, (Minister for Transport):- (a) Yes Sir.

(b) The present building is very old and not conforming to green building norms, Fire safety norms, inadequate parking and security features etc. Moreover the Departments are located in dif-

ferent blocks which is hampering the co-ordination.

(c) After finalization of plans and designs and after allotment of land to Roads & Buildings Department, details of construction will be arrived at.

*2143-Q.- Dr.R. Bhoopathi Reddy:- Will the Minister for Medical & Health be pleased to state:

(a) whether it is fact that the 100 seats in Nizamabad Medical College are curtailed on the present of lack of infrastructure facilities; and

(b) if so, the measures taken in this regard?

2143-A.- Dr. C. Laxma Reddy, (Minister for Medical, Health & Family Welfare): (a) No Sir, Admissions for the Academic Year 2017-18 are completed.

(b) Does not arise.

*2504-Q.- Sarvasri Vullolla Gangadhar Goud, Bodakunti Venkateswarlu and Balasani Laxminarayana:- Will the Minister for Medical & Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the number of HIV infected cases is on the rise in the State;

(b) if so, the details thereof;

(c) the details of Medical Aid being provided to the HIV patients?

2504-A.- Dr. C. Laxma Reddy, (Minister for Medical, Health & Family Welfare): (a) No Sir.

(b) Does not arise.

(c) State is providing free anti-retroviral therapy (ART) 1st and 2nd line treatment to the HIV patients.

*2201-Q.- Sarvasri Ponguleti Sudhakar Reddy and T. Santosh Kumar:- Will the Minister for Finance & Planning be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to abolish the Contributory Pension Scheme (C.P.S.) and restore the Old Pension Scheme in the State;

(b) if so, whether there is any proposal to sanction Gratuity to the State Government Employees, who joined service after 2004;

(c) if so, the details there of; and

(d) the time by which it will be implemented?

2201-A.- Sri Eatala Rajender, (Minister for Finance and Planning):- (a) No Sir.

(b,c,d)The proposal to sanction Gratuity to State government employees covered by Contributory Pension Scheme (C.P.S.) is under examination.

*2469-Q.- Sri Mohammed Ali Shabbir:- Will the Minister for Finance & Planning & Civil Supplies be pleased to state:

a) whether it is a fact that several essential commodities are being distributed to the poor people through Fair Price Shops under Public Distribution System in the State;

b) whether it is also a fact that it is under contemplation to discontinue the Public Distribution System and close Fair Price Shops;

c) if so, the reasons therefore; and

d) the alternative arrangements being made in this regard?

2469-A.- Sri Eatala Rajender, (Minister for Finance and Planning):- (a) Yes.

Ø Rice and Kerosene is being supplied to all the Food Security Card holders.

Ø In addition to rice and kerosene, sugar is being supplied to the Anthyodaya Food Security Card holders.

Ø Wheat is being supplied to all the cardholders of the Municipal Corporations and Municipality areas.

(b) No

(c) Does not arise.

(d) Does not arise.

*2147-Q.- Sarvasri Mohammed Ali Shabbir and T. Santhosh Kumar:- Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana (PMFBY) is being implemented in the State;

(b) if so, the details thereof;

(c) whether it is also a fact that some Banking Institutions are not coming forward to extend financial assistance for Crop Insurance under PMFBY; and

(d) if so, the reasons thereof and action taken thereon?

2147-A.- Sri Pocharam Srinivas Reddy, Minister for Agriculture & Cooperation:-(a)Yes Sir.

(b) The details are placed on the Table of the House.

(c) No Sir.

(d) Not applicable.

Answer to the LCQ No.2147(S) for point No.b

Pradhanmantri Fasal Bhima Yojana is implemented in the State of Telangana from Kharif 2016 onwards covering the major Cereals, Pulses, Oil seeds, Annual commercial and Horticulture crops with the main objective of :

- To provide insurance coverage and financial support to the farmers in the event of failure of any of the notified crop as a result of natural calamities, pests & diseases.

The premium rates payable by the farmer for Kharif is 2% and Rabi 1.5% for cereals, pulses and oilseeds and 5% for Annual Commercial and Horticulture Crops. The details are as follows:

Kharif: 2016: (Rs. in Crores)

S. No	Scheme	No. of Farmers insured	Area covered in Hect.	Claim amount	No. of Farmers in lakhs
1	PMFBY	622345	504191	93.94	2.14
2	RWBCIS	88361	90266	60.40	0.83
	Total	710706	594457	154.34	2.97

Rabi 2016-17:

S. No	Name of the company	No. of Farmers covered	Area covered in Hect.	Approx. claim amount	No. of Farmers
1	PMFBY	261452	268231	Under process	Under process
2	WBCIS	412	77744		
	Total	261864	345975		

the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to issue Soil Health Cards to Farmers;

(b) if so, the details thereof;

(c) the time by which the Soil Health Cards will be issued?

2515-A.- Sri Pocharam Srinivas Reddy, (Minister for Agriculture and Cooperation):-(a)Yes Sir.

(b) Under NMSA (National Mission for

Sustainable Agriculture) Soil Health Card scheme Cycle II (2017-18 & 2018-19) is being implemented in Telangana State.

(c) By March 2019 Soil Health Cards will be distributed to all the 55.45 lakh farm holdings of Telangana State.

*2231(S)-Q.- Sri Ponguleti Sudhakar Reddy:- Will the Minister for irrigation be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that several structures have been raised illegally by encroaching Lakkaram Lake in Khammam Town;

(b) if so, extent of Lake so encroached;

(c) the action taken against the encroachers; and

d) the steps to be taken to protect and preserve the said Lake from the Encroachments.

2231(S)-A.- Sri T. Harish Rao, (Minister for irrigation):- (a) Yes Sir.

(b) An extent of Ac. 49-07 Guntas has been allotted and encroached.

(c) Irrigation Department and Revenue Department officials jointly inspected and notices were issued to encroachers.

(d) Fencing to the lake is proposed along the boundary to save from encroachments?

*2314(S)-Q.- Sri Karne Prabhakar:- Will the Minister for Irrigation be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to fill-up the Tanks at Samsthan Narayanpur and Munugode Mandals with water by Constructing Lifts across the Canals of Cherlagudem Reservoir;

(b) if so, the details thereof; and

(c) the measures being taken in this matter?

2314(S)-A.- Sri T. Harish Rao, (Minister for Irrigation):- (a) Yes Sir.

(b) A proposal for investigation to fill up the tanks at Samasthan Narayanpur, Munugodu Mandals, for drinking and irrigation needs of the upland areas of Munugodu, Ibrahimpatnam constituencies is under consideration.

(c) The said proposal envisages lifting of 6 TMC of flood water in 60 days (0.1 TMC per

day) from foreshore of Shivannagudem Reservoir (Charla gudem reservoir) of Dindi Lift Scheme to feed minor Irrigation tanks in Ranga Reddy, Nalgonda and Yadadri Bhuvnagiri Districts.

*2196(S)-Q.- Sri Kuchukulla Damodar Reddy:- Will the Minister for irrigation be pleased to state:

(a) the details of Tender Process followed in Mission Kakatiya Programme;

(b) whether it is a fact that some irregularities have taken place during the Tender process;

(c) whether it is also a fact that some works have been entrusted on nomination basis; and

(d) if so, the action taken in this regard?

2196(S)-A.- Sri T. Harish Rao (Minister for Irrigation):- (a) All the works taken up under Mission Kakatiya Programme have been executed on Tender basis only through 'e' procurement online website plat form.

(b) &c) No Sir

(d) Does not raise

*2165(S)-Q.- Sarvasri Ponguleti Sudhakar Reddy, Mohammed Ali Shabbir and T. Santhosh Kumar:- Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether it has come to the notice of the Government that spurious fertilizers are being sold on a large scale in the State;

(b) whether it is also a fact that fertilizers stored three years back in MARKFED godown are being supplied now to the farmers; and

(c) if so, the action taken by the Government in this regard?

2165-A.- Sri Pocharam Srinivas Reddy, (Minister for Agriculture and Cooperation):- (a)No Sir.

(b) Yes Sir,

(c) The details are placed on the Table of the House.

The details to LCQ.No. 2165 (Starred) for point No. (c)

(a) It is to submit that, the stocks buffered in the godowns was procured since 2013-14 to 2016-17 and there is meager stock pertaining

to 2013-14 year and as per the approval of board and as per the directions of the Government the Urea Markfed selling price was reduced to private market rates and stocks liquidate with de-lumped and standardized before liquidating the stocks from the godown.

(b) It is also submit that, very meager stocks available from last three years and stocks will be sale to the farmers before verifications of the agriculture officer's and same stocks also forwarded to lab for testing and result comes as per specification.

(c) As per the directions of the Government TS, MARKFED will maintain the buffer stocks and sale the fertilizer stocks duly verifying by the Agriculture Officers, and stocks liquidate with de-lumped and standardized before liquidating the stocks from the godown.

*2206-Q.- Sarvasri Paturi Sudhakar Reddy, M.S. Prabhakar Rao, Dr. Palla Rajeshwar Reddy and Sri Sabavat Ramulu Naik:- Will the Minister for Excise and Prohibition be pleased to state:

- a) the details of New Excise Policy announced by the Government;
- b) the stage at which the process of denotification for removal of Wine Shops on the Highways, in the light of Supreme Court Judgement, stands; and
- c) the number of Wine Shops denotified so far?

2206-A.- Sri T. Padma Rao Goud, (Minister for Excise and Prohibition)

(a) Sir, the Government of Telangana has issued Excise Policy from 1.10.2017 to 30.09.2019 vide GO. Ms.No. 200, Revenue (Ex.II) Department, dated 12.9.2017.

(b) New Shops have been sanctioned from 1.10.2017, strictly as per Hon'ble Supreme Court guidelines.

(c) Does not arise.

*2456-Q.- Sarvasri Katepally Janardhan Reddy and Sri Poola Ravinder:- Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

- (a) whether it is a fact that Roads in some Gram Panchayats are in a pathetic condition;
- (b) if so, the reasons therefor;
- (c) the quantum of amount sanctioned,

released and spent during the current Financial Year for maintaining the Gram Panchayat Roads;

(d) whether there is any proposal to lay C.C. Roads in all Gram Panchayats in the State;

(e) if so, the details thereof?

2456-A.- Sri Jupally Krishna Rao, (Minister for Panchayat Raj and Rural Development):-

(a) No Sir.

(b) Does not arise.

(c) Rs. 7.15 Cr. In addition, the Gram Panchayats are utilizing their own resources also for maintainance of Roads.

d) Yes Sir,

e) Rs. 941.04 Cr. sanctioned in 2016-17, works under progress.

*2175-Q.- Sarvasri Mohammed Ali Shabbir, Kuchukulla Damoder Reddy and T. Santhosh Kumar:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that most of the works pertaining to Mission Bhagiratha have been entrusted on nomination basis to local contractors;

(b) whether it is also a fact that quality in works relating to Mission Bhagiratha has not been maintained by those contractors; and

(c) if so, the details of measures taken in this matter?

2175-A.- Sri Jupally Krishna Rao, (Minister for Panchayat Raj and Rural Development):- (a) No Sir,

(b) No Sir.

(c) Doesn't arise Sir.

*2299-Q.- Sri Puranam Satish Kumar:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a High Level Inter-State Bridge across River Pranahitha at Gudem in Asifabad District is being constructed;

(b) if so, the details thereof; and

(c) the time by which the works will be completed?

2299-A.- Sri P. Mahendar Reddy (Minister for Transport):- (a) Yes Sir,

(b) "Construction of High Level Bridge across Pranahitha River at Km 27/0 of

Babasagar - Gudem Road in Adilabad District (Newly formed Asifabad District)" was sanctioned for an amount of Rs. 5600 Lakhs and work is entrusted to an agency and the work is in progress.

(c) The work will be completed by 30th April, 2018.

*2145-Q.- Dr. Bhoopathi Reddy. R :- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is proposed to install Central Lighting System from Dichpally to Nizamabad R&B Road;

(b) if so, the details thereof; and

(c) the time by which the works will be completed?

2145-A.- Sri Tummala Nageshwara Rao (Minister for Roads and Buildings):- (a) Yes Sir,

(b) There is provision of Rs. 4.30 crores towards providing "Central Lighting System with LED on Dichpally -Nizamabad Road", as part of "Widening to Dichpally-Nizamabad Road from Km 3/7 to Km 14/4 in Nizamabad District", for an amount of Rs. 27.50 Crores under Corenet Non-Plan.

(c) The works of installation of Central Lighting System will be taken up after completion of the road work and will be completed by December 2018.

*2189-Q.- Sri. N. Ramachandra Rao:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct new Secretariat Buildings;

(b) if so, the reasons thereof; and

(c) the details thereof?

2189-A.- Sri Tummala Nageshwara Rao (Minister for Roads and Buildings):- (a) Yes Sir,

(b) The present building is very old not conforming to green building norms, Fire safety norms, inadequate parking and security features etc. Moreover the Departments are located in different blocks which is hampering the co-ordination.

(c) After finalization of plans and designs and after allotment of land to Roads & Buildings Department, details of construction will be

arrived at.

*2143-Q.- Dr. Bhoopathi Reddy. R :- Will the Minister for Medical & Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the 100 seats in Nizamabad Medical College are curtailed on the present of lack of infrastructure facilities; and

(b) if so, the measures taken in this regard?

2143-A.- Dr. C. Laxma Reddy, (Minister for Medical, Health and Family Welfare):- (a) No Sir, admissions for the Academic Year 2017-18 are completed.

(b) Does not arise.

*2504-Q.- Sarvasri Vullolla Gangadhar Goud, Bodakunti Venkateswarlu and Balasani Laxminarayana:- Will the Minister for Medical & Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the number of HIV infected cases is on the rise in the State;

(b) if so, the details thereof;

(c) the details of Medical Aid being provided to the HIV patients?

2504-A.- Dr. C. Laxma Reddy, (Minister for Medical, Health and Family Welfare):- (a) No Sir, admissions for the Academic Year 2017-18 are completed.

(b) Does not arise.

(c) State is providing free anti-retroviral therapy (ART) 1st and 2nd line treatment to the HIV patients.

*2169-Q.- Smt. Akula Lalitha:- Will the Minister for Medical & Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that several women and children have lost their lives either during delivery time or caesarean operations;

(b) if so, the reasons therefor;

(c) whether it is a fact that the Maternity Hospitals of Niloufer, Gandhi, Sultan Bazar and Petlaburz are administering the medicines banned by TSMSIDC; and

(d) if so, the action taken in this regard?

2169-A.- Dr. C. Laxma Reddy, (Minister for Medical, Health and Family Welfare):- (a) No Sir, In certain high risk cases, despite the best ef-

forts, some times deaths can take place. Telangana State MMR (Maternal Mortality Rate) and IMR (Infant Mortality Rate) is less than the national average.

- b) Does not arise.
- c) No Sir.
- d) Does not arise.

2226-Q.- Sri Paturi Sudhakar Reddy:- Will the Minister for Medical & Health be pleased to state:

- (a) the details of diseases found in the State to be afflicted with life style;
- (b) the curative measures to be taken in this regard; and
- (c) the details of diseases and patients in the State who are more than the national average according to the Report of National Health Vision, 2017?

2226-A.- Dr. C. Laxma Reddy, (Minister for Medical & Health):- (a) The life style diseases found in the state are (i) Diabetes, (ii) Hypertension, (iii) Cardiovascular, (iv) Stroke, (v) Cancer etc.,

(b) The curative measures taken, are placed on the table of the House as Annexure:

(c) As per NFHS-4, Diabetes, Hypertension prevalence is more than the national average.

Annexure

Under National Programme for Prevention and Control of Cancer, Diabetes, Hypertension, Cardiovascular diseases and Stroke (NPCDCS) universal screening is currently done in thirteen districts under which all population of above 30 years is screened for NCDs at Sub-centres level and the suspected cases are referred to higher facilities.

*2431-Q.- Sri V. Bhoopal Reddy:- Will the Minister for Medical & Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that 1000 ANM/MPHA (F) were appointed on contract basis through D.S.C. -2003 in Health Medical and Family Welfare Department;

(b) if so, the details of salary being paid to them;

(c) whether there is any proposal to regularize their services; and

(d) if so, the action taken in this regard?

2431-A.- Dr. C. Laxma Reddy, (Minister for Medical & Health):- (a) During the year 2003, in the erstwhile A.P., 1954 ANM's were appointed under the European Commission Sector Investment Programme through DSC.

2. After bifurcation of State, 906 EC-Sub-centers are allocated to Telangana State. 710 EC-ANM's are working against these posts.

(b) Presently these MPHA (F) / ANM's are paid a monthly consolidated amount of Rs. 10,020/-

(c) No, Sir,

(d) Does not arise.

*2505-Q.- Sarvasri Vullolla Gangadhar Goud, Bodakunti Venkateswarlu and Balasani Laxminarayana:- Will the Minister for Information Technology & Municipal Administration & Urban Development be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Roads are not catering to the needs of increased traffic in Hyderabad and Secunderabad Twin Cities;

(b) if so, whether there is any proposal to construct Express Highway for easing the traffic in the Twin Cities;

(c) if so, the details thereof;

(d) the measures being taken in this regard?

2505-A.- Sri K. Taraka Rama Rao, (Minister for Municipal Administration & Urban Development):- (a) Yes Sir.

(b) Yes Sir.

(c&d)

- To ease the traffic problems in GHMC, Government have taken up Strategic Road Development Programme (SRDP). The phase - I & II of SRDP works are grounded and they are at various stages. The other phase works are under study of preparation of Detailed Project Reports (DPRs) and works will be taken up after finalization of DPRs.

- Under SRDP the GHMC is taking up the works viz., a) Skyways (7 Nos-111km), b) Major Corridors (11 Nos - 166 km.), c) Major Roads (68 Nos - 348 km), d) Other Roads (1400 km)

and e) Flyovers (54 Nos)

- The HMDA / HGCL proposed to construct Skyway along RR-14 from Parade ground Jn. to Shamirpet interchange on ORR.
- The HRDC has proposed to take up development of 290 km of roads in Hyderabad.
- The R&B Dept., also proposed to construct 5 skyways viz., 1) Skyway along RR-19 from Uppal Jn. to Ghatkesar Interchange on ORR, 2) Skyway along RR-12 from Paradise Jn. to Kandlakoi Interchange on ORR, 3) Skyway along RR-11 from Balanagar Jn. to Dundigal Interchange on ORR, 4) Flyover at Amberpet 'X' Roads on NH 202 (New NH 163), and 5) Six laning from Km 10/0 to 20/0 of Hyderabad - Bangalore section of NH 44.

*2161-Q.- Sarvasri Ponguleti Sudhakar Reddy, Mohammed Ali Shabbir, T. Santhosh Kumar and N. Ramachandra Rao:- Will the Minister for Information Technology & Mines & Geology be pleased to state:

- a) whether it is a fact that illegal Sand Mining and Transportaion are being carried out by Sand Mafia in the State;
- b) whether it has come to the notice of the Government about the rude and unruly behavior of the Police against the Daliths, who objected to illegal transportaion of Sand in Nerella Village, Rajanna - Siricilla District;
- c) if so, the details thereof; and
- (d) the action taken against the Police Personnel in this regard?

2161-A.- Sri K. Taraka Rama Rao, (Minister for Information Technology & Municipal Administration & Urban Development):- (a) No Sir.

- (b) There was no rude and unruly behaviour of the Police against any particular community.
- c) Does not arise.
  - d) Does not arise.

*2458-Q.- Sarvasri Poola Ravinder and Katepally Janardhan Reddy :- Will the Minister for Finance & Planning be pleased to state:

- (a) whether it is a fact that there has been

ban on General Transfer of Government employees and Teachers since 2014;

(b) if so, whether there is any proposal with the Government to lift the ban;

(c) if so, the time by which it will be implemented ?

2458-A.- Sri Eatala Rajender, Minister for Finance & Planning):- (a)Yes Sir, general ban on transfers was imposed vide G.O.MsNo.119, Finance (DCM.III) Dept., dt: 17.05.2013 and the ban is still in force.

(b) No Sir.

(c) Does not arise.

*2482-Q.- Sarvasri Poola Ravinder and Katepally Janardhan Reddy :- Will the Minister for Finance & Planning be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to bring amendments to the rules governing Leave Travel concession of Telangana State Government employees;

(b) if so, the details thereof; and

(c) whether it is under consideration to permit the State Government employees to visit Tirumala, Andhra Pradesh state by availing the Leave Travel Concession facility?

2482-A.- Sri Eatala Rajender (Minister for Finance & Planning):- (a)No Sir,

(b) Does not arise.

(c) No Sir.

2446-Q.- Sri Puranam Satish Kumar:- Will the Minister for Forest be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to sanction Science Centre in the newly formed Kumram Beem-Asifabad District;

(b) if so, the details thereof; and

(c) the time by which it will be sanctioned and made functional?

2446-A.- Sri Jogu Ramanna (Minister for Environment, Forests, Science & Technology):-

(a) No Sir,

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

*2441-Q.- Sri Puranam Satish Kumar:- Will the Minister for Energy be pleased to state:

a) whether it is a fact that Transfer Travelling Allowances (TTA) is not being paid to the transferred Workers of Singareni Colleiries Company Limited;

(b) if so, the details thereof; and

(c) whether it is under consideration to pay

the Transfer Travelling Allowances?

2441-A.- Sri G. Jagadish Reddy, (Minister for Power):- (a) It is not true. The workers of SCCL are being employees transferred on request are not being paid T.A.

(b&c) Does not arise.

Information regarding Question No. 17						
S.No.	Question	Date	Subject	Response	Remarks	Date
1	Ques:- Transfer Travelling Allowances (TTA) is not being paid to the transferred Workers of Singareni Colleiries Company Limited;	20/09/2017	Subject:	Response Sri G. Jagadish Reddy Answer The workers of SCCL are being employees transferred on request are not being paid T.A.	Answer The workers of SCCL are being employees transferred on request are not being paid T.A.	20/09/2017
2	Ques:- Transfer Travelling Allowances (TTA) is not being paid to the transferred Workers of Singareni Colleiries Company Limited;	20/09/2017	Subject:	Response Sri G. Jagadish Reddy Answer The workers of SCCL are being employees transferred on request are not being paid T.A.	Answer The workers of SCCL are being employees transferred on request are not being paid T.A.	20/09/2017
3	Ques:- Transfer Travelling Allowances (TTA) is not being paid to the transferred Workers of Singareni Colleiries Company Limited;	20/09/2017	Subject:	Response Sri G. Jagadish Reddy Answer The workers of SCCL are being employees transferred on request are not being paid T.A.	Answer The workers of SCCL are being employees transferred on request are not being paid T.A.	20/09/2017
4	Ques:- Transfer Travelling Allowances (TTA) is not being paid to the transferred Workers of Singareni Colleiries Company Limited;	20/09/2017	Subject:	Response Sri G. Jagadish Reddy Answer The workers of SCCL are being employees transferred on request are not being paid T.A.	Answer The workers of SCCL are being employees transferred on request are not being paid T.A.	20/09/2017

* * * * *

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Council and Printed
at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”**